

Официален вестник

на Европейския съюз

C 217

Издание
на български език

Информация и известия

Година 56
30 юли 2013 г.

Известие №	Съдържание	Страница
I Резолуции, препоръки и становища		
ПРЕПОРЪКИ		
Съвет		
2013/C 217/01	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Австрия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за периода 2012—2017 г.	1
2013/C 217/02	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Белгия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за периода 2012—2016 г.	5
2013/C 217/03	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно Националната програма за реформи на България за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012—2016 г.	10
2013/C 217/04	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно Националната програма за реформи на Чешката република за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за периода 2012—2016 г.	14
2013/C 217/05	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Дания за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно конвергентната програма на Дания за 2013—2016 г.	18
2013/C 217/06	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Естония и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.	21

BG

Цена:
7 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

2013/C 217/07	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Финландия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2012—2017 г.	24
2013/C 217/08	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Франция за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за периода 2012—2017 г.	27
2013/C 217/09	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно Националната програма за реформи на Германия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за периода 2012—2017 г.	33
2013/C 217/10	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Унгария и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за периода 2012—2016 г.	37
2013/C 217/11	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Италия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за периода 2012—2017 г.	42
2013/C 217/12	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Латвия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Латвия за периода 2012—2016 г.	47
2013/C 217/13	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Литва и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Литва за периода 2012—2016 г.	51
2013/C 217/14	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Люксембург и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за периода 2012—2016 г.	55
2013/C 217/15	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Малта и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2016 г.	59
2013/C 217/16	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Полша за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за периода 2012—2016 г.	63
2013/C 217/17	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Румъния за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за периода 2012—2016 г.	67
2013/C 217/18	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Словакия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за периода 2012—2016 г.	71

I

(Резолюции, препоръки и становища)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Австрия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Австрия за периода 2012—2017 г.

(2013/C 217/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на

държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Австрия за 2012 г. и даде становището си относно програмата за стабилност на Австрия за периода 2011—2016 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Австрия като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

⁽²⁾ Пропължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. при Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (8) На 16 април 2013 г. Австрия представи националната си програма за реформи за 2013 г. и програмата си за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Въз основа на оценката на програма за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 Съветът е на мнение, че Австрия направи значителни усилия за консолидация с цел насочване на бюджета към коригиране на прекомерния дефицит. По отношение на програмата за стабилност макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата е оптимистичен. Основната цел на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност, е постепенното намаляване на бюджетния дефицит, за да се постигне балансиран бюджет в номинално изражение до 2016 г. и да се постигне средносрочната бюджетна цел (СБЦ) до 2017 г. В програмата се потвърждава предишната СБЦ за структурен дефицит от 0,45 % от БВП. СБЦ е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Съгласно текущите прогнози Австрия е на път да коригира прекомерния си дефицит до 2013 г., като се има предвид, че бюджетният дефицит се оценява на 2,5 % от БВП през 2012 г. и се очаква допълнително да намалее до 2,2 % от БВП през 2013 г. и до 1,8 % от БВП през 2014 г. според прогнозите на службите на Комисията. При все това има възможни допълнителни разходи, свързани със спасяването на една голяма банка, които могат да имат значително въздействие в посока на увеличаване на дефицита. След силно подобрене, надхвърлящо плана за корекция, изискван в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, през 2012 г., дефицитът на структурното салдо се очаква да нарасне през 2013 г. до 1,8 %. Лекото увеличение на структурния дефицит през 2013 г. се потвърждава и от прогнозата на службите на Комисията. Според информацията на програмата за стабилност от 2014 г. нататък в преизчисленото структурно салдо се предвижда структурна корекция, надхвърляща 0,5 % през 2014 г. и през 2015 г., което може да даде възможност на Австрия да достигне СБЦ две години по-рано в сравнение със сценария, представен в програмата за стабилност, а именно през 2015 г. вместо през 2017 г.

Що се отнася до индикативния размер на разходите по Пакта за стабилност и растеж, според информацията в програмата за стабилност темпът на нарастване на

държавните разходи, при които не се отчитат дискреционните мерки, през 2014 г. и 2016 г. се очаква да допринесе за годишна структурна корекция в посока постигане на СБЦ от 0,5 % от БВП. Въпреки това прогнозираното значително намаляване на съотношението разходи/БВП в сценария по програмата за стабилност е много амбициозно, тъй като се очаква разходите да достигнат по отношение на БВП едно от най-ниските равнища за повече от 15 години. Може да се очаква Австрия да бъде в преходен период от 2014 до 2016 г. относно спазването на критерия за дълга и плановете биха гарантирали достатъчен напредък към това спазване.

Засилването на бюджетната рамка остави фискалните отношения между нивата на управление в голяма степен непроменени, като препокриващите се отговорности и несъответствията между отговорностите за финансиране и за извършване на разходи продължават да са предизвикателство. Комплексният механизъм за продължаващи споразумения между националното правителство, доставчиците на социални осигурителни услуги и подфедералното ниво представлява риск за изпълнението на мерките, насочени към ограничаване на разходите за здравеопазване. В образованието преговорите относно предложението, съдържащо 6 точки, включително премахването на училищните органи на местно равнище, са положителна стъпка към рационализиране на отговорностите между различните нива на държавно управление, но би било необходимо допълнително опростяване за намаляване на фрагментацията в по-голяма степен.

- (10) Прогнозата е потенциалът за работна ръка в Австрия да се свие след 2020 г. и икономиката да се ориентира в по-голяма степен към по-висококвалифицирания труд. Съществува поле за оптимизиране използването на населението в трудоспособна възраст, в частност жените, мигрантите и възрастните работници.
- (11) Въпреки че видимо се подобрява и се доближава до средното за ЕС, равнището на заетост при по-възрастните работници все още е под средното за ЕС (43,1 % спрямо 48,8 %), като почти 30 % от хората прекарват между 1,5 и три години като безработни или в отпуск по болест точно преди да се пенсионират. Все още относително широкото използване на схемите за ранно пенсиониране и за получаване на пенсия за инвалидност, както и относително ниската законоустановена пенсионна възраст при жените (60 години), която ще се увеличава изключително плавно в бъдеще, оказват отрицателно въздействие върху предлагането на работна ръка от страна на по-възрастните работници. През 2012 г. бяха приети редица мерки с цел увеличаване на действителната пенсионна възраст основно чрез намаляване на използването на възможности за ранно пенсиониране и пенсии за инвалидност.
- (12) Въпреки че равнището на заетост при жените в Австрия е относително високо (70,3 % в сравнение с 62,4 % на равнището на ЕС през 2012 г.), все още има възможност за увеличаването му с намаляване на сегментирането на пазара на труда в зависимост от пола. Делът на жените при заетостта на непълно работно време е сред най-високите в Съюза и наличието на детски заведения и на заведения за дългосрочни грижи е ограничено. Равнището на заетостта сред жените, измерено в еквивалента му на пълно работно време, показва, че Австрия среща особени трудности в пълното използване на потенциала на

- женската работната сила. Освен това при жените са почти два пъти по-чести случаите на ограничена заетост и те са силно концентрирани при нископлатените работни места. Тази тенденция води до разлика в заплащането на мъжете и жените в размер на 24 %, която е третата по големина в Съюза. Намалването на данъчната тежест върху лицата с ниски доходи би могло да предостави по-големи стимули за увеличаване на участието в пазара на труда. Структурата на австрийската данъчна система дава възможност за пренасочване на данъчното облагане към други източници, които са по-малко вредни за растежа. В действителност данъчните приходи от собственост в Австрия възлизат на 0,5 % от БВП и са значително под средното за ЕС равнище в размер на 2,1 % от БВП. Поспециално приходите от постоянните данъци върху недвижимо имущество, за които се счита, че оказват най-малко отрицателно влияние върху растежа, са третите най-ниски в Съюза, като представляват 0,2 % от БВП през 2011 г. (средната стойност за ЕС е 1,3 %).
- (13) С 19 % от населението в трудоспособна възраст, родено в чужбина, през 2011 г. Австрия е с един от най-големите дялове на имигрантите в трудоспособна възраст между държавите в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Мигрантите често са изправени пред трудности на трудовия пазар и имат значително по-високи нива на безработица (9,7 % спрямо 3,6 %) и по-ниски нива на заетост (62,8 % при гражданите на държави извън ЕС спрямо 76,4 % при австрийците). Освен това при лицата с миграционен произход са три пъти по-чести случаите на заетост при заплащане под тяхното действително квалификационно ниво, отколкото при австрийците (за 2008 г. — 27,5 % спрямо 9,7 %). Също така техните образователни резултати са по-ниски и при тях рискът от бедност е два пъти по-висок (26,6 % спрямо 12,6 %).
- (14) В средносрочните и дългосрочните прогнози за разходите за пенсии и здравеопазване се проявява риск за устойчивостта на публичните финанси. Прогнозите на разходите за социални грижи в дългосрочен план също показват риск за устойчивостта, макар и в по-малка степен. Неотдаващите реформи в пенсионната система вероятно ще намалят в известна степен рисковете за устойчивостта, ако реформите са придружени от подобрения в условията на пазара на труда, които да позволяват на по-възрастните работещи да останат по-дълго на работа. Въпреки това все още липсва ускорено хармонизиране на пенсионната възраст при мъжете и жените, при което се увеличава действителната пенсионна възраст чрез приваждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота. Трябва да се търси решение на проблема за фискалната устойчивост на здравеопазването и системата за дългосрочни грижи и с оглед на нарастващата нужда и търсене на дългосрочни грижи. Неотдаващите политически мерки, предприети в сектора на здравеопазването, изглеждат насочени в правилната посока, въпреки че през следващите години трябва да се извърши внимателна оценка на тяхната ефективност. Съществува възможност за подобряване на профилактиката, рехабилитацията и самостоятелността, за да се ограничат бъдещите разходи за дългосрочни грижи.
- (15) Според сравнителните международни проучвания и тестове образователните резултати в Австрия са под средните за децата между 10- и 15-годишна възраст, въпреки че в Австрия размерът на средствата, отделени за образование, през 2009 г. представлява 6,01 % от БВП, доста над средното за ЕС равнище от 5,41 %. Повече от 25 % от младите хора на възраст 15 години са със слаби умения по четене и техните резултати в областта на математиката са само малко по-добри. Разминаването в постиженията на младите хора с миграционен произход и родените в Австрия техни връстници е сред най-високите в Съюза. В областта на висшето образование увеличаването на броя на студентите упражнява натиск върху финансовите и организационните системи, но делът на студентите, успешно завършващи образованието си, е нисък. Разделението на отговорностите в управлението и финансирането на образователната система е фрагментирано.
- (16) Австрия е една от държавите членки, които ще получат най-голяма полза (изразено в БВП) от намалването на пречките пред трансграничното предоставяне на услуги. Въпреки това все още съществуват значителни пречки за навлизане на пазара и за ефективна конкуренция в сектора на услугите. Тези пречки са особено ясно изразени в свободните професии и железопътния транспорт. Професионалните услуги играят важна роля в пазарите на услуги за предприятията, като възлизат на 10 % от БВП и ангажират 11 % от общия брой на заетите лица. Продължават да съществуват ограниченията за получаване на достъп до и за практикуване на професии в сектора на услугите, например по отношение на изискванията за правната форма и за капиталово участие. Има голямо основание за извършване на оценка на това доколко са оправдани тези ограничения и дали същите цели от обществен интерес не могат да бъдат постигнати с по-облекчени регулаторни режими. Макар че неотдаващите промени в законодателството за конкуренцията ще увеличат правомощията на австрийския орган за защита на конкуренцията, неговите финансови и човешки ресурси все още са под равнищата, наблюдавани при икономики със сходен или дори по-малък размер.
- (17) Австрия отбеляза напредък в трансграничното сътрудничество между надзорните органи на страната по произход и на приемащата страна. Освен това бе отбелязан по-нататъшен напредък по отношение на реструктурирането на национализираните или частично национализираните банки, които са се възползвали от помощта за реструктуриране. Въпреки това поради рисковете, свързани с продължаващото влошаване на качеството на активите на тези банки, все още има уязвими области, които трябва да се следят отблизо.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията извърши цялостен анализ на икономическата политика на Австрия. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за стабилност. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Австрия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—7 по-долу.

- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу,
- (20) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Австрия следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Австрия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да изпълни бюджета за 2013 г., както е предвидено, с цел коригиране на прекомерния дефицит по устойчив начин и да постигне средногодишната структурна корекция, посочена в препоръките на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. След коригирането на прекомерния дефицит да запази усилията за структурна корекция с подходящо темпо, за да изпълни СБЦ до 2015 г. Да рационализира фискалните взаимоотношения между отделните нива на държавно управление, например чрез опростяване на организационните структури и чрез въвеждането на съответствие между отговорностите за извършване на разходи и финансиране.
2. Да постигне напредък по отношение на хармонизирането на пенсионната възраст за мъжете и жените, като увеличи действителната пенсионна възраст чрез приваждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота, да приложи и наблюдава приетите неотдавна реформи за ограничаване на достъпа до ранно пенсиониране и да подобри допълнително пригодността за заетост на по-възрастните работници с цел да увеличи действителната възраст на пенсиониране и нивото на заетост при тях.
3. Да предприеме нови мерки за увеличаване участието на пазара на труда на жените, а именно чрез допълнително подобряване на услугите за детски и дълготрайни грижи, и да се справи с големите разлики в заплащането и пенсиите при мъжете и жените. Да използва в пълна степен потенциала на пазара на труда на хората с миграционен произход, като

продължава да подобрява признаването на техните квалификации и техните образователни резултати. Да намали ефективната данъчна и социална осигурителна тежест върху труда за лицата с нисък доход по неутрален за бюджета начин, като се разчита повече на други източници на данъчно облагане, които са по-малко вредни за растежа, като постоянните данъци върху недвижимата собственост.

4. Да прилага ефективно приетите наскоро реформи на системата на здравеопазването, за да се гарантира постигането на очакваната разходна ефективност. Да разработи финансов устойчив модел за предоставяне на дългосрочни грижи и да обърне повече внимание на профилактиката, рехабилитацията и самостоятелността.
5. Да подобри образователните резултати, по-специално при младите хора в неравностойно положение, включително чрез засилване на образованието в ранна детска възраст и намаляване на отрицателните последици от т.нар. „ранно насочване“. Да подобри още повече стратегическото планиране във висшето образование и да засили мерките за намаляване на отпадналите от образователната система.
6. Да укрепи още повече правомощията и ресурсите на федералния орган за защита на конкуренцията и да наблюдава прилагането на реформата на законодателството в областта на конкуренцията. Да отстрани излишните пречки пред доставчиците на услуги. Това включва преглед на това дали съществуващите ограничения пред достъпа и упражняването на регулираните професии са оправдани с оглед на общия интерес, както и насърчаване на конкуренцията, особено в сектора на железопътния транспорт.
7. С цел да се запази финансовата стабилност да продължи внимателно да наблюдава национализираните и частично национализираните банки и да ускори тяхното реструктуриране.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Белгия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Белгия за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — Стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилената координация на икономическата политика, съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политиката по заетостта.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и Евронзоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на Стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Белгия за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Белгия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие третия Годишен обзор на растежа, с което постави началото на Европейски семестър за 2013 г. за координация на икономическите политики. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Белгия е една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчертава необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Белгия, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Белгия са налице макроикономически дисбаланси, на които трябва да се извършва мониторинг, и за които са необходими политически действия. По-специално, макроикономическите промени в областта на външната конкурентоспособност на стоките и задължността, особено във връзка с последиците от високото равнище на публичния дълг за реалната икономика, продължават да заслужават внимание.

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 5.

- (9) На 29 април 2013 г. Белгия представи своята национална си програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на програмата за стабилност за 2013 г., в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета, Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата изглежда реалистичен. В сравнение с прогнозата от пролетта на 2013 г. на службите на Комисията, в която се предвижда растежът на БВП да бъде нулев през 2013 г. и да се увеличи с 1,2 % през 2014 г., тя е малко по-оптимистична (като прогнозата е за 0,2 % и 1,5 % растеж съответно). От 2010 г. насам и особено през 2012 г. Белгия е осъществила мерки за консолидация, а също така през 2012 г. въведе структурни реформи в пенсионната система, системата за обезщетения при безработица и продуктовете пазари. Фискалната консолидация обаче не е била достатъчна, за да се спази препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г. за прекратяване на прекомерния дефицит. Също така, в светлината на рекапитализацията на банковата група Dexia, която има отрицателно въздействие (в размер на 0,8 % от БВП) върху дефицита, и по-лошите от очакваните икономически развития през втората половина на 2012 г., крайният срок 2012 г. за корекция на прекомерния дефицит не беше спазен. Поради това сега се предвижда дефицитът да бъде сведен под референтната стойност в Договора от 3 % от БВП през 2013 г. Целта на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност, е да се постигне балансиран в структурно отношение бюджет до 2015 г. и да се постигне средносрочната бюджетна цел (СБЦ) през 2016 г. В програмата за стабилност беше променена СБЦ от излишък в размер на 0,50 % от БВП до такъв от 0,75 % от БВП. Новата СБЦ е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Програмата за стабилност е съвместима с новия краен срок на процедурата при прекомерен дефицит през 2013 г., но според прогнозата от пролетта на 2013 г. на службите на Комисията предпазният марж срещу превишаването на референтната стойност в Договора от 3 % от БВП е малък, с прогноза за дефицита да бъде 2,9 % от БВП през 2013 г.

Планираният годишен напредък относно СБЦ, който се предвижда да бъде постигнат през 2016 г., е по-висок от 0,5 % от БВП (в структурно изражение). Не са били определени консолидационни мерки за периода след 2013 г. Според информацията, представена в програмата, темпът на нарастване на държавните разходи, с изключени дискреционни мерки, се очаква да допринесе за годишната структурна корекция за постигане на СБЦ от 0,5 % от БВП в периода 2014—2016 г. Според програмата съотношението на дълга към БВП ще нарасне до 100,0 % от БВП през 2013 г. и ще намалява постепенно до 93,0 % от БВП през 2016 г. От 2014 г. до 2016 г. от Белгия се очаква да бъде в преходен период по отношение на спазването на дълговия критерий. Според плановете целевият показател за дълга ще бъде постигнат в края на преходния период. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта за 2013 г., в която се предвижда съотношението на дълга към БВП до достигне 101,4 % през 2013 г. и да нарасне до 102,1 % от БВП през 2014 г., ако не настъпи изменение

в политиката, преходът към правило за намаляване на дълга няма да бъде спазен през 2014 г., което показва, че напредъкът към СБЦ не е достатъчен. В програмата за стабилност не е обяснено как планираната корекция ще бъде споделена между различните нива на управление, като този проблем бе също упоменат в специфичната за страната препоръка от последната година. В допълнение към основана на правила многогодишна рамка за сектор „Държавно управление“, е необходимо да се изработят и съгласуват изрично формулирани правила за координация, за да се гарантират и наложат още по-стабилни, автоматично поемани задължения от страна на регионите, общностите и местните власти, за да се постигнат бюджетните цели.

- (11) Белгия е изправена пред значително прогнозирано увеличение на разходите, свързани със застаряването на населението (+ 2,0 процентни пункта от БВП), още в периода 2010—2020 г., особено в областта на пенсиите и дългосрочните грижи. Започнатата реформа на системата за социално осигуряване на възрастните хора следва да има положително въздействие върху заетостта на възрастните хора. Въпреки това прогнозите показват, че Белгия ще изостане от целта за 2020 г., която тя е определила за себе си в тази област. Предвид мащаба на предизвикателството, ще бъдат необходими допълнителни усилия, за да се преодолее разминаването между действителната и законово определената пенсионна възраст. Мерките за обвързване на законово определената пенсионна възраст с развитието в очакваната продължителност на живота ще позволят да се запази устойчивостта на пенсионната система в дългосрочен план. Необходимостта от постигане на финансова стабилност ще трябва да бъде съобразена с изискването за поддържане на адекватността на схемите за социално осигуряване на възрастните хора. При дългосрочните грижи, подобрената икономическа ефективност на публичните разходи за услугите по дългосрочни грижи и мерките за икономии на разходите за здравната превенция и рехабилитация, както и за създаването на по-добри условия за независим живот, следва да бъдат разгледани с оглед на сравнително високата цена на институционалните грижи в Белгия.
- (12) Загубата на конкурентоспособност от Белгия в дългосрочен план се дължи на няколко фактора, включително на системата за определяне на заплатите, неправилното функциониране на пазарите за суровини, както и на неразходните фактори, свързани с капацитета за иновации на икономиката. Нормирането на заплатите от 1996 г., предназначено за запазването на конкурентоспособността по отношение на основните търговски партньори, не винаги изпълняваше своята роля. Досега предприетите спешни мерки за съобразяване в по-голяма степен на еволюцията на заплатите с нивата на производителност са стъпки в правилната посока, но не са достатъчни, за да се гарантира дългосрочна съвместимост между еволюциите на заплатите и производителността. Още са необходими структурните подобрения на рамката за договаряне на заплатите все: те включват автоматично корекции, в случай че нормата на заплащане не е спазена, или когато увеличението на здравословния индекс надхвърля увеличението на заплатите при основните търговски партньори. Системата за договаряне на заплатите следва да осигурява еволюция на заплатите, която да следва динамиката на производителността на

регионално и местно равнище. Белгия е специализирана в междинни продукти, за които международната конкуренция е много силна, което прави трудно да се включат в крайната цена промените в цените на суровините. Докато силните страни на белгийската система за научни изследвания и иновации са играли смекчаваша роля относно проблема с разходната конкурентоспособност, НИРД за предприятията продължава да бъде много концентрирана и по-широкото ѝ въвеждане от предприятията изостава. Рамковите условия за ускоряване на прехода към основана на знанието икономика следва да бъде подсилени, като се съсредоточат върху предприемачеството, като се улеснява фирмената динамика и формирането на човешки капитал.

- (13) Цените за електроенергия и много други стоки и услуги са по-високи в Белгия, отколкото в другите държави-членки, което е отражение на слаба конкуренция и на структурни бариери. Цените в сектора на търговията на дребно остават над средните за Евроната, като ограниченията за професионалните услуги възпрепятстват разработването на иновационни бизнес модели и ограничават инвестициите. Белгия отбеляза само ограничен напредък по отношение подобряването на конкуренцията в мрежовите индустрии и създаването на силни и независими регулатори все още не е напълно завършено. Белгия е с второто най-ниско ниво на степента на разпространение на мобилния ширококолов достъп в Съюза, което до голяма степен се дължи на регулаторни и координационни проблеми по отношение на достъпността на радиочестотния спектър. Въпреки че високата степен на преминаване на потребителите към нови доставчици е намаляла, господстващото положение в генерирането на традиционния енергиен оператор, конкуренцията на пазара на дребно за електроенергия и газ, както и на пазара на едро за електроенергия, продължава да бъде предизвикателство, при високи разходи за дистрибуция, диспропорционално допринасящи за нетните ценови нива за индустриалните потребители, в сравнение със съседните страни. Решението на Белгия да контролира крайните потребителски цени на дребно за електроенергията и газа може да възпрепятства инвестициите в производствени мощности и навлизането на нови участници на пазара. Лицензионните условия в пощенския сектор все още поражда опасения. Вътрешният железопътен пътнически транспорт не е отворен за конкуренция и пристанищното трудово законодателство не е бил модернизирано. Предвид значението на всички горепосочени сектори за конкурентоспособността, тези мерки са спешно необходими.
- (14) Белгийската данъчна система разчита прекомерно на преките данъци и съдържа пропуски, които намаляват нейната справедливост. Докато Белгия положи известни усилия, за да се намали общата данъчна тежест върху труда, имплицитната данъчна ставка все още е сред най-високите в ЕС за повечето видове заети лица. Белгия продължава да бъде една от страните с най-нисък дял на екологичното данъчно облагане в общите данъчни приходи. Има поле за опростяване на данъчната система и повишаване на нейната ефективност, включително чрез намаляване и оптимизиране на данъчните разходи, както и за премахване на необоснованите или неефективни намалени ставки на ДДС.
- (15) Белгия страда от по-ниско от средното и отбелязващо застоен участък на пазара на труда и от значителни

различия в заетостта и безработицата между отделните региони и подгрупи от населението. Групите от населението с най-ниско участие на пазара на труда включват хора с миграционен произход, възрастни хора и нискоквалифицирани младежи във всички региони. Тези групи са изложени също и на по-голям риск от бедност и социално изключване. Реформата на системата за обезщетения за безработица е стъпка в правилната посока, но сама по себе си не гарантира по-ефективно постигане на съответствие между предлагането и търсенето на работна ръка, ако не е свързана с ефективна помощ при търсене на работа и възможности за обучение. Взаимодействието между целевите намаления на федерално равнище и схемите за подпомагане на заетостта, прилагани от регионите, генерира значителна сложност на проблемите. Въпреки че от мерките, насочени към нискоквалифицираните младежи, е вероятно да се ползват и мигрантите, се изисква широкообхватна стратегия, конкретно насочена към тази целева група. Освен това би било трудно разрешаването на някои несъответствия между търсенето и предлагането на пазара на труда без съществено увеличаване на междурегионалната трудова мобилност. Нужна е по-задълбочена оценка на това как да стане по-прозрачно и ефективно предоставянето на образование и обучение и как да се засили синергията между различните доставчици на обучение.

- (16) В прогнозите за емисиите на парникови газове в периода до 2020 г. е показано, че Белгия няма да успее да постигне 15 % -но намаляване на емисиите. Продължава да е неясно по какъв начин изолираните инициативи, предприети от различните органи, ще гарантират постигането на тази цел или как тежестта ще бъде поделена между регионите. Въздействието на комбинираните мерки за намаляване на емисиите, по-специално от сектора на транспорта и строителството, остава неясно. Задръстванията са силно обременителни за белгийската икономика, загубите от тях се изчисляват в размер на 2 % от БВП и са едни от най-високите в Европа, но прилагането на новата данъчна система за трафик в три региона е отложено до 2016 г.
- (17) Проблемите на координацията, присъщи на силно регионализираната структура, поставят още по-голям акцент върху ефикасната организация на публичното управление, тъй като присъствието на множество мрежи, нива и действащи лица може да доведе до дублиране на структури с отслабена управление и по-големи административни разходи. Тези въпроси излизат на преден план по отношение на данъчното облагане и споделянето на тежестта на бюджетните усилия, включително за образованието и социалната сигурност, което изисква по принцип повече сътрудничество и координация.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Белгия. Тя извърши оценка на националната ѝ програма за реформи и на програмата ѝ за стабилност и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Белгия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез

принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на национално ниво. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—7 по-долу.

- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Белгия, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка, Съветът разгледа националната програма за реформи на Белгия и програмата ѝ за стабилност. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръки от 1 до 5 по-долу.
- (21) В рамките на Европейския семестър Комисията също така е извършила анализ на икономическата политика на Еврозоната като цяло. Въз основа на това Съветът е издал конкретни препоръки, отправени към държавите-членки, чиято парична единица е еврото, Белгия също така следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Белгия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да приеме допълнителни мерки за постигане на структурната корекция, посочена в решението на Съвета, с което се отправят препоръки за коригиране на прекомерния дефицит до 2013 г. и за увеличаване на устойчивостта и надеждността на консолидацията. Трайната корекция на фискалния дисбаланс изисква истинското изпълнение на амбициозна програма за структурни реформи, които ще доведат до повишаване на капацитета за корекции и повишаване на потенциалния растеж. След коригиране на прекомерния дефицит, да преследва структурна корекция с подходящо темпо, за да се достигне СБЦ до 2016 г. и да се гарантира, че високото съотношение на дълга спрямо БВП се постави в стабилна низходяща тенденция. За тази цел, до 15 октомври 2013 г., да представи ориентирани към растеж структурни мерки за 2014 г., които гарантират устойчива корекция на прекомерния дефицит и достатъчен прогрес към нейната СБЦ. Да гарантират, че планът за корекция е балансиран във времето или дори ускорен. Да приеме изрични правила за координация, за да гарантира, че бюджетните цели са задължителни на федерално и подфедерално равнище в средносрочна перспектива за планиране, включително чрез бързото приемане на правило за баланса/излишъка на общия правителствен бюджет, който отговаря на изискванията на Договора за стабилност, координация и управление на икономическия и паричен съюз и да увеличи прозрачността на споделянето на тежестта и отчетността на различните нива на държавното управление.
2. Да положи повече усилия, за да се преодолее разминаването между действителната и законоустановената пенсионна възраст, включително чрез продължаване на текущите реформи за намаляване на възможностите за ранно

напускане на пазара на труда. Да подкрепи реформите на системите за социално осигуряване на възрастните хора с мерки за подкрепа на заетостта и реформи на трудовия пазар, водещи до активно остаряване. Да ускори приемането на решение за обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота. Да продължи да подобрява икономическата ефективност на публичните разходи за дългосрочните институционални грижи.

3. Да възстанови конкурентоспособността, да продължи текущите усилия за реформиране на системата за определяне на трудовите възнаграждения, включително за индексиране на заплатите; по-специално, чрез предприемане на структурни мерки, след консултации със социалните партньори и в съответствие с националната практика, да гарантира, че определянето на заплатите съответства на развитието на производителността, отразява регионалните и местните разлики в производителността и условията на пазара на труда, и предвижда автоматични корекции, когато развитието на възнагражденията подкопава разходната конкурентоспособност.
4. Да представи конкретни и ограничени във времето структурни мерки за подобряване на конкуренцията в сектора на услугите чрез отстраняване на бариерите в търговията на дребно и прекомерните ограничения в областта на професионалните услуги и да се подобри предоставянето на мобилни широколентови услуги. Да продължи да подобрява функционирането на енергийния сектор, като намали броя на разходите за разпространение и чрез мониторинг на разходите на дребно, да укрепят независимостта на регулаторните органи в енергийния сектор, телекомуникациите и секторите на транспорта (железопътен, въздушен). Да премахне остатъчните регулаторни ограничения в пощенския сектор.
5. Да създаде конкретни и ограничени във времето предложения за прехвърлянето на данъчното облагане от труда към данъчни основи, които оказват по-малко отрицателно влияние върху растежа, а именно чрез проучване потенциала на екологичните данъци, като например тези върху дизеловите горива, горивата за отопление и данъчното облагане на използваните за частни цели служебни автомобили. Да опрости данъчната система, като намали данъчните разходи в подоходното облагане, като увеличи ефективността на ДДС и подобри спазването на данъчното законодателство чрез запълване на съществуващите пропуски.
6. Допълнително да намали демотивиращите фактори за заетост чрез осигуряване на ефективно прилагане на изискванията при търсене на работа и чрез персонализирано съдействие при търсене на работа за всички безработни. Да предприеме мерки за увеличаване на междурегионалната трудова мобилност. Да опрости и засили съгласуваността между стимулите за заетостта, мерките, насърчаващи заетостта, разпределението на работната сила, образованието, ученето през целия живот и политиките за професионално обучение за възрастните хора и младежите. Да разработи всеобхватни стратегии за социално включване и пазар на труда на хора с миграционен произход.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

7. Да предприеме конкретни мерки и да договори ясно разделение на усилията между федералните и регионалните органи, за да гарантира напредък в постигането на целите за намаляване на емисиите на парникови газове в отраслите, попадащи в схемата за търговия с емисии, по-специално от транспорта и строителния сектор.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно Националната програма за реформи на България за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012—2016 г.

(2013/С 217/03)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия се съсредоточава върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно Националната програма за реформи на България за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната Конвергентна програма на България за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за 2013 г. за координиране на икономическите политики. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че България е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за подпомагане на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от своя задълбочен преглед за България, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в България са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими политически действия. По-специално, постоянно внимание заслужават въздействието на намаляването на задължениостта в корпоративния сектор, както и продължителното адаптиране на външните позиции, конкурентоспособността и пазара на труда.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997, стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ С 219, 24.7.2012 г., стр. 9.

- (9) На 19 април 2013 г. България представи своята Национална програма за реформи за 2013 г. и своята Конвергентна програма за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на Конвергентната програма за 2013 г., извършена съгласно Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че публичните финанси в България като цяло са били стабилни. Средносрочната бюджетна цел (СБЦ) бе постигната през 2012 г. Макроикономическият сценарий, на който се основават бюджетните прогнози в Конвергентната програма, е реалистичен за периода 2013—2014 г., когато се очаква годишният растеж да достигне 1,0 % през 2013 г. и 1,8 % през 2014 г. В прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се предвижда растеж на БВП от 0,9 % през 2013 г. и с 1,7 % през 2014 г. Целта на бюджетната стратегия, заложена в Конвергентната програма, е структурното бюджетно салдо да бъде запазено близо до СБЦ през целия програмен период. В Конвергентната програма се потвърждава предходната СБЦ от -0,5 % от БВП, която е по-амбициозна от изискваната в Пакта за стабилност и растеж. Въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо, което се очаква да се влоши леко от дефицит в размер на 0,4 % от БВП през 2012 г. до 0,7—0,8 % от БВП през периода 2013—2016 г., България изостава малко от своята СБЦ през периода на Конвергентната програма. През периода 2013—2015 г. темпът на нарастване на бюджетните разходи, при отчитане на дискреционните мерки по отношение на приходите, ще спазва разходното правило от Пакта за стабилност и растеж, но през 2016 г. ще се отклони от него. Съотношението дълг/БВП е под 60 % от БВП и съгласно Конвергентната програма се очаква да достигне своя връх от 20,4 % от БВП през 2014 г., след което да намалее през програмния период. По същия начин в прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се предвижда съотношението дълг/БВП да достигне 20,3 % през 2014 г.
- (11) През последните години България укрепи съществено своята бюджетна рамка, което допринесе за запазване на бюджетната дисциплина и за повишаване на доверието в бюджетната политика. С новия Закон за публичните финанси, който ще влезе в сила през 2014 г., се запазват действащите числови фискални правила, въвеждат се нови и се разширява обхватът, за да включат всички подсектори на сектор „Държавно управление“, въвеждат се по-строги изисквания на общинско равнище и се реформира тригодишната средносрочна бюджетна рамка. Важно е властите да поддържат темпото на реформите и да подготвят основата за прилагането на новия Закон за публичните финанси, по-специално като създадат предвидения независим фискален орган и му дадат ясен мандат, функционална автономност и подходящи ресурси. Съществуват значителни възможности за подобрене в спазването на данъчното законодателство, а постигането на напредък в тази област би позволило на България да поддържа поголеми разходи за насърчаване на растежа. Макар че България предприе някои забележими стъпки да намали разходите за спазване на изискванията и да подобри събираността на приходите, данъчната система продължава да се характеризира със значително укриване на данъци и със слаба административна ефективност. Административните разходи за събиране на данъци, както и свързаните с плащането на данъци разходи на предприятията са високи. Въпреки предприетите мерки за подобряване на спазването на данъчното законодателство, делът на сенчестата икономика се очаква да остане голям, а за намаляването му са необходими непрекъснати дългосрочни усилия.
- (12) Намаляването на ранното напускане на пазара на труда е ключово предизвикателство за подобряването на адекватността на пенсионната система, както и за предлагането на работна ръка. Равнището на заетост на по-възрастните работещи, по-специално на по-възрастните жени, е под средното за ЕС и поради това пенсионните права на голяма част от бенефициерите са недостатъчни. Въпреки че в тази област вече се предприемат важни реформи, оставащите специални режими за някои професии са сред факторите, допринасящи за намаляването на реалната възраст на пенсиониране. За да запази напредъка, постигнат при увеличаването на пенсионната възраст, България трябва също да подготви изравняването на законоустановената възраст за пенсиониране на мъжете и жените, които са внасяли осигурителни вноски през цялата си професионална кариера, и да определи датата на влизането му в сила. Преразглеждането на критериите и на контрола при отпускането на пенсии за инвалидност (например въвеждането на критерий за трудоспособност) ще бъде важен принос за действителното ограничаване на злоупотребите.
- (13) Проблем за България са заетостта, която е под средното равнище и продължава да намалява, както и големите различия в безработицата между отделните региони и подгрупи от населението. Кризата засегна особено силно нискоквалифицираните работници и броят на безработните младежи значително се увеличи. Дългосрочната безработица е по-висока от средната за ЕС. Реформиранията Агенция по заетостта би могла да играе важна роля за постигането на съответствие между предлагането и търсенето на пазара на труда в България чрез по-ефективни услуги за консултации, целенасочени мерки за заетост и по-добро установяване на бъдещите изисквания за професионални умения. С оценяването на ранен етап на текущата Инициатива за младежка заетост би могло да се гарантира, че ресурсите се насочват към дейностите, които водят до разкриване на най-много работни места. Все още е проблем да се гарантира, че системата на минимални социалноосигурителни прагове постига целта за намаляване на сенчестата икономика, без да оскъпява прекомерно наемането на нискоквалифицираните работници. Българските граждани са изложени на най-голям риск от бедност или социално изключване в Съюза. Приоритетно следва да се изпълнява Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020. Необходимо е да бъдат подобрени достъпността и резултатността на социалните трансфери и да се повишат ефективността на социалните услуги и достъпът до тях, по-специално за децата и възрастните хора. В Плана за действие към Националната стратегия за интегриране на ромите следва да се представят конкретни мерки с подходящо финансиране и да се създаде механизъм за наблюдение за измерване въздействието на предприетите действия.

- (14) България е изправена пред предизвикателството да подобри цялостното качество и ефективност на своята образователна система. Окончателното приемане преди края на 2013 г. на Закона за училищното и предучилищното образование ще осигури рамка за напредък на необходимите реформи, включително модернизирването на учебните програми и въвеждането на подобрения в обучението на преподавателите и стимулите за тях. Много ограничен напредък бе отбелязан и в реформата на висшето образование. Наличието на значителни различия между резултатите от висшето образование и търсенето на пазара на труда влошава структурната безработица и затруднява развитието на високостойностни иновационни сектори. Слабите резултати на висшето образование се обясняват с липсата на стимули за висшите училища и със стандартите на отделните научни изследователи и преподаватели. Подобряването на качеството и обхвата на здравеопазването е дългогодишно предизвикателство за България. Увеличаването на прозрачността във финансирането на здравни услуги ще допринесе за растежа и конкурентоспособността в сектора. Делът на разходите за амбулаторни грижи е малък, което ограничава достъпа до ефективни от гледна точка на разходите здравни услуги. Високото равнище на преките плащания от страна на пациентите изключва определени групи от населението от здравни услуги. България е изправена пред важни предизвикателства в рационализирането и управление на болниците.
- (15) За конкурентоспособността на местните предприятия и за привличането на чужди инвестиции ще е от голяма полза, ако се подобри бизнес средата в България, включително чрез повишаване на ефективността на публичните услуги. По-бързото и систематично въвеждане на електронно управление има голям потенциал и би могло *inter alia* да намали разходите за спазване на изискванията и административната тежест за предприятията. Освен това пълното прилагане и спазване на дружественото право, включително на процедурите за просрочените плащания и процедурите по неплатежоспособност, би подобрило значително рамковите условия, не на последно място за малките и средните предприятия (МСП). Недостатъчният достъп до финансиране продължава да бъде пречка пред развитието на МСП. Продължава да е налице значителната необходимост от по-добро използване на финансирани от Съюза програми за подкрепа на МСП. Една добре функционираща и независима съдебна система е предварително условие за устойчиво икономическо развитие. През последните години България постигна напредък в реформирането на съдебната система, по-специално в модернизирването на нормативната и институционалната уредба. Същевременно остават значителни възможности за пълноценното използване на тази уредба, като се осигурят устойчивост на резултатите и по-твърда ангажираност с реформите на всички равнища. Активизирането на усилията за борба с корупцията също ще представлява положителен принос за подобряване на бизнес средата.
- (16) Ефективното усвояване на фондовете на Съюза продължава да бъде от изключително значение за нужните публични инвестиции. Реформата от 2011 г. на законодателството за обществените поръчки бе значителна стъпка към подобряване на контрола, предотвратяването и наказването на нередности. В сила влязоха нови правила, които се прилагат *inter alia* към проектите, съфинансирани от ЕС, а с по-широките правомощия на Агенцията по обществени поръчки ще се подобри още повече ефективността на *ex ante* контрола.
- (17) Капацитетът и независимостта на регулаторните органи в ключови сектори на икономиката са важни предпоставки за конкурентоспособността. През последните години в транспортната инфраструктура на България се появиха някои подобрения, но все още има какво да се направи за достатъчно ефективно предоставяне на услуги и поддръжка. На България все още ѝ предстои да изпълни изцяло задълженията си за вътрешния енергиен пазар. Остават значителни предизвикателства както пред търговията на едро, така и пред търговията на дребно. Продължаващите да съществуват пречки за навлизане на пазара, механизмите за гарантирана печалба и регулираните цени заедно с липсата на пазар на едро за електрическа енергия и за природен газ предизвикват особено безпокойство. Поради силната си зависимост от един енергиен път България е изложена на сериозен риск от прекъсване на доставките. Следва да се ускори изпълнението на проектите за междусистемни електро- и газопроводи, за да бъдат подобрени диверсификацията и сигурността на доставките. Ниската енергийна ефективност остава значителна икономическа тежест за предприятията и частните потребители. По-специално има значителен потенциал за подобряване на енергийната ефективност на сградите — както на обществените, така и на частните.
- (18) В рамките на Европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на България. Тя извърши оценка на Националната програма за реформи и Конвергентната програма и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в България, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС с оглед на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките ѝ в рамките на Европейския семестър са отразени в препоръки 1—7 по-долу.
- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа Конвергентната програма, като становището му⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа Националната програма за реформи и Конвергентната програма. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 3, 4 и 5 по-долу,

(1) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪЧВА на България да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да запази стабилната бюджетна позиция, като гарантира спазването на СБЦ, и да провежда бюджетна политика, благоприятстваща растежа, както е предвидено в Конвергентната програма. Да въведе цялостна данъчна стратегия за укрепване на всички аспекти на данъчното законодателство и на процедурите за събиране с цел да бъдат увеличени приходите, по-специално чрез подобряване на събирането на данъците, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на изискванията. Да създаде независим орган, който да контролира бюджетната политика и да изготвя анализи и съвети.
2. Да премахне постепенно възможностите за ранно пенсиониране, да въведе една и съща законово установена пенсионна възраст за мъжете и за жените и да прилага активни политики по заетостта, които да позволят на по-възрастните работещи да останат по-дълго на пазара на труда. Да въведе по-строги критерии и механизми за контрол при отпускането на пенсии за инвалидност, така че да се ограничат ефективно злоупотребите.
3. Да ускори националната Инициатива за младежка заетост, например чрез схеми за гаранции за младежта⁽¹⁾. Да укрепи допълнително капацитета на Агенцията по заетостта с цел тя да предоставя ефикасни консултации за търсещите работа и да развие способност за установяване и задоволяване на нуждите от умения. Да засили активните политики по заетостта, по-специално по отношение на националните схеми за заетост. Да преразгледа минималните осигурителни прагове, за да се гарантира, че системата не оскъпява прекалено наемането на нискоквалифицираните работещи. Да постигне конкретни резултати по Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчване на социалното включване 2020 и Националната стратегия за интегриране на ромите. Да подобри достъпността и ефективността на социалните трансфери и услуги, по-специално за децата и възрастните хора.
4. Да приеме Закона за училищното образование и да продължи реформата във висшето образование, по-специално като подобри съответствието между резултатите от него и нуждите на пазара на труда и като засили сътрудничеството между образованието, научно-изследователските институти и предприятията. Да подобри достъпа до приобщаващо образование за децата в неравностойно положение, в частност ромите. Да осигури ефективен достъп до здравеопазване и да подобри ценообразуването на здравните услуги, като обвърже финансирането на болниците с постигнатите резултати и като развие извънболничното лечение.
5. Да предприеме допълнителни мерки за подобряване на бизнес средата, като намали бюрокрацията, като изпълнява стратегия за електронно управление и като прилага законодателството за просрочените плащания. Да подобри качеството и независимостта на съдебната система и да са бори по-успешно с корупцията. Да подобри достъпа на МСП и на новосъздадените предприятия до финансиране.
6. Да ускори усвояването на фондовете на ЕС. Да гарантира правилното прилагане на законодателството за обществените поръчки, като разшири *ex ante* контрола, упражняван от Агенцията по обществени поръчки с цел предотвратяване на нередности.
7. Да укрепи независимостта на националните регулаторни органи и административния капацитет, по-специално в енергийния и транспортния сектор, както и в управлението на водите и на отпадъците. Да премахне пречките за навлизане на пазара, квотите, териториалните ограничения и регулираните цени и да приключи изграждането на пазарната структура, като създаде прозрачен пазар на едро за електрическа енергия и природен газ. Да ускори проектите за междусистемни електро- и газопроводи и да укрепи капацитета за справяне с прекъсванията на доставките. Да положи повече усилия за подобряване на енергийната ефективност.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Създадена с Препоръка на съвета от 22 април 2013 г. (ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно Националната програма за реформи на Чешката република за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Чешката република за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия се съсредоточава върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като по-конкретно

изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ („препоръката от 2012 г.“) относно националната програма за реформи на Чешката република за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната програма за конвергенция на Чешката република за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за 2013 г. за координиране на икономическите политики. Отново на 28 ноември 2012 г. Комисията, въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾, прие втория Доклад за механизма за предупреждение, в който Чешката република не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за подпомагане на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (8) На 17 април 2013 г. Чешката република представи своята Национална програма за реформи за 2013 г., а на 26 април 2013 г. — своята Програма за конвергенция за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между им.
- (9) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на Програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че Чешката република е намалила номиналния дефицит с 1,4 % ⁽⁵⁾ от БВП между 2009 г. и 2012 г. благодарение на значителни мерки за консолидация,

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 17.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽⁵⁾ Дефицитът на консолидирания държавен бюджет за 2012 г. включва еднократното увеличение на дефицита, дължало се на приемането на Закона за финансовото компенсиране на църквите (1,5 % от БВП).

както и че на базата на сегашните очаквания страната е на път да коригира прекомерния дефицит. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на Програмата за конвергенция е реалистичен. Според Програмата за конвергенция реалният растеж на БВП се очаква да бъде съответно 0 % и 1,2 % през 2013 г. и 2014 г. в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. за съответно – 0,4 % и 1,6 % през 2013 г. и 2014 г. Целта на изложената в Програмата за конвергенция бюджетна стратегия е дефицитът по консолидирания държавен бюджет да бъде задържан под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП. Целта за дефицита по консолидирания държавен бюджет от 2,8 % от БВП през 2013 г. е в съответствие със срока за коригиране на прекомерния дефицит, предвиден в препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г. Прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. предвижда през 2013 г. и 2014 г. бюджетният дефицит да бъде съответно 2,9 % и 3 % от БВП. Съществува риск бюджетните резултати през 2013 г. да се окажат по-лоши от очакваното заради допълнителни корекции при възстановяването на средства на ЕС. От друга страна, еднократните приходи, свързани с планирания търг на нови честотни ленти за телекомуникациите, могат да доведат до бюджетни резултати през 2013 г., които са по-добри от очакваните.

Програмата за конвергенция потвърждава предишната средносрочна цел за дефицит от 1 % от БВП, която адекватно отразява изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Прогнозите са, че (преизчисленият) структурен бюджетен дефицит през 2014 г., 2015 г. и 2016 г. ще се увеличи съответно с 0,3 %, 0,2 % и 0,5 % от БВП; затова в програмата не се предвижда корекция за постигане на средносрочната цел, което не е в съответствие с Пакта за стабилност и растеж. През 2014 г. темпът на растеж на бюджетните разходи е в съответствие с целевия показател за разходите от Пакта за стабилност и растеж, но през 2015 г. и 2016 г. се отклонява съответно с 0,3 % и 0,5 % от БВП, предполагайки подобрене от 0,5 % от БВП в посока към средносрочната цел, което се оценява от Комисията като подходящо. Според Програмата за конвергенция се очаква през залегналия в нея период съотношението между дълга и БВП да продължи да расте, макар и със забавящи се темпове, и през 2016 г. да достигне 51,9 % от БВП.

- (10) На бързото и трайно възстановяване в Чешката република пречат неколкократно съкращения на публичните разходи за инвестиции. Гарантирането на способстващи за растежа разходи с висок мултиплициращ ефект, включително проекти, съфинансирани със средства на ЕС, не само би спомогнало да се подкрепи възстановяването, но би могло също така да допринесе за справянето с дългосрочните предизвикателства. Отреждането на приоритетно място на разходите за мерки за увеличаване на заетостта, научните изследвания и иновациите, образованието, заведенията за грижи за деца и инфраструктурните проекти би могло да произведе значителни ефекти по отношение на растежа. Същевременно е от ключово значение да се гарантират законосъобразността, редовността и ефективността на тези разходи.
- (11) Ограничен напредък бе постигнат през 2012 г. в областта на данъчната реформа. Въпреки че бе увеличен данъкът при прехвърляне на недвижимо имущество, не бяха пред-

приети стъпки за повишаване на много ниското равнище на периодичните имуществени данъци. Изоставени бяха плановете за въвеждане на данък върху емисиите на CO₂ и за премахване на освобождаването от акциз върху природния газ за отопление. Имплицитната данъчна ставка върху енергията е под средната за ЕС и данъците върху движението на превозни средства продължават да са много ниски. Структурни предизвикателства продължават да са налице и при данъчното облагане на труда, като по-специално засягат лицата с ниски трудови приходи и работещите на непълно работно време. Предприети бяха само малки стъпки за намаляване на различията в данъчното третиране на наетите и самостоятелно заетите лица. Чешката република също така разполага с възможности допълнително да повиши ефективността на своята данъчна администрация. Що се отнася до данъка върху доходите на физическите лица и корпоративния подоходен данък, правителството планира през 2015 г. да въведе Единно звено за събиране на данъците, чрез което би могла ефективно да се модернизира данъчната администрация и да се спомогне за намаляване на сложността на сега действащата система. Недостатък на реформата обаче представлява обстоятелството, че няма да бъдат хармонизирани данъчните основни за данъка върху доходите на физическите лица и вноските за здравно и социално осигуряване, като по този начин голяма част от потенциалните ползи от реформата ще останат нереализирани.

- (12) В Чешката република е налице липса на устойчивост от 5,0 % от БВП, което е над средното за ЕС равнище. Тази липса до голяма степен отразява прогнозните дългосрочни разходи, свързани със застаряването на населението, дължащи се на очакваните увеличения в разходите за пенсии и за здравеопазване и дългосрочни грижи. Законово установената пенсионна възраст бавно се увеличава, особено за мъжете. Увеличаването на действителната пенсионна възраст посредством привеждането на възрастта за пенсиониране или пенсионните приходи в съответствие с промените в продължителността на живота в сравнение със сега действащото законодателство значително би засилило устойчивостта на системата. Допълването на тези промени с преразглеждане на формулата за индексация, така че тя да се основава на цените, би довело до икономии, ако бъде приложено дългосрочно.
- (13) В разрез с препоръката от 2012 г. през 2013 г. правителството въведе предпенсионна схема, която дава възможност за получаване на пенсия до пет години преди достигането на законоустановената пенсионна възраст. Пенсиите по предпенсионната схема ще се изплащат от (третия) стълб на пенсионно осигуряване. Този стълб обаче получава значителна държавна субсидия чрез преки съвместни плащания и данъчно приспадане на вноските. Независимо дали, както очаква правителството, само ограничен брой лица реално ще изпълнят критериите за достъп до схемата, мярката позволява бенефициерите да използват натрупаната до момента публична субсидия за цел, която е в разрез с политиките за насърчаване на по-дълъг професионален живот.
- (14) Очакваният ръст на разходите за здравеопазване и дългосрочни грижи също значително допринася за

разходите, свързани със застаряването на населението, и голямата липса на устойчивост. През последните години в Чешката република бяха проведени реформи за повишаване на ефективността на системата за здравеопазване чрез ограничаване на разходите и по-пазарно ориентирани решения. Въпреки това продължават да са налице проблеми. В сравнение с други държави членки при чешката система за здравеопазване има тенденция за прекомерен акцент върху болничните грижи, което поражда неефективност. Съществуват възможности предоставянето на грижи да се подобри по начин, който е най-подходящ от клинична гледна точка и най-ефективен от гледна точка на разходите, например чрез преминаване към приемане в деня на хирургическата операция и съкращаване на неуместната продължителност на престоя в болниците за активно лечение.

- (15) Неотдавнашни прогнози на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) сочат, че пълното сближаване на равнището на заетост на мъжете и жените би спряло прогнозираното намаляване на общата работна сила и би довело до увеличаване на БВП на глава от населението с цели 16,5 % до 2030 г. На 22 май 2013 г. правителството предложи проектозакон за въвеждането на „детски групи“, които да се ръководят от професионални детегледачки и да са придружени от фискални разходи за предоставящите грижи лица и участващите семейства. Това е крачка в правилната посока, но представлява само частичен отговор на въпроса. Поради продължаващия недостиг на детски заведения, особено за децата под три години, е необходимо допълнително увеличаване на бюджетната подкрепа за обществените предучилищни детски заведения. Пригодността за заетост и участието на пазара на труда на лицата в неравностойно положение също продължават да са проблем: съществуват възможности за повишаване на ефикасността и ефективността на обществените служби по заетостта.
- (16) В препоръката относно публичната администрация в препоръката от 2012 г. изрично беше спомената нуждата от повишаване на ефективността на публичната администрация и засилване на борбата с корупцията. Отбелязан бе обаче само ограничен напредък с приемането на приоритетните правни актове съгласно стратегията на Чешката република за борба с корупцията за периода 2011—2012 г. Приемането от правителството през януари 2013 г. на нова стратегия за борба с корупцията за периода 2013—2014 г. трябва да бъде последвано от спешното приемане на останалите приоритетни актове, като Закона за държавния служител. Този нов закон ще трябва по адекватен начин да разграничи политическите и неполитическите назначения, да гарантира независимостта на държавните служители и да създаде добре работеща система за професионално развитие за ограничаване на високото текущо ниво на служителите. Чешката република постигна значителен напредък в прилагането на Закона за обществените поръчки, влязъл в сила през април 2012 г. Въпреки това местни органи докладваха за трудности при прилагането на закона. Що се отнася до усвояването на средствата на ЕС, до края на 2012 г. бяха изпълнени по-голямата част от мерките, включени в плана за

действие за укрепване на системата за управление и контрол. Чешките органи обаче ще трябва да осигурят постоянния мониторинг на плана за действие.

- (17) В етапа на задължителното образование чешките ученици постигат резултати, които като цяло са на средно равнище според сравненията в международен план. При математиката и науката обаче образователните резултати с времето бързо са се влошили. Чешките власти реагираха с набор от мерки, свързан с изготвянето на минимални образователни стандарти, които да се използват за тестване на учениците в цялата страна. Чрез разработването на по-интегрирана система обаче, чрез която се гарантира осигуряването на системна подкрепа за учениците, учителите и училищата, отчитайки недостатъчни резултати на тестовете, би се осигурило допълнително повишаване на нивото на амбиция на реформата. Главното предизвикателство пред чешката система на висше образование е да гарантира, че растящият брой студенти получават уменията, необходими за успешно реализиране на пазара на труда. Обсъжда се реформа на Закона за висшето образование с цел да се въведат режими за диференцирано финансиране и да се подобри акредитацията. Това са уместни и амбициозни предложения, но реалният ефект от тях ще зависи от окончателния план за реформата. Властите също така планират да приемат преработени стандарти за оценяване за финансирането на научноизследователските институции. Увеличаването на дяла на показателите за качество, включително засилването на сътрудничеството с бизнес сектора, би помогнало на чешката система за научни изследвания и иновации да реализира по-високи постижения.
- (18) Чешката република е сред държавите членки с най-висок брой регулирани професии. През 2012 г. бе проведена обществена консултация във връзка с преразглеждането на нормативната уредба за професиите, като резултатите от нея ще бъдат представени през 2013 г. Това е важна стъпка за намаляване или премахване на бариерите пред онези професии, за които нуждата от регулиране не е доказана или в които то се счита за прекомерно (включително продължителността на задължителните стажове) и по-лесният достъп до които би могъл да генерира допълнителна заетост и растеж. Въпреки осъществените в последните години подобрения Чешката република все още е с енергийна интензивност, която е сред най-високите в Съюза, и с ниска енергийна ефективност на страните.
- (19) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Чешката република. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Чешката република, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—7 по-долу.

(20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Чешката република да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да изпълни бюджета за 2013 г., както е предвидено, така че устойчиво да коригира прекомерния дефицит през 2013 г. и да осъществи структурната корекция, посочена в препоръките на Съвета в контекста на процедурата при прекомерен дефицит. За 2014 г. и след това, да укрепи и стриктно да изпълнява бюджетната стратегия, подкрепена с достатъчно конкретни мерки, за да осигури адекватна фискална консолидация за постигане на достатъчен напредък към средносрочната цел. Да отреди приоритет на разходите, благоприятстващи растежа, включително навреме да поеме задължения по оставащите проекти, съфинансирани със средства на ЕС съгласно настоящата финансова рамка.
2. Да намали високото равнище на данъчното облагане на труда, като пренасочи облагането към области, които в по-малка степен пречат на растежа, като например периодичните данъци върху жилищата и данъците върху движението на превозни средства. Допълнително да намали разликите в данъчното третиране на наетите и самостоятелно заетите лица. Да подобри данъчната дисциплина и да намали разходите за спазване на данъчното законодателство, като въведе единното звено за събиране на данъците и хармонизира данъчните основи за данъка върху доходите на физическите лица и вноските за здравно и социално осигуряване.
3. Да увеличи действителната пенсионна възраст посредством привеждането на възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи в съответствие с промените в продължителността на живота и да преразгледа механизма за индексирание. Да придружи повишаването на пенсионната възраст с мерки, чрез които да се насърчи пригодността за заетост на по-възрастните работници, и да намали възможностите за ранно напускане на пазара на труда. По-конкретно да премахне публичната субсидия за предпенсионната схема. Да предприеме мерки, за да повиши значително ефективността на разходите в сектора на здравеопазването, по-специално за болничните грижи.
4. Да положи допълнителни усилия за повишаване на ефикасността и ефективността на обществените служби по заетостта. Да увеличи значително достъпа до приобщаващи заведения за грижи за деца, като постави акцент върху децата на възраст до три години, както и участието на ромските деца, по-специално като приеме и приложи нормативната уредба за предоставянето на услуги при отглеждането на деца и укрепи капацитета на частните и публичните услуги при отглеждането на деца.
5. Да осигури изпълнението на стратегията за борба с корупцията за периода 2013—2014 г. Да приеме закон за държавния служител, с който да се осигури стабилна, ефективна и професионална държавна административна служба. Да подобри управлението на средствата на ЕС за програмния период 2014—2020 г. Да укрепи капацитета за извършване на публични търгове на местно и регионално равнище.
6. Да създаде широкообхватна рамка за оценяване в задължителното образование и да предприеме целеви мерки в подкрепа на училищата, които са назад в класирането по отношение на образователните резултати. Да приеме мерки за подобряване на акредитацията и финансирането на висшето образование. Да увеличи дяла на основаното на резултатите финансиране за научноизследователските институции.
7. Използвайки резултатите от текущия преглед, да проведе реформа на регулираните професии, като намали или премахне бариерите пред достъпа до тях и резерва от дейности, в които те са неоснователни. Да предприеме допълнителни мерки за подобряване на енергийната ефективност на сградите и в сектора на промишлеността.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Дания за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета
относно конвергентната програма на Дания за 2013—2016 г.

(2013/C 217/05)

СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилената координация на икономическите политики, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Дания за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната конвергентна програма на Дания за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2013 г. за координация на икономическите политики. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Дания е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана фискална консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Дания, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Дания са налице макроикономически дисбаланси, въпреки че те не са прекомерни.
- (9) На 30 април 2013 г. Дания представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята конвергентна програма за 2013 г. за периода 2013—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 21.

- (10) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на конвергентната програма Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата, е реалистичен. Сценарият, който предвижда ръст на БВП от 0,7 % и 1,6 % през 2013 г. и 2014 г., е до голяма степен в съответствие с прогнозата на службите на Комисията от пролетта за 0,7 % и 1,7 %. Конвергентната програма очертава бюджетна стратегия, която се стреми към коригиране на прекомерния дефицит и изпълнение на средносрочната бюджетна цел (СБЦ) за структурен дефицит, не по-голям от 0,5 % от БВП, през 2013 г., което отразява целите на пакта. В конвергентната програма се поставя за цел дефицитът по консолидирания държавен бюджет да бъде 1,7 % от БВП през 2013 г. и 1,8 % през 2014 г., което съответства на крайния срок по процедурата при прекомерен дефицит (ППД), предложен от Комисията. Средногодишната фискална корекция през периода 2011—2013 г., въз основа на изчисленията на структурното бюджетно салдо, съответства на препоръката на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. В конвергентната програма нетните дискреционни мерки се очаква да доведат до консолидация в съответствие с препоръката по ППД. Очакванията са реалните държавни разходи (с включени дискреционни мерки по отношение на приходите) да не растат през 2013 г., а през 2014 г. да бъдат с растеж от 0,4 %, като по този начин съответстват на целевия показател за разходите на Пакта за стабилност и растеж и през двете години. Публичните финанси на Дания са като цяло стабилни и държавата вече е достигнала своята СБЦ. Тъй като държавата обаче има застаряващо население и амбициозни социални политики, от основно значение за Дания е поддържането на стабилна и устойчива рамка на фискалните политики и запазването на дефицита под посочената в Договора референтна стойност от 3 % от БВП.
- (11) През 2012 г. Дания завърши реформата на схемите за пенсиониране по инвалидност и за субсидирана заетост (системата „flex-job“), като тя влезе в сила на 1 януари 2013 г. Тези реформи представляват важни мерки за подобряване на предлагането на работна ръка в Дания. Въпреки това подобряването на пригодността за заетост на тези, които са най-отдалечени от пазара на труда, включително хората с мигрантски произход, трайно безработните и нискоквалифицираните работници, продължава да бъде предизвикателство. Като се признава амбициозната програма за реформи на датското правителство, е важно да се гарантира, че известният датски модел на „гъвкава сигурност“ продължава да способства за плавния преход от безработица към работа, като в същото време ограничава маргинализирането и социалното изключване. В това отношение е важна ролята на образованието, обучението и повишаването на квалификацията.
- (12) Образованието е с основание ясен приоритет за Дания. Необходими са обаче постоянни усилия за подобряване на качеството и ефективността на разходите на нейните системи на образование и обучение, включително чрез осъществяване на започнатите реформи. Предложената реформа на системата на основното и средното образование е в правилната посока и може да се очаква нейното положително въздействие върху ефективността на разходите на училищната система и качеството на образованието, включително върху нивата на успеваемост на учениците. Що се отнася до професионалното обучение, през 2012 г. правителството предприе стъпки за подобряване на качеството на професионалното обучение за младите хора и осигуряване на необходимите места за чиракуване в частния сектор. Учреден е комитет с участието на правителството, общините, регионите и социалните партньори с цел да се намери постоянно решение за осигуряване на необходимите възможности за чиракуване и повишаване на качеството на професионалното образование и обучение. Намирането на трайни и амбициозни решения както за липсата на места за чиракуване, така и за високия дял на младежите, които преждевременно напускат системата за професионалното обучение, действително ще подготви Дания по-добре за бъдещото търсене на умения на пазара на труда и ще подобри показателите на производителността.
- (13) Дания би могла да генерира по-висок икономически растеж чрез премахване на пречките пред конкуренцията при местните услуги и услугите на дребно, като се има предвид значението на този сектор в датската икономика. През 2012 г. датското правителство представи новия Закон за конкуренцията, което представлява важна стъпка в правилната посока. Изменението на законодателството в областта на конкуренцията въведе по-ефективни механизми за прилагането на нормите на конкурентното право, което напълно отговаря на съответната част от препоръката за 2012 г. Независимо от това може да бъде направено повече, за да се гарантира ефективността на мерките, предприети в областта на секторните и публичните услуги, за насърчаване на конкуренцията и доброто функциониране на пазара. Различните политически инициативи в тази област са все още на ранен етап и са необходими непрекъснати усилия, за да се осигури ефективно изпълнение.
- (14) Стабилността на финансовата система продължава да буди безпокойство в Дания. През изминалата година беше направен основен анализ на задлъжнялостта на домакинствата на национално равнище и на равнището на ЕС с цел оценка на заплахите за финансовата и икономическата стабилност. За момента рисковете за финансовата стабилност изглеждат овладени, но се нуждаят от непрекъснато наблюдение. Датските органи предприеха редица мерки за подобряване на устойчивостта на ипотечната кредитна система. Те включват схема за етикетирание по отношение на риска на жилищните ипотечни заеми и ограничения на заемите с променлива лихва и/или заемите с разсрочено плащане. Институциите, предоставящи ипотечни кредити, предприеха по собствена инициатива мерки за намаляване на необходимостта от допълнително обезпечение. Всички тези мерки са в правилната посока, но ще бъде необходимо внимателното им следене, за да се установи дали имат желани ефект. Комисията ще проучи редовните доклади на Дания относно въздействието на мерките, предприети в тази връзка. С течение на времето системата на данъчното облагане на недвижимата собственост в Дания ще трябва да бъде изменена, за да се намалят изкривяванията и да се укрепят антицикличните ѝ характеристики.

- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Дания. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на конвергентната програма и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—3 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа конвергентната програма, като становището⁽¹⁾ му е изразено поспециално в препоръка 1 по-долу.
- (17) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и конвергентната програма. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръка 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да прилага предвидената бюджетна стратегия през 2013 г., така че да гарантира коригирането на прекомерния дефицит

до 2013 г. Освен това да прилага бюджетната стратегия за 2014 г. и след това, за да гарантира адекватна бюджетна корекция за придържане към СБЦ.

2. Да предприеме по-нататъшни стъпки за подобряване на пригодността за заетост на хората, маргинализирани по отношение на пазара на труда, включително на хората с мигрантски произход, трайно безработните и нискоквалифицираните работници. Да подобри качеството на професионалното обучение с цел намаляване на броя на отпадналите и увеличаване на възможностите за чиракуване. Да осъществи реформата на началното и средното образование, за да повиши нивата на успеваемост и да подобри ефективността на разходите на образователната система.
3. Да продължи усилията за премахване на пречките пред конкуренцията в сектора на услугите, включително в сектора на търговията на дребно и строителния сектор, както и за засилване на ефективността на предоставянето на публични услуги.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Естония и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.

(2013/C 217/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с пости-

гането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи за 2012 г. на Естония и даде становище относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Естония като една от държавите членки, за които ще се извърши запълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 30 април 2013 г. Естония представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата изглежда реалистичен за периода 2013—2014 г., когато се очаква ръстът на реалния БВП да бъде средно около 3,3 %. Според прогноза на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. през периода 2013—2014 г. растежът ще бъде 3,5 %. През 2012 г. Естония постигна номинален бюджетен дефицит от 0,3 % от БВП. В програмата за стабилност се потвърждава предишната средносрочна

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 25.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

бюджетна цел (СБЦ) за структурен излишък. Той е по-амбициозен от този, изискан в пакта за стабилност и растеж. Тъй като през 2012 г. структурното салдо на Естония беше в излишък, Естония постигна своята средносрочна цел една година по-рано от предвиденото в нейната програма за стабилност за периода 2012—2015 г. Целта на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност за периода 2012—2017 г., е да се гарантира устойчива бюджетна политика, която подкрепя балансиран растеж, чрез запазване на нивото на СБЦ, като същевременно се гарантират достатъчни бюджетни маржове и бъде намалена данъчната тежест върху труда. В програмата за стабилност се очаква планираният номинален бюджетен дефицит от 0,5 % за 2013 г. да се подобри през периода, обхванат от прогнозата, като се уравни през 2014 г. и премине в излишък след това. Въз основа на обща оценка на преизчисленото структурно салдо, включително анализ на индикативния размер на разходите по Пакта за стабилност и растеж, през 2013 г. Естония не се отклонява значително от средносрочната цел, а през 2014 г. отново ще бъде постигнат излишък. Съотношението на дълга към БВП е доста по-ниско от 60 % от БВП и съгласно програмата за стабилност се очаква то да намалява след 2013 г., като достигне около 9 % за периода 2015—2016 г. Естония планира да въведе през 2013 г. правило за структурно бюджетно салдо в съответствие с изискванията на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз, подписан на 2 март 2012 г. в Брюксел. Веднага щом бъде въведено правилото за структурно бюджетно салдо, то следва да бъде допълнено със засилване на задължителния характер на многогодишните разходни цели.

- (10) Що се отнася до пазара на труда, макар заетостта да продължава да нараства, все още са налице пречки за растежа, включително трайна младежка и дългосрочна безработица, несъответствие между търсенето и предлагането на умения и нарастващ недостиг на работна ръка, включително загуби на работна ръка, дължащи се на трайни здравословни проблеми. Следва да бъде разработена по-гъвкава и целенасочена система за социални плащания, с която да се предоставят помощни услуги и стимули за безработни и неактивни лица, които биха могли да се върнат на работа, а мерките за активизиране следва да бъдат подсилени, за да е сигурно, че те достигат до тези, които са в най-голяма нужда. Разходната ефективност в областта на семейната политика може да бъде подобрена по неутрален за бюджета начин, включително чрез пренасочване на средствата за плащания за отглеждане на дете към по-ефективни мерки, като например услуги за предоставяне на грижи за деца, което би довело до положителен ефект върху броя на заетите жени. Икономическото развитие в регионите трябва да бъде разгледано по по-съгласуван начин с цел постигане на по-видими резултати.
- (11) В областта на образованието и обучението Естония е изпълнила частично препоръките на Съвета за 2012 г. — реформата на висшето образование бе приета през 2012 г., а през 2013 г. се очаква да бъде приета нова мащабна реформа на професионалното образование и обучение. Необходимо е се обърне особено внимание на гарантирането на достатъчно участие на социалните партньори с цел осигуряване на достатъчно брой стажове за професионално образование. Рационализи-

раното предоставяне на средно образование остава важен ангажимент, който все още не е изпълнен. Следва да се търси решение на проблема с все още относително високото равнище на младежка безработица при отчитане на високия дял на лицата без професионално образование или обучение. Достъпът до обучение през целия живот за нискоквалифицирани работници все още не е достатъчен, а мерките за младите безработни не винаги отговарят реално на нуждите на пазара на труда. Липсата на връзка между публичната научноизследователска дейност и икономиката продължава да е проблем за растежа на производителността и конкурентоспособността на Естония. Освен това интернационализацията и степенуването в рамките на системата за научни изследвания и иновации продължава да е предизвикателство, като се има предвид малкият размер на икономиката.

- (12) Енергийната интензивност на Естония продължава да е твърде висока. Въпреки че правителството предприе някои стъпки, усилията трябва да продължат и да се засилят, като се обърне допълнително внимание на обновяването на жилищните сгради. Паркът от нови леки автомобили в Естония е с най-висока енергийна интензивност в Съюза и моделите на потребление не се променят въпреки увеличаването на акцизите върху горивата. Без допълнителни мерки е малко вероятно Естония да постигне своите цели по отношение на емисиите на парникови газове, по-специално ако не бъдат взети мерки в областта на транспорта и жилищното настаняване. Естонският енергиен пазар остава относително изолиран предвид липсата на достатъчно трансгранични връзки.
- (13) Предоставянето на услугите, които местните власти са нормативно задължени да предоставят, в повечето сектори е неефикасно, най-вече дългосрочните грижи, услугите за подпомагане на семействата, образованието и транспорта; същото е вярно и за мерките за подпомагане на местно равнище, необходими за ефективно осигуряване на здравни услуги. Това се дължи на слабия административен капацитет на местните власти и на несъответствието между техните приходи и отговорностите, с които са натоварени. Все още не е изготвен жизнеспособен план за подобряване на местната администрация.
- (14) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Естония. Тя направи оценка на националната програма за реформи и програмата за стабилност. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност и неговото становище⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (16) В рамките на европейския семестър също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като

(1) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото⁽¹⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Естония следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да следва благоприятна за растежа бюджетна политика и да запази добрата бюджетна позиция, както е предвидено, като гарантира съответствие със СБЦ през периода на програмата за стабилност. Да допълни планираното правило за структурно бюджетно салдо чрез въвеждането на повече задължителни многогодишни правила за разходите в средносрочната бюджетна рамка и да продължи да подобрява ефикасността на публичните разходи.
2. Да създаде по-добри стимули за работа, като подобри съгласуваността на различните съществуващи системи за социални плащания и като повиши гъвкавостта и целевия характер на отпускните помощи. Да подобри предоставянето на социалните услуги, включително грижите за децата, като същевременно подобри ефикасността и ефективността на разходите в областта на семейната политика. Да засили мерките за активизиране, за да се улесни връщането на пазара на труда на дългосрочно безработните лица и лицата, получаващи обезщетения за инвалидност и за неработоспособност. Да въведе координирани мерки за подпомагане на икономическото развитие в регионите, засегнати от висока безработица.
3. На пазара на труда да продължи усилията за подобряване на адекватността на системите за образование и обучение, включително чрез по-голямо включване на социалните партньори, и да изпълни целевите мерки за справяне с младежката безработица. Да увеличи значително участието на нискоквалифицираните работници в обучението през целия живот. Да положи по-големи усилия за даване на приоритет и интернационализация на системите за научноизследователска дейност и иновации и да укрепи сътрудничеството между предприятията, висшите училища и научноизследователските институти.
4. Да подобри енергийната ефективност, в частност в строителния и транспортния сектор, и да засили екологичните стимули във връзка с превозните средства и отпадъците. Да ускори развитието на трансграничните връзки за разнообразяване на енергийните източници и да насърчи конкуренцията на енергийния пазар.
5. Да постигне по-добър баланс между приходите на местната администрация и възложените ѝ отговорности. Да подобри ефикасността на местната администрация и да гарантира предоставянето на качествени местни обществени услуги.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председателят
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Финландия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Финландия за 2012—2017 г.

(2013/C 217/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членка и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членка бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като изразиха пълната си

ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Финландия за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Финландия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2013 г. за координация на икономическите политики. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Финландия е една от държавите-членка, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана фискална консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Финландия, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че във Финландия са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими политически действия. По-специално заслужава да се следи по-внимателно сериозното влошаване на състоянието на текущата сметка и слабите резултати по отношение на износа, дължащи се на промишленото реструктуриране, както и да се обърне внимание на факторите за разходната и неразходната конкурентоспособност.
- (9) На 18 април 2013 г. Финландия представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 28.

(10) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че публичните финанси на Финландия са като цяло стабилни и са положени усилия за увеличаване на приходите и за ограничаване на разходите с цел приближаване към средносрочната бюджетна цел (СБЦ). Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност е реалистичен. Предвижданият растеж за 2013 г. е сходен с прогнозата от пролетта на 2013 г. на службите на Комисията, докато очакваният за 2014 г. растеж е 0,6 процентни пункта по-висок от прогнозирания от службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Целта на заложената в програмата за стабилност бюджетна стратегия е да се балансират финансите на централното управление и до 2015 г. да се установи тенденция за намаляване на дълга на централното управление като съотношение спрямо БВП. Програмата за стабилност включва промяна на СБЦ от 0,5 % на - 0,5 %. Новата СБЦ съответства на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Програмата за стабилност предвижда постигането на СБЦ през 2014 г. и придържането към нея до 2017 г. Като се изхожда от (преизчисленото) структурно салдо въз основа на информацията в програмата за стабилност, през 2012 г. Финландия не постигна предишната СБЦ и няма да постигне новата СБЦ през 2013 г.

В програмата за стабилност се предвижда (преизчисленото) структурно салдо да се подобри от - 1 % от БВП през 2012 г. до - 0,9 % от БВП през 2013 г. В периода 2014—2017 г. то ще остане между - 0,6 % и - 0,7 % от БВП. През 2012 г. нетните разходи на Финландия намаляха с 0,4 %, което продължава да бъде под приложимия целеви показател за разходите от Пакта за стабилност и растеж. Поради отрицателния растеж на реалния БВП през 2012 г. слабото подобрене на структурното салдо се смята за достатъчно. През 2013 г. (преизчисленото) структурно бюджетно салдо на Финландия се подобрява и се предвижда нетните разходи да се отклоняват само с 0,1 % от БВП от целевия показател за разходите. С оглед на голямото отклонение на Финландия от потенциалния БВП тази стойност се смята за подходяща. Предвижда се през 2014 г. (преизчисленото) структурно бюджетно салдо на Финландия да се подобри допълнително и достигне - 0,6 % от БВП, като по този начин се приближи достатъчно до СБЦ. Освен това според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Финландия ще постигне напълно СБЦ през 2014 г. Като цяло това ще доведе до съответствие с превантивните мерки на Пакта за стабилност и растеж. През 2012 г. общият брутен дефицит по консолидирания държавен бюджет беше 53 % от БВП и съгласно програмата за стабилност ще остане под 60 % от БВП през периода на програмата. В програмата за стабилност се предвижда намаляване на равнището на дълга през 2016 г. и 2017 г. Най-значителното предизвикателство пред бюджетната политика продължава да бъде дългосрочната устойчивост. Отчита се свързаната със застаряването липса на устойчивост по отношение на пенсиите, здравеопазването и дългосрочните грижи, като тя трябва да бъде непрекъснато следена.

(11) Растежът на производителността в сектора на публичните услуги не съответства на растежа на производителността в

икономиката като цяло, докато тежестта, свързана със застаряването на населението, се увеличава. При все че са установени принципите на реформа на общините, сливанията им ще останат доброволни, независимо от съществуването на финансови стимули от страна на централното управление. Очаква се текущата реформа на социалните и здравните услуги да не доведе до значително намаляване на настоящия брой здравни райони.

(12) Прилагат се мерки за намаляване на безработицата сред младите хора и дългосрочната безработица като инициативата „Гаранция за младежта“, временната програма за придобиване на квалификация за млади хора и пилотната програма за дългосрочно безработните. През 2013 г. освен тези програми беше осигурена и допълнителна финансова подкрепа за чиракуване като част от гаранцията за младежта. Тези програми са особено благотворни в контекста на очакваното нарастване на безработицата. Сега тези мерки трябва да бъдат прилагани, като се наблюдава определено върху повишаването на нивото на квалификацията на целевите групи, както и на подобряването на положението им на пазара на труда. Увеличаването на равнището на заетост сред по-възрастните работници е важно за осигуряването на устойчиви публични финанси и за задоволяването на търсенето на работна ръка в бъдеще. Във Финландия намалява броят на хората в трудоспособна възраст. Бяха приети няколко мерки по отношение на възможностите за ранно пенсиониране, като например повишаване на пенсионната възраст в случай на пенсиониране при непълно работно време, премахване на възможността за намалена пенсия и увеличаване на възрастта за пенсиониране след безработица. Нарастването на продължителността на живота обаче беше по-бързо от очакваното по време на пенсионната реформа през 2005 г. и следователно настоящата законоустановена пенсионна възраст с времето може да се окаже твърде ниска, а пенсиите — недостатъчни. В своята програма за стабилност правителството се ангажира да увеличи до 2025 г. ефективната пенсионна възраст на 62,4 години, която продължава да бъде ниска в контекста на продължителността на живота и демографските предизвикателства. Прилагането на тези договорени насоки за действие продължава да бъде приоритет в краткосрочен план.

(13) Регулаторните пречки в сектора на услугите във Финландия все още действат ограничително и пазарната концентрация във важни сектори като търговията на дребно е висока. За справяне с настоящите проблеми следва да спомогнат предвидените промени в Закона за конкуренцията по отношение на господстващото положение на търговците на едро, целите на програмата за здравословна конкуренция във връзка с повишения надзор на този сектор и премахването на ненужните ограничения върху конкуренцията в съществуващото законодателство, като например свързаните с териториалното планиране и строителството. Сливането на органа за защита на конкуренцията с агенцията за защита на потребителя, съпроводено с увеличаване на бюджета и по-широки правомощия в областта на неутралността на конкуренцията между публичните и частните субекти, следва също да подобри ефективността и ползите от политиката на конкуренция в по-общ смисъл. Глобите

съгласно конкурентното право във Финландия са традиционно ниски и проучването, планирано за 2013 г., следва да осигури основа за по-нататъшни реформи за подобряване на техния възпиращ ефект.

- (14) Ръстът на производителността във Финландия продължава да изостава от растежа на заплатите, като същевременно конкурентоспособността в международен план отслабна, показателно за което е намаляващият пазарен дял на финландския износ. Докато инвестициите в научни изследвания, разработки и иновации продължават да са високи, критичен въпрос остава ефективността на превръщането на научните изследвания в иновации и нови дружества с бърз темп на растеж, които могат да навлязат на бързоразвиващите се пазари за износ и да засилят международната конкурентоспособност. В краткосрочен план Финландия следва да прилага наскоро приетите политики и мерки за подобряване на системата за научни изследвания и иновации, като например новия план за действие, и когато е уместно, да предложи по-нататъшни реформи, основаващи се на съществуващите оценки и прогнозния доклад, който е в процес на изготвяне. Цените на енергията и на труда бяха посочени сред цените на производствените фактори, които увеличават разходите на финландските производители. Растежът на заплатите през последните години е скромнен, което се дължи на настоящото тристранно споразумение за определяне на заплатите, което изтича през 2013 г. Поради това повод за загриженост е фактът, че все още не е сключено ново споразумение между социалните партньори.
- (15) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Финландия. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите-членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (16) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (17) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръки от 3 до 5.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията направи също цялостен анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. Въз основа на това Съветът отправи специфични препоръки към държавите-членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава,

чиято парична единица е еврото, Финландия също следва да гарантира пълното и своевременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Финландия да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да провежда бюджетна политика, благоприятстваща растежа, и да запази стабилна бюджетна позиция, както е предвидено, като гарантира съответствието със СБЦ през периода на програмата. Да продължи да извършва годишни оценки на липсата на устойчивост на публичните финанси, свързана със застаряването на населението, и да коригира публичните приходи и разходи в съответствие с дългосрочните цели и потребности. Да гарантира ефективността на разходите и устойчивостта на дългосрочните грижи, като постави акцента върху превенцията, рехабилитацията и независимия живот.
2. Да гарантира ефективното изпълнение на текущите административни реформи, свързани с общинските структури, с цел осигуряването на увеличена производителност и икономии на разходи при предоставянето на публичните услуги, включително социалните и здравните услуги.
3. Да предприеме по-нататъшни стъпки за повишаване на равнището на заетостта сред по-възрастните работници, включително чрез подобряване на шансовете им за намиране на работа и намаляване на възможностите за преждевременно напускане на пазара на труда, увеличаване на ефективната пенсионна възраст чрез привеждането на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с нарасналата продължителност на живота. Да прилага и следи отблизо въздействието на текущите мерки за подобряване на положението на пазара на труда на младите хора и дълготрайно безработните, като особено се набляга върху придобиването на квалификации, за които има работни места.
4. Да продължи с усилията за повишаване на конкуренцията на пазарите на стоки и услуги, особено в сектора на търговията на дребно, чрез прилагане на новата програма за насърчаване на здравословната конкуренция.
5. Да засили капацитета на Финландия за създаване на иновативни продукти, услуги и дружества в бързо променяща се среда и да продължи диверсификацията на промишлеността, да продължи да подобрява цялостната енергийна ефективност в икономиката. В настоящата обстановка на нисък растеж да подкрепи обвързването на ръста на реалните възнаграждения с растежа на производителността, като зачита изцяло ролята на социалните партньори и в съответствие с националните практики.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Франция за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Франция за периода 2012—2017 г.

(2013/C 217/08)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилената координация на икономическата политика, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политиката по заетостта.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно „Пакт за растеж и работни места“, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които трябва да бъдат предприети на равнището на държавите-членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ („препоръка за 2012 г.“) относно националната програма за реформи на Франция за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Франция за периода 2012—2016 г.

- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2013 г. за координация на икономическите политики. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Франция ще бъде една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.

- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцираната фискална консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от своя задълбочен преглед за Франция в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 31.

Комисията дава основание да се заключи, че във Франция са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими решителни политически действия. По-специално трайно внимание заслужават процесите, свързани с влошаването на търговския баланс и конкурентоспособността, предизвикано от ценови и неценови фактори, и също така в контекста на все по-неблагоприятни външни позиции и висок публичен дълг, така че да се намали рискът от неблагоприятни последици за функционирането на френската икономика и на икономическия и паричен съюз, особено като се има предвид мащабът на френската икономика.

- (9) На 30 април 2013 г. Франция представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на програмата за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 Съветът е на мнение, че въпреки значителните усилия за консолидация, които сведоха номиналния дефицит от 7,5 % от БВП през 2009 г. до 4,8 % през 2012 г., не се очаква Франция да коригира прекомерния си дефицит до 2013 г., както Съветът препоръчва на 2 декември 2009 г. Това е свързано по-специално с икономическата среда, която е по-лоша, отколкото се очакваше по времето, когато препоръката на Съвета от 2 декември 2009 г. беше приета. Това обстоятелство беше само частично компенсирано от извънредни приходи, а усилията бяха до известна степен разсрочени. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност е реалистичен за 2013 г., но е твърде оптимистичен за 2014 г. По-специално органите очакват, че след застой през 2012 г. (0 %) и 2013 г. (+0,1 %) БВП ще нарасне с 1,2 % през 2014 г., като се предполага вземането на бюджетни мерки за свеждането на дефицита по консолидирания държавен бюджет до 2,9 % от БВП през 2014 г. В сравнение с това, прогнозите на Комисията са, че БВП ще нарасне с 1,1 % през 2014 г., като се основават на допускането, че няма да има промяна в провежданата политика. Това е сценарий, който отчита единствено мерки, които са приети или са достатъчно конкретизирани, и следователно се прогнозира дефицит от 4,2 % от БВП през 2014 г. Основната цел на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност, е да се постигне средносрочната бюджетна цел (СБЦ) — балансиран бюджет в структурно изражение, както беше и в програмата за стабилност за 2012—2016 г. Тя е по-амбициозна, отколкото се изисква от Пакта за стабилност и растеж. Целевата година за постигане на СБЦ е 2016 г. за разлика от 2015 г. в програмата за стабилност за 2012—2016 г.

Планираният номинален дефицит, определен от програмата за стабилност, е в съответствие с корекция на прекомерния дефицит до 2014 г., което е една година след променения краен срок, определен от Съвета съгласно процедурата при прекомерен дефицит (ППД) за 2 декември 2009 г. Предвид твърде оптимистичната прогноза за растежа в програмата за стабилност за 2014 г., освен ако не бъдат взети допълнителни мерки за

съществено повишаване на усилията за посочената година, Съветът смята, че фискалната консолидация, предвидена от органите, не е съвместима с действително коригиране на прекомерния дефицит до 2014 г. Липсват също подробности за планираните икономии и допълнителни приходи. При тези обстоятелства трябва да бъдат уточнени мерки за 2014 г. и 2015 г., за да се гарантира надеждно, че прекомерният дефицит ще бъде коригиран най-късно до 2015 г., както се препоръчва от Съвета. През 2016 г. структурното салдо, преизчислено от службите на Комисията, се очаква да бъде -0,4 % от БВП (-0,3 % през 2017 г.) и по този начин СБЦ няма да бъде постигната до края на програмния период. Очаква се през 2016 година напредъкът по отношение на СБЦ да представлява 0,3 % от БВП, което е под целевия показател от 0,5 % от БВП. От началото на кризата консолидираният държавен дълг нарасна значително. Съотношението на дълга към БВП, което беше на равнище от 64,2 % през 2007 г., достигна 90,2 % през 2012 г. и се предвижда до 2014 г. да се увеличи допълнително до 96,2 % според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Органите очакват съотношението на дълга към БВП да достигне своя максимум от 94,3 % от БВП през 2014 г. и след това да спадне до 88,2 % през 2017 г. От 2016 г. Франция ще бъде в преходен период по отношение на спазването на критерия за дълга.

- (11) Предвид високия дълг, който продължава да нараства, и факта, че крайният срок за коригиране на прекомерния дефицит се удължава отново до 2015 г., още по-важно е стриктното изпълнение на бюджета за 2013 г. и неотклонното полагане на значителни усилия за консолидация през следващите години. По-специално от решаващо значение е увеличаването на публичните разходи на Франция да бъде значително по-бавно от растежа на потенциалния БВП, тъй като до момента подобренията на структурния дефицит са основани главно на приходите. В това отношение текущият преглед на публичните разходи („Modernisation de l'action publique“), в чийто обхват освен централното управление са включени местното управление и администрацията на социалното осигуряване, следва да предостави указания за допълнително подобряване на ефективността на публичните разходи. Съществува и възможност за допълнително рационализиране на различните административни нива и компетентности, за да се постигнат допълнителни синергии, повишена ефективност и икономии. В планирания нов закон за децентрализация следва да се предвидят мерки по този въпрос. С оглед на очакваното увеличение в средносрочен и дългосрочен план на публичните разходи за здравеопазване са необходими по-строг контрол и ефективност на бъдещите публични разходи в тази област, по-специално що се отнася до разходите за фармацевтични продукти и административните разходи. Според последните прогнози на Консултативния съвет по пенсиите („Conseil d'orientation des retraites“) до 2018 г. в пенсионната система ще има устойчиви дефицити, което е в противоречие с реформата от 2010 г., целяща постигането на балансирана система към посочения момент. Освен това частичното отстъпление от реформата от 2010 г. е в разрез с препоръката за 2012 г. Следователно и през 2020 г. в пенсионната система ще са налице големи дефицити и са необходими спешно нови политически мерки за излизане от това положение, като в същото време се запази адекватността на системата.

Тези мерки биха могли да включват допълнително увеличаване на пенсионната възраст за получаване на минимална или пълна пенсия, както и на осигурителния стаж за пълна пенсия, адаптиране на правилата за индексирание и преразглеждане на многобройните понастоящем изключения от общата схема за специални категории работници. Френското правителство е решило напълно да асоциира социалните партньори в очертаването на реформата и разширяването на нейното авторство. Като се има предвид неговото отрицателно въздействие върху разходите за труд, увеличаването на размера на социално-осигурителните вноски следва да бъде избегнато. С оглед на предизвикателството в областта на публичните финанси, пред което е изправена Франция, от решаващо значение е допълването на бюджетните мерки с по-големи усилия за провеждането на структурни реформи с цел подкрепа и увеличаване на потенциала за дългосрочен растеж на френската икономика.

- (12) Както е видно от задълбочения преглед за 2013 г., конкурентоспособността на Франция продължава да бъде сериозно предизвикателство, за което е показателен силно ерозираният дял на страната на экспортните ѝ пазари през последните години. През ноември 2012 г. правителството предложи няколко политически мерки в контекста на „Пакта за конкурентоспособност“. Въвеждането на данъчен кредит по корпоративното облагане (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi* — CICE) с планиран целогодишен ефект в размер на 20 милиарда евро е важна стъпка, която следва да допринесе за намаляване на разходите за труд. Има поле за допълнителни действия, тъй като новият данъчен кредит не намалява повече от наполовина разликата между френската данъчна тежест на нивото на средната работна заплата и средното равнище за ОИСР. Освен това приетите от 2010 г. насам бюджетни мерки, които засягат дружествата, включително намаляването на данъчните разходи, доведоха до цялостно увеличение на данъчното облагане на предприятията, дори и коригирани за CICE. Макар и ограничено, увеличаването на минималната работна заплата, решено през юли 2012 г., може да се отрази отрицателно на създаването на работни места и конкурентоспособността, както беше подчертано в препоръката от 2012 г. В периода 2002—2012 г. минималното часово работно заплащане се увеличи с 38 % (16 % в реално изражение). Работодателите са частично компенсирани за високото равнище на минималната работна заплата, която представлява 60 % от средната заплата, чрез тяхното освобождаване от няколко социално-осигурителни вноски. В тази връзка свързаните разходи за публичните финанси се увеличиха бързо между 1992—2002 г. и се стабилизираха на 1 % от БВП. Освен това алтернативните инструменти, като например схемите за подпомагане на доходите („*Prime pour l'emploi*“ и „*Revenu de solidarité active*“), са по-ефикасни инструменти от минималната работна заплата за справяне с бедността сред работещите.
- (13) Що се отнася до неценовата конкурентоспособност, при все че правителството наскоро потвърди своята стратегия за износа, подпомагането на развитието на ориентирани към износа мрежи и партньорства би насърчило интернационализирането на малките и средните предприятия (МСП). В по-общ план биха могли да се вземат мерки, за да се гарантира, че бизнес средата е благоприятна за растежа на МСП. Въпреки значителните усилия, положени от дружествата в сектори с интензивна научно-

изследователска и развойна дейност, както и мащабната правителствена подкрепа (напр. данъчен кредит за научно-изследователска дейност), секторите на високите и средните технологии представляват само скромни и намаляващ дял на френската икономика. Следователно е необходимо допълнително да се насърчават създаването и растежа на МСП и средни по размер дружества (ETI) в тези сектори чрез подобряване на рамковите условия, които поощряват иновациите и предприемачеството. Политиката по отношение на клъстерите, разработена с цел да се установи връзка между научните изследвания в публичния сектор и частни дружества, също би могла да бъде допълнително насочена към използване с търговска цел на изследването, развитието и иновациите, положителни странични ефекти между частни дружества, разположени в близост помежду си и интернационализация на МСП. Освен това докторантурите и изследователският опит следва да бъдат в достатъчна степен привлекателни, така че да поощряват допълнително връзките между частните дружества и изследователските институции.

- (14) По отношение на услугите през 2012 г. се наблюдава само ограничен напредък. По-специално не бе стартирана никаква хоризонтална реформа за премахване на неоснователните ограничения в регулираните сектори и професии. Много доставчици на професионални услуги все още са изправени пред ограничения, що се отнася до тяхната правна форма и акционерна структура (като ограничения на собствеността върху капитала за ветеринарните лекари и адвокатите). В редица сектори (като таксиметрови услуги, някои професии в областта на здравеопазването, нотариуси и други юридически професии) продължават да съществуват други значителни препятствия пред навлизането в професия или нейното упражняването (като например забрана на реклама, квоти или териториални ограничения). Секторът на търговията на дребно е все още предмет на множество разпоредби, като например утежнени и отнемачи време процедури за даване на разрешение за изграждане на обекти за търговия на дребно. Освен това съществуващата забрана за продажба на цени под разходите предизвиква редица изкривявания, като целта да бъдат подкрепени производителите и малките обекти за търговия на дребно може да бъде ефективно постигната чрез не толкова изкривяващи мерки. Тези прекомерни ограничения в регулираните сектори и професии тежат върху конкуренцията и водят към повишаване на техните цени. Както показва задълбоченият преглед, високите цени в междинните услуги, на които се пада близо една четвърт от производствените разходи в производствения сектор, в крайна сметка оказват въздействие върху външната конкурентоспособност на френските дружества. През 2012 г. беше постигнат ограничен напредък по отношение на мрежовите индустрии. Френският пазар на електроенергия е все още един от пазарите в Съюза с най-висока концентрация. Регулираните цени на електроенергията и природния газ нарушават конкуренцията и продължават да действат като пречка за навлизането на нови участници. Регулираните тарифи за небитовите клиенти следва да бъдат премахнати съгласно графика, определен с френските органи. По-големият междусистемен преносен капацитет със съседни страни и стартирането на тръжни процедури за концесии за производство на електроенергия от водни източници също биха допринесли за насърчаване на конкуренцията на пазара на електроенергия.

В железопътния сектор пазарът на железопътни товарни превози се намира в спад от няколко години (като 17 % от обема в тонове/км е договорен в периода 2006—2011 г.), а железопътният пътнически транспорт не е отворен за конкуренция, с изключение на международните услуги. Предстоящата реформа следва да гарантира, че всеки нов „единен управител на инфраструктурата“ остава независим спрямо историческия оператор, за да се гарантира справедлив и недискриминационен достъп на нови участници.

(15) Френската данъчна система остава сложна и неефективна поради широкия обхват на освобождаването от данъци и данъчните облекчения, а също и честите промени в законодателството. Въпреки усилията за намаляване и рационализиране на данъчните разходи, размерът на пропуснатите поради тях приходи продължава да е висок. Изборът на широкообхватна ниска ставка за корпоративния данък и личното подоходно облагане би бил благоприятен за растежа и социалното благополучие. Считано от януари 2014 г., междинната ставка на данъка върху добавената стойност (ДДС) ще се увеличи от 7 % на 10 %. Това е стъпка в правилната посока, но са необходими допълнителни усилия. Като цяло разходите, свързани с освобождаването от данъци и социални осигуровки продължават да бъдат много високи, като достигат до 10 % от БВП. Въпреки доказаната неефективност на някои намалени ставки на ДДС, като например ставките за ресторантьорски услуги, не са предприети достатъчно диференцирани политически мерки. Въвеждането на данъчния кредит CICE, финансиран отчасти посредством споменатото увеличаване на междинните, но и на стандартните ставки на ДДС, облекчава данъчната тежест върху трудовите доходи. Необходими са обаче допълнителни възможности за действие, по-специално за да се възстанови балансът по отношение на дела на данъците, свързани с опазването на околната среда. Миналата година Франция прие някои мерки по отношение на данъчните стимули, водещи до задължнялост, в корпоративното данъчно облагане. До 3 милиона евро лихвите се приспадат изцяло, като над този праг 15 % от размера на лихвите няма да се признават за целите на приспадането от облагаемата данъчна основа през 2013 г., дял който ще бъде повишен до 25 % — през 2014 г. Въпреки това, има възможност за по-нататъшно подобрене.

(16) Процентът на безработицата нарасна от 9,7 % през 2010 г. на 10,2 % през 2012 г. Прогнозата на Комисията е, че процентът на безработица ще се увеличи до 10,6 % през 2013 г. и 10,9 % през 2014 г. поради неизменно слабия икономически растеж. На този фон сегментирането на френския пазар на труда продължава да бъде източник на безпокойство. Вероятността от преминаване от временна на постоянна работа беше само 10,6 % през 2010 г. в сравнение със средно 25,9 % за ЕС. В резултат на това е налице тенденция върху нискоквалифицираните работници в несигурните форми на заетост да пада тежестта на всеки процес на приспособяване на пазара на труда. През май 2013 г. беше приет закон въз основа на междуотрасловото споразумение (МОС) за осигуряването на работни места, сключено между социалните партньори през януари 2013 г. Той предвижда увеличаване на правата на работниците, намалява

правната несигурност на уволненията и предвижда по-голяма гъвкавост за работодателите. Законът е положителна стъпка в посока на по-еластичен пазар на труда. По някои специфични въпроси действителното изпълнение на тази реформа, както и нейното въздействие е свързано с приемането на допълнителни отраслови споразумения, както и споразумения между предприятия, които са необходими преди споразумението да може да влезе напълно в сила.

(17) Една шеста от младите хора във Франция напускат системата на образование и обучение без квалификация. Това е особено тревожно, защото в края на 2012 г. нивото на безработица сред младите хора беше 25,4 %, като най-нискоквалифицираните младежи са изложени на два пъти по-висок риск от безработица. Инициативите за насърчаване на чиракуването следва да достигат преди всичко до най-нискоквалифицираните млади хора. Хармонизирането на националните схеми в съответствие с инициативата „Гаранция за младежта“, създадена с препоръката на Съвета от 22 април 2013 г.⁽¹⁾ би следвало да играе структурираща роля в намирането на отговор на тези предизвикателства. Въпреки реформите, започнати през 2009 г., процентът на участие на възрастните в учене през целия живот за Франция (5,7 % за 2012 г.; при нискоквалифицираните възрастни: 2,5 %) е под средното за ЕС равнище. Планираното прехвърляне на компетентности към регионалните съвети би могло да предостави възможност за преодоляване на слабостите на сегашната система. Въпреки значителното му повишаване, процентът на заетост при работниците на възраст между 55 и 64 години е все още нисък, среден за държавите-членки на ЕС (45,7 % през четвъртото тримесечие на 2012 г.) и запълнил само наполовина разликата до средния процент за заетост за ЕС от 2008 г. насам (от 7,4 пункта през 2008 г. до 3,8 пункта през 2012 г.). Безработицата сред по-възрастните нараства със същия процент като общата безработица. Въпреки че е стъпка в правилната посока, не е ясно до каква степен „договорите на поколенията“ (contrats de génération) ще допринесат за заетостта на по-възрастните работници и улеснят връщането на работата на по-възрастните, търсещи работа. През 2012 г. френските публични разходи за обезщетения за безработица се повишиха с 5,3 %, като съгласно програмата за стабилност се очаква през 2013 г. да се увеличат с 6,1 %. Кумулираният дефицит на режима на обезщетения за безработица, който ще бъде почти 1 % от БВП през 2013 г., е знак за необходимостта от реформа на системата за обезщетения при безработица.

По-специално някои елементи, като например условията за допустимост, постепенното намаляване на обезщетенията с времето или коефициентите на заместване за работниците с най-високите възнаграждения следва да бъдат адаптирани, за да се гарантира, че стимулите за работа са адекватни. Новото тристранно споразумение на публичните служби по заетостта (Rôle emploi) предвижда диференцирано проследяване на търсещите работа. Случаите, с които се занимават съветниците по заетостта, обаче се е увеличил допълнително поради покачващото се равнище на безработицата и преориентирането на стратегията на Rôle emploi е възпрепятствано от слабата икономическа ситуация. Като цяло е необходимо да се

⁽¹⁾ ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1.

предприемат допълнителни действия с оглед на неблагоприятните икономически перспективи и очакваното допълнително увеличение на безработицата във Франция.

- (18) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Франция. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика във Франция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите-членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 по-долу.
- (21) В рамките на европейския семестър Комисията извърши също анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. Въз основа на това Съветът отправи конкретни препоръки към държавите-членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Франция също следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки.

ПРЕПОРЪЧВА на Франция да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да засили и да провежда бюджетната стратегия през 2013 г. Да повиши надеждността на корекцията, като до есента на 2013 г. определи и приложи необходимите мерки за 2014 г. и след това, за да гарантира коригирането на прекомерния дефицит по устойчив начин най-късно до 2015 г., както и извършването на структурната корекция, посочена в препоръката на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. Да използва всички извънредни приходи за намаляване на дефицита. Трайната корекция на бюджетния дисбаланс изисква надеждно изпълнение на амбициозна програма за структурни реформи за увеличаване на капацитета за адаптиране и насърчаване на растежа и заетостта. Да поддържа курс на фискална консолидация, благоприятстваща растежа, и да увеличи допълнително ефективността на публичните разходи, по-специално като напредва по план с анализа на категориите разходи във всички подсектори на централното управление. Да предприеме действия чрез предстоящия закон за децентрализация, за да постигне по-добро взаимодействие и икономии между централните и местните органи на управление. След коригирането на прекомерния дефицит да извърши структурната корекция с адекватни темпове, за да изпълни СБЦ до 2016 г. До края на 2013 г. да предприеме мерки за балансирането на пенсионната система по устойчив начин не по-късно от 2020 г., например чрез адаптиране на

правилата за индексиране, чрез увеличаване на осигурителния стаж за пълна пенсия, чрез допълнително увеличаване на възрастта за пенсиониране, чрез привеждане на възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота и чрез преразглеждане на специалните режими, като същевременно се избягва увеличение на социално-осигурителните вноски на работодателите, и за повишаването на ефективността на разходите за здравеопазване, включително в областта на разходите за фармацевтични продукти.

2. Да гарантира, че намаляването на трудовите разходи, произтичащи от „*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*“, води до предвиждания размер и че никоя друга мярка няма да има обратен ефект. Да предприеме по-нататъшни действия за намаляване на разходите за труд, по-специално чрез допълнителни мерки за намаляване на социално-осигурителните вноски на работодателите в сътрудничество със социалните партньори. Да гарантира, че промените в минималното работно заплащане подпомагат конкурентоспособността и създаването на работни места, като се вземе предвид съществуването на схеми за подпомагане на заплащането и за освобождаване от социални осигуровки.
3. Да предприеме по-нататъшни мерки за подобряване на бизнес средата и за развитие на капацитета за иновации и износ на предприятията, по-специално на МСП и дружества със среден размер. Да стартира по-специално обявената инициатива за опростяване на регулаторната уредба и да подобри рамковите условия за иновации чрез подобряване на трансфера на технологии и чрез търговската експлоатация на научните изследвания, включително чрез преориентиране на центровете за конкурентоспособност.
4. Да предприеме действия за засилване на конкуренцията в услугите; да премахне неоснователните ограничения за достъп до професионалните услуги и тяхното упражняване, по-специално по отношение на правната форма, акционерната структура, квотите и териториалните ограничения; да предприеме действия за опростяване на получаването на разрешение за откриването за търговски обекти и за премахване на забраната на продажби на загуба; да премахне регулираните тарифи за електроенергия и природен газ за небитови клиенти и да увеличи междусистемния преносен капацитет със съседни страни; в железопътния сектор — да допусне конкуренция във вътрешния пътнически превоз.
5. Да продължи усилията за опростяване на данъчната система и подобряване на нейната ефективност, като едновременно с това гарантира приемствеността на данъчните правила във времето. Да вземе допълнителни мерки за премахване на благоприятстването на задължността в корпоративното облагане. Да повиши усилията за намаляване и рационализиране на данъчните разходи в областта на подоходното и/или корпоративното облагане, като същевременно намалява законоустановените ставки; да приближи намалените ставки на ДДС до стандартната ставка и да премахне неефективните намалени ставки. Да предприеме по-нататъшни мерки за прехвърляне на данъчната тежест от трудовите доходи към данъчното облагане, свързано с околната среда, или потреблението.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

6. Да приложи изцяло и незабавно и в сътрудничество със социалните партньори междупрофесионалното споразумение от януари 2013 г., като се консултира със социалните партньори. Да предприеме по-нататъшни действия за борба със сегментирането на пазара на труда, по-специално за справяне със ситуацията на временно назначените работници. В сътрудничество със социалните партньори и в съответствие с националните практики да стартира спешно реформа на системата за обезщетения при безработица, за да се гарантира устойчивостта на системата, като едновременно с това се гарантира, че тя осигурява подходящи стимули за завръщане на работа. Да повиши процента на заетост на по-възрастните работници и да поощри участието им на пазара на труда. Да предприеме конкретни действия за подобряване на перспективите за работа на по-възрастните безработни, по-специално посредством специфични форми на консултиране и обучение. Да увеличи участието на възрастните в процеса на учене през целия живот, особено на най-нискоквалифици-

раните и на безработните. Да гарантира, че публичните служби по заетостта предоставят ефективно индивидуализирана подкрепа на безработните и че активните политики на пазара на труда са насочени ефективно към лицата в най-неравностойно положение. Да предприеме допълнителни мерки за подобряване на прехода от училище към работа, например чрез инициативата „Гаранция за младежта“⁽¹⁾ и насърчаване на чиракуването.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Създадена с препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. (ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 9 юли 2013 година****относно Националната програма за реформи на Германия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Германия за периода 2012—2017 г.**

(2013/C 217/09)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — Стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилената координация на икономическата политика, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽²⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политиката по заетостта.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

(3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и Евророната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

(4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Германия за 2012 г. и даде становището си относно актуализираната програма за стабилност на Германия за периода 2012—2016 г.

(5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие втория Доклад за механизма за предупреждение, в който не беше посочено, че Германия ще бъде една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.

(7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчертава необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(8) На 12 април 2013 г. Германия представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и на 17 април 2013 г. своята програма за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 35.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (9) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че публичните финанси в Германия като цяло са в добро състояние и средносрочната бюджетна цел (СБЦ) е била постигната. Макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата, е реалистичен. Прогнозите в програмата за стабилност в общи линии съответстват на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. относно темпа и модела на икономически растеж през 2013 и 2014 г., както и на оценката на Комисията на средносрочния потенциален темп на растежа. Целта на представената в програмата за стабилност бюджетна стратегия е да се гарантира постоянно постигане на СБЦ още през 2012 г. В програмата за стабилност се потвърждава предишната СБЦ в размер на $-0,5\%$ от БВП. СБЦ отразява адекватно изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Германия постигна структурен бюджетен излишък и по този начин СБЦ през 2012 г. Според програмата за стабилност (преизчисленото)⁽¹⁾ структурно салдо ще остане положително през 2013 и през 2014 г., което до голяма степен е в съответствие с прогнозата на службите на Комисията, и по този начин ще се създаде пространство за автоматичните стабилизатори да действат свободно. Германия също така е постигнала целевия показател за разходите на Пакта за стабилност и растеж през 2012 г. Според информацията, предоставена в програмата за стабилност, темпът на нарастване на държавните разходи, при който не се отчитат дискреционните мерки по отношение на приходите, се очаква да надхвърли целевия показател за разходите през 2013 г., но ще бъде съобразен с него през 2014 г. В програмата за стабилност се планира брутният дълг да спадне до $80\frac{1}{2}\%$ от БВП през 2013 г. и след това да продължи да намалява.
- След корекцията на прекомерния дефицит през 2011 г. Германия се намира в преходен период относно спазването на дълговия критерий и отбеляза достатъчен напредък по отношение на спазването на дълговия критерий през 2012 г. Ако програмата за стабилност се изпълнява, както е планирано, Германия също постига достатъчен напредък към спазване на критерия за дълга през 2013 г. и целевия показател за дълга ще бъде постигнат в края на преходния период през 2014 г. Като цяло целите за дефицита и дълга изглеждат реалистични.
- (10) Германия е положила само ограничени усилията за подобряване на ефективността на публичните разходи за здравеопазване и дългосрочни грижи. Усилията за реформа в миналото в сектора на здравеопазването, както и тазгодишната реформа на дългосрочните грижи изглеждат недостатъчни за възпиране на очакваното бъдещо нарастване на разходите. Германия изглежда на прав път по отношение на националната цел в областта на образованието и на разходите за научни изследвания, но следва да предвиди още по-амбициозни следващи цели с оглед достигане на най-иновативните икономики.
- (11) Германия в недостатъчна степен използва източниците на приходи, благоприятстващи растежа. Прилагането на намалената ставка на ДДС (понастоящем 7%) спрямо това, което вече е доста широк набор от стоки и услуги, може да бъде намалено и администрирането на ДДС — преразгледано в стремежа да се увеличи ефективността, да се подобри събирането на данъците и за по-ефективна борба с данъчните измами. Приходите от постоянните данъци върху недвижимата собственост са особено ниски в Германия ($0,5\%$ от БВП през 2011 г. спрямо $1,3\%$ в ЕС-27). Това оставя възможност за увеличаване на общинския данък върху недвижимото имущество (*Grundsteuer*), по-специално чрез преоценка на данъчната основа.
- (12) Известен напредък бе постигнат при прилагането на конституционното правило за балансиран бюджет („дългова спирачка“) след миналогодишната препоръка, обаче изглежда все още се изискват специфични правила за прилагане в повечето провинции, така че да се осигури ефективното прилагане на дълговата спирачка в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (13) Финансовият сектор претърпя значителна корекция и регулаторната и надзорната рамка бяха укрепени. Решенията за държавна помощ на Комисията продължиха да стимулират реструктурирането на *Landesbanken*. Въпреки това изглежда, че все още има управленски пречки пред пазарно ориентираната консолидация в банковия сектор, което оказва влияние върху общата ефективност на финансовия сектор.
- (14) Германия е предприела ограничени действия, за да осигури премахване на значителните финансови демотивиращи фактори, пред които са изправени вторите работещи членове на домакинството и наличността на целодневни детски заведения и целодневни училища следва допълнително да се увеличи. Германия отбелязва известен напредък в повишаването на образователните постижения на групите в неравностойно положение, но всички германски провинции следва да продължат да полагат амбициозни усилия за създаване на училищна система, която осигурява равни възможности за всички. Политическите действия за намаляване на високата данъчна тежест за нископлатените работници до този момент са били ограничени. Мерките за интеграцията на трайно безработни лица на пазара на труда следва да бъдат разширени. Германия следва да положи повече усилия за намаляване на високите данъци и социалноосигурителни вноски, събирани при ниските заплати. Необходимо е да се положат допълнителни усилия за подобряване на прехода от определени видове договори, като например работни места с ниско заплащане (т.нар. „mini-jobs“), в по-устойчивите форми на договори, като по този начин се избягва сегментацията на пазара на труда. Докато реалните заплати са все още под тяхното ниво от 2000 г., което допринесе за структурното намаляване на безработицата от 8% на $5,5\%$, те започнаха да се развиват динамично впоследствие. Заплатите се увеличиха значително през последните години, без това да влияе отрицателно на конкурентоспособността. В същото време разликите в трудовите възнаграждения се увеличиха.

(1) Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията въз основа на информацията в програмата и с помощта на общоприетата методика

- (15) Германия има за цел свеждане до минимум на общите икономически разходи за трансформиране на енергийната система. Това е довело до първоначални резултати, но общите разходи продължават да се увеличават и основните рискове и потенциални слабости продължават да съществуват. Германия полага значителни усилия за ускоряване разширяването на енергийните мрежи. Координацията на нейната национална енергийна политика с политиките на съседните държави не е достатъчна.
- (16) Положението в сектора на услугите не се е променило значително от 2012 г. и все още съществуват ограничения върху навлизането във и упражняване на някои професии. Германия следва да направи повече, за да отвори своя сектор на услуги чрез премахване на неоправданите ограничения и пречки за навлизане на пазара, като по този начин снижи цените и направи услугите по-достъпни за групите с по-ниски доходи. В много занаятчийски сектори, включително в строителния сектор, все още съществува изискване за притежаване на удостоверение за майстор-занаятчия (*Meisterbrief*) или еквивалентна квалификация, за да се ръководи фирма. Строителният сектор е изправен и пред ограничения шо се отнася до търговските съобщения и процедурите за издаване на разрешителните. Много професионални услуги са също предмет на изисквания за правната форма и за притежаване на акции или дялове. Германия би могла да оцени дали същите цели от обществен интерес не биха могли да бъде постигнати с едно по-леко регламентиране. Разнообразието на регулаторни режими в различните провинции показва също така, че има възможност да бъдат направени допълнителни усилия за идентифициране на най-малко обременителните регулаторни подходи, както и разширяването им в цялата страна, като по този начин се намали бюрокрацията за предприятията. Равнището на ефективна конкуренция в железопътния сектор остава ниско. По отношение на обществените поръчки, стойността на договорите, публикувани от германските органи съгласно правото на Съюза в областта на обществените поръчки, е много малка. Законодателният процес, включващ преразглеждане на закона срещу ограниченията на конкуренцията, все още не е приключен. В сектора на търговията на дребно законодателството в областта на устройственото планиране значително ограничава новото навлизане на пазара.
- (17) В рамките на Европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Германия. Тя извърши оценка на националната ѝ програма за реформи и на програмата ѝ за стабилност. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Германия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите национални решения. Препоръките ѝ в рамките на Европейския семестър са изразени в препоръки 1—4 по-долу.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Германия, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (19) В рамките на Европейския семестър Комисията също така е извършила анализ на икономическата политика на Еврозоната като цяло. Въз основа на това Съветът издаде специфични препоръки, насочени към държавите-членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Германия следва също да осигури пълното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Германия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да запази стабилна бюджетна позиция, както е предвидено, което гарантира постигането на СБЦ през програмния период. Да провежда благоприятстваща растежа фискална политика чрез допълнителни усилия за увеличаване на разходната ефективност на публичните разходи за здравеопазване и дългосрочни грижи чрез по-добра интеграция на предоставянето на грижи и набягане върху превенцията, рехабилитацията и независимия живот. Да подобри ефективността на данъчната система, по-специално чрез разширяване на данъчната основа за облагане с ДДС и чрез преценка на основата на общинския данък върху недвижимата собственост. Да използва съществуващите възможности за по-високи и по-ефективни разходи, благоприятстващи растежа, в областта на образованието и научноизследователската дейност на всички равнища на управление. Да завърши по последователен начин прилагането на „дълговата спиралка“ във всички провинции (*Länder*), като осигури навремени и подходящи процедури за мониторинг и коригиращи механизми.
2. Да поддържа условия, които дават възможност за растеж на заплатите, за да подкрепи вътрешното търсене. За тази цел, да намали високите данъци и социални осигуровки, особено за работещите лица с ниски доходи, и да повиши образователните постижения на хората в неравностойно положение. Да поддържа подходящи мерки за активиране и интегриране, особено на дълготрайно безработните лица. Да улесни прехода от нестандартната заетост, като например „mini-jobs“, към по-устойчиви форми на заетост. Да предприеме мерки за подобряване на стимулите за работа и на пригодността за заетост на работниците, по-специално за втория работещ член на домакинството и за нискоквалифицираните работници, също така с оглед увеличаване на техните доходи. За тази цел да отстрани демотивиращите фактори за втория работещ член на домакинството и допълнително да увеличи броя на целодневните детски заведения и целодневните училища.
3. Да подобри координацията на енергийната политика със съседните страни и да поддържа общите разходи за трансформиране на енергийната система до минимум, по-специално чрез допълнителен преглед на разходната ефективност на инструментите на енергийната политика, създадени за постигането на целите относно възобновяемите енергийни източници, както и да продължи усилията за ускоряване разширяването на националните и трансграничните електроенергийни и газови мрежи.

(1) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(2) Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

4. Да вземе мерки за допълнително насърчаване на конкуренцията в сектора на услугите, включително и някои занаяти, по-специално в строителния сектор и професионалните услуги, с цел да се даде тласък на вътрешните източници на растеж. Да предприеме спешни действия за значително увеличаване на стойността на обществените договори, открити за възлагане на обществени поръчки. Да приеме и приложи оповестената законодателна реформа, за да подобри прилагането на законодателството в областта на конкуренцията по отношение на ограниченията на конкуренцията. Да премахне ограниченията в сферата на устройственото планиране, които ограничават ненужно навлизането в сектора на търговията на дребно. Да предприеме допълнителни мерки, за да премахне оставащите пречки пред конкуренцията на пазара на услугите за железопътен превоз. Да продължи усилията за консолидация в банковия сектор, включително чрез подобряване на рамката за управление.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Унгария и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Унгария за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/10)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като двата акта заедно представяват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Унгария за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Унгария за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който посочи Унгария като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Унгария, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Унгария са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и които изискват решителни политически действия. По-специално продължава да е нужно да се следи внимателно текущото коригиране на силно отрицателната нетна международна инвестиционна позиция, дължащо се в голяма степен на намаляването на задлъжнялостта на частния сектор в контекста на високото равнище на брутния държавен дълг и неблагоприятната стопанска среда, така че да се намалят значителните рискове от неблагоприятни последици за функционирането на икономиката.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 40.

- (9) На 22 април 2013 г. Унгария представи своята национална програма за реформи за 2013 г., а на 24 април 2013 г. — своята програма за конвергенция за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата е донякъде оптимистичен. Прогнозите на унгарските власти за растежа за 2013 г. и 2014 г. — съответно 0,7 % и 1,9 % — са с около половин процентен пункт по-високи в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Целта на изложената в програмата за конвергенция бюджетна стратегия е да се осигурят устойчивото коригиране на прекомерния дефицит до крайния срок — 2012 г., определен от Съвета в съответствие с препоръката на Съвета от 13 март 2012 г. в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, и продължаващото спазване на средносрочната бюджетна цел (СБЦ). Унгария положи значителни усилия за бюджетна консолидация през 2012 г. и с постигнатия резултат за бюджетния дефицит от 1,9 % от БВП преизпълни препоръчаната от Съвета цел за дефицита от 2,5 % от БВП, отчасти благодарение на допълнителни еднократни приходи в размер на 0,2 % от БВП в добавка към вече взетите предвид към момента на отправяне на препоръката на Съвета. Въпреки това корективните мерки за 2012 г. и след това, по-специално обявените през есента на 2012 г., бяха съсредоточени главно върху приходната част, с особено внимание към избрани сектори, което поставя под въпрос устойчивостта на мерките за консолидация. Според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., за да се коригира прекомерният дефицит по един устойчив начин, са нужни допълнителни мерки както за 2013 г., така и за 2014 г. След публикуването на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. правителството прие нов пакет с корективни мерки, насочени към разходната част, и съгласно актуализираната оценка на Комисията дефицитът се очаква да остане под прага от 3 % от БВП с новите мерки през 2013 г. и 2014 г.

В програмата за конвергенция СБЦ е променена от структурно салдо от -1,5 % на -1,7 % от БВП. Новата СБЦ е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Унгария отчете структурно салдо от -0,7 % от БВП през 2012 г., т.е. доста над преразгледаната СБЦ, и в прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се предвижда, че структурното салдо ще продължи да е в съответствие със СБЦ през прогнозния период и ще бъде -1,1 % през 2013 г. и -1,8 % през 2014 г. Въз основа на мерките, приети след прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., структурното салдо може да остане над СБЦ и през 2014 г. Темпът на нарастване на държавните разходи през 2013 г. и 2014 г., без да се отчитат дискреционните мерки по отношение на приходите, до голяма степен ще е в съответствие с референтния средносрочен темп на растеж на потенциалния БВП, но се очаква значително да го надхвърли през 2015 г. и 2016 г. Следователно индикативният размер на разходите по Пакта за

стабилности растеж няма да бъде постигнат през тези две години. Според плановите на правителството съотношението на публичният дълг към БВП постоянно ще намалява през програмния период: от 79,2 % през 2012 г. до 77,2 % през 2014 г. и до 73,4 % през 2016 г., т.е. ще остане над референтната стойност от 60 % от БВП. В прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. обаче, предвид рисковете за плановите за консолидация, се предвижда само съвсем малко понижение до 78,9 % от БВП през 2014 г., като с новите корективни мерки тази стойност следва да е с около 0,5 процентни пункта по-ниска. От 2013 г. Унгария ще бъде в преходен период, що се отнася до спазването на критерия за дълга, и според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. страната отбелязва достатъчен напредък към изпълнение на критерия за дълга през 2013 г. и 2014 г.

- (11) Средносрочната бюджетна рамка все още е само индикативна и затова перспективата за бюджетно планиране е съсредоточена единствено върху текущата бюджетна година. Освен това, въпреки осъществяването на скоро известни подобрения, задълженията и аналитичните ресурси на фискалния съвет все още не съответстват на безпрецедентното му право на вето и необходимостта от системна последваща оценка на спазването на числово изразените бюджетни правила. Укрепването на средносрочната бюджетна рамка и разширяването на задължителната компетентност на фискалния съвет биха спомогнали за увеличаване на стабилността и надеждността на наскоро обновената рамка за бюджетно управление.
- (12) Задължениостта във финансовия сектор на Унгария намалява с бързи темпове, отчасти вследствие на някои мерки на политиката, които оказаха силно отрицателно въздействие върху рентабилността на банките и допринасят за налагането на по-строги условия за кредитиране. Справянето с влошаващото се качество на кредитния портфейл представлява едно от най-големите предизвикателства пред финансовия сектор, свързано с увеличаване на броя на необслужваните кредити. През последните години правителството прие няколко на брой мерки за подпомагане на получателите на кредити в чуждестранна валута, в няколко от случаите без допитване до заинтересованите страни в банковия сектор. Тези мерки обаче не винаги бяха насочени към изпитващите затруднения заемополучатели. Приемането на поредица от мерки в рамките на кратък период може да увеличи моралния риск сред заемополучателите заради трайното очакване за по-нататъшна помощ от страна на правителството. Световната финансова криза показва до каква степен съществуващата банкова система е в състояние да принуди националните органи да предприемат действия, за да гарантират финансовата стабилност. В първата програма за финансова помощ за Унгария бе подкрепена необходимостта от въвеждане на модерен надзор, включително ефективни правомощия за извънредни случаи за органа за финансов надзор, и създаване на механизъм за реструктуриране. Въпреки че през последните три години правомощията на Органа за финансов надзор на Унгария бяха значително увеличени, законодателят не му е осигурил достатъчно правомощия за наблюдение.

- (13) Унгария не изпълни препоръката от 2012 г. да установи стабилна рамка за корпоративно данъчно облагане без изкривяващ ефект и увеличи данъчната тежест за определени корпоративни сектори чрез въвеждане на допълнителни постоянни секторни данъци. Въпреки че новият данък за малките предприятия, въведен като елемент от Закона за защита на работните места, е благоприятен от гледна точка на своя замисъл, наличието на няколко различни данъчни ставки в различните корпоративни сектори пречи на ефективното разпределяне на ресурси и засяга инвестициите и кредитирането. Въвеждането на намалени социалноосигурителни вноски съгласно Закона за защита на работните места представлява стъпка в правилната посока за намаляване на данъчната тежест върху труда. Данъчната тежест върху лицата с ниски трудови доходи обаче все още е значителна и е желателно системата да се усъвършенства, за да е в по-голяма степен насочена към тази група. Унгария също така планира няколко на брой мерки за справяне с неспазването на данъчното законодателство, като например задължителното свързване на всички касови апарати със системата на данъчната администрация. Що се отнася до данъчното облагане на енергията, предприетите мерки не осигуряват стимули за намаляване на потреблението на енергия и имат изкривяващи ефекти.
- (14) Въпреки скорошните подобрения ниският коефициент на заетост е свързан с много ниския коефициент на икономическа активност. Младежката безработица се е увеличила от 11 % през 2001 г. на 28,1 % през 2012 г. Схемата за наемане на работа в публичния сектор използва по-голямата част от бюджетните средства, за да осигури на трайно безработните трудов доход вместо социални помощи, като дългосрочните ползи от схемата по отношение на пригодността за заетост тепърва трябва да бъдат доказани. Унгария засили активните политики по заетостта, но някои лица в неравностойно положение следва да имат по-голям достъп до тях. Участието на възрастните в схеми за учене през целия живот е сред най-ниските в Съюза. През последните пет години коефициентът на заетост сред жените е останал на почти същото ниско ниво. С цел да насърчи участието на жените на пазара на труда правителството увеличи броя на заведенията за грижи за деца и способства за въвеждане на гъвкави схеми на работа. Социалната ситуация продължава да се влошава: 31 % от населението е застрашено от бедност или социално изключване и висок дял от хората се сблъскват с тежки материални лишения. Бедността продължава непропорционално да засяга териториите и общностите в неравностойно положение, особено ромите.
- (15) Стопанската среда в Унгария постоянно се влошаваше през последните три години заради поредица от мерки, сред които ограничения за инвеститорите и нестабилна регулаторна рамка. Наложеният неотдавна ограничения, които непропорционално засягат чуждестранните инвеститори, са съсредоточени главно в сектора на услугите, включително търговията на дребно. Програмата „Държава без излишна административна тежест“ (Simple State Programme) съдържа 114 мерки за намаляване на административната тежест върху предприятията с около 500 милиарда HUF, но прилагането ѝ в известна степен се забави. Въпреки влизането в сила на нов закон на 1 януари 2012 г. конкуренцията при обществените поръчки продължава да е ниска. Програмата за борба с корупцията е централен елемент от програмата Magyar. Въпреки това, тъй като програмата за борба с корупцията е насочена предимно към публичната администрация, в нея не се разглежда нито въпросът за недостатъчното правоприлагане в тази област, нито по-строгий контрол върху финансирането на партиите, което представлява ключова област на загриженост. Въпреки че вече започна изпълнението на някои ключови действия, много от обявените мерки още не са предприети. Липсата на мониторинг по отношение на приложените мерки също продължава да е проблем. Събитията в Унгария през 2012 г. и 2013 г. засилиха безпокойството относно независимостта на съдебната власт. Сравнителният анализ на иновациите в Съюза класира Унгария като умерен новатор. Двигател за инвестициите на стопанския сектор в научноизследователска и развойна дейност (НИРД) са главно предприятия, които са чуждестранна собственост.
- (16) Унгария успя да намали броя на преждевременно напускащите училище. Тъй като все още са налице големи разлики на регионално равнище, новите елементи на централизираната обществена образователна система, ако не бъдат приложени внимателно, биха могли да имат отрицателно въздействие и да увеличат социалното неравенство и сегрегацията. Въпреки че през последните години броят на учащите, влизащи в системата на висшето образование, значително е нараснал, са необходими по-нататъшни усилия, за да се достигне средното за ЕС равнище и да се постигне националната цел, заложена в стратегията „Европа 2020“. Следва да се гарантира, че текущата реформа на висшето образование подобрява достъпа на учениците в неравностойно положение.
- (17) При изпълнението на мерките, включени в плана Szell Kalman, насочен към подобряване на ефективността на разходите и функционирането на обществения транспорт, често се отчитат значителни забавяния, а липсата на цялостна стратегия за транспорта е пречка пред финансовата устойчивост на транспортната система. Въпреки че Унгария по адекватен начин увеличи междусистемните връзки на електроенергийната мрежа със съседните държави съгласно препоръката от 2012 г., липсата на независимост на енергийния регулатор при определянето на енергийните тарифи, както и високият дял на регулираните цени на енергия за домакинствата и малките и средните предприятия (МСП) все още дават повод за загриженост.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията извърши цялостен анализ на икономическата политика на Унгария. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за конвергенция и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Унгария, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС

предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—7 по-долу.

- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1, 2, 3, 4, 5 и 7 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Унгария да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да приложи надеждна и благоприятстваща растежа фискална стратегия, като набележи необходимите мерки, обръщайки внимание на намаляването на разходите, и да запази стабилна фискална позиция в съответствие със СБЦ през периода на програмата за конвергенция. Въз основа на изложените по-горе стъпки да предприеме мерки за устойчиво понижаване на съотношението на brutния държавен дълг към БВП, включително с цел намаляване на натрупаните макроикономически дисбаланси. Да укрепи средносрочната бюджетна рамка, като я направи по-обвързваща и тясно я свърже с числово изразени фискални правила. Да разшири обхвата на задължителната компетентност и да увеличи прозрачността на работата на фискалния съвет, включително чрез системно последващо наблюдение на спазването на числово изразените бюджетни правила, както и изготвянето на редовни макрофискални прогнози и оценки за въздействието върху бюджета на основните предложения за политики.
2. Да помогне за възстановяване на нормалните условия за кредитиране на икономиката, преди всичко като подобри капацитета за натрупване на капитал във финансовия сектор, включително чрез намаляване на допълнителната тежест, с която той е натоварен в момента. Да подобри качеството на кредитния портфейл, като отстрани проблемните активи от счетоводните баланси на банките, провежда тесни консултации със заинтересованите страни относно новите инициативи в областта на политиката и гарантира, че новите мерки на политиката не увеличават моралния риск сред заемополучателите. Да подобри финансовото регулиране и надзор, по-специално като предостави на Органа за финансов надзор на Унгария по-ефективни правомощия за извънредни случаи и създаде режим за оздравяване на банките.
3. Да осигури стабилна, по-балансирана и предвидима система за корпоративно данъчно облагане. Да рационализира корпоративното данъчно облагане и да сведе до минимум изкривяванията при разпределянето на ресурсите, дължащи се на наличието на различни данъци за отделните сектори, за да насърчи растежа и заетостта. Да продължи да предприема мерки, чрез които данъчното облагане на труда да стане по-благоприятно за заетостта, като намалява данъчната тежест върху лицата с ниски трудови доходи, включително чрез усъвършенстване на критериите за допустимост по Закона за защита на работните места, и като пренасочва данъчното облагане към екологичните данъци. В пълна степен да приложи и засили вече обявените мерки за подобряване на данъчната дисциплина и намаляване на разходите, свързани със спазването на данъчното законодателство.
4. Да предприеме действия за справяне с младежката безработица, например чрез схема за гаранция за младежта ⁽²⁾. Да засили мерките за активна политика по заетостта и да подобри системата за профили на клиентите на обществената служба по заетостта. Да ограничи големия превес на схемата за наемане на работа в публичния сектор сред мерките по заетостта и да засили компонентите ѝ за активизиране. Да засили програмите за обучение с цел да насърчи участието в схеми за учене през целия живот. Да продължи да увеличава броя на заведенията за грижи за деца, за да насърчи участието на жените на пазара на труда. Да гарантира, че целта на Националната стратегия за социално приобщаване се взема предвид във всички области на политиката с цел да се намали бедността, особено сред децата и ромите.
5. Да създаде благоприятна стопанска среда, по-специално да възстанови привлекателната среда за чуждестранните преки инвеститори, като направи регулаторната рамка по-стабилна и насърчава конкуренцията на пазара. Да гарантира пълното изпълнение на мерките, предвидени с цел намаляване на административната тежест, да подобри конкуренцията при обществените поръчки и да предприеме допълнителни адекватни мерки за борба с корупцията. Да засили допълнително съдебната власт. Да премахне наскоро въведените пречки в сектора на услугите, включително при услугите на дребно. Да предостави целеви стимули в подкрепа на иновативните предприятия.
6. Да приложи национална стратегия относно преждевременното напускане на училище и да гарантира, че образователната система дава на всички млади хора приложими на пазара на труда умения, компетентности и квалификации. Да подобри достъпа до приобщаващо общо образование, особено за лицата в неравностойно положение, като ромите. Да подкрепя прехода между различните етапи на образованието и към пазара на труда. Да извърши реформа на висшето образование, която дава възможност за увеличаване на броя на завършилите висше образование, особено сред учащите се, които са в неравностойно положение.

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Създадена с препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. (ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

7. Да премахне постепенно регулираните цени на енергията, като същевременно гарантира ефективната защита на икономически уязвимите потребители. Да предприеме по-нататъшни стъпки за осигуряване на независимостта на националния регулаторен орган. Да гарантира финансовата устойчивост на държавните предприятия в сектора на транспорта чрез намаляване на оперативните разходи и увеличаване на приходите.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Италия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за периода 2012—2017 г.

(2013/С 217/11)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

след консултация с Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки

по заетостта ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Италия за 2012 г. и даде становището си относно програмата за стабилност на Италия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което се постави началото на европейския семестър за 2013 г. за координация на икономическата политика. Също на 28 ноември 2012 г., въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011, Комисията прие и Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Италия ще бъде една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана фискална консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ С 219, 24.7.2012 г., стр. 46.

- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Италия в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Италия съществуват макроикономически дисбаланси, чието преодоляване изисква целенасочени политически действия. Поспециално загубата на външната конкурентоспособност, както и високата публична задлъжнялост в условия на продължителен слаб растеж продължават да бъдат сочени като основните макроикономически дисбаланси на Италия.
- (9) На 11 април 2013 г. Италия представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2017 г. След тяхното представяне сформираното на 28 април ново правителство заяви намерението си да укрепи програмата за структурната реформа, като същевременно потвърди бюджетните цели, посочени в програмата за стабилност. На 17 май беше прието постановление, в което се съдържат нови разпоредби относно данъчното облагане на недвижимо имущество и схемата за компенсиране на заплащанията за непълно заетите лица. Двете програми и новите мерки, предприети от правителството, бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на програмата за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, който е залегнал в основата на бюджетните прогнози на програмата, изглежда оптимистичен в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Сценарият е реалистичен от 2015 г. нататък, но при условие че приетите структурни реформи бъдат изпълнени изцяло, което обаче продължава да бъде предизвикателство. Посочената в програмата за стабилност бюджетна стратегия беше потвърдена от новото правителство и подкрепена от парламента. Тя цели поддържането на дефицита под референтната стойност в Договора от 3 % от БВП през целия програмен период, постигане на средносрочната цел (СБЦ) през 2013 г. и намаляване на съотношението между дълга и БВП от 2014 г. нататък. В програмата за стабилност е потвърдена СБЦ за балансирана бюджетна позиция в структурно отношение, което е в съответствие с пакта за стабилност и растеж. През 2012 г. дефицитът беше намален до референтната стойност в Договора от 3 % от БВП и съгласно прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се очаква да остане под референтната стойност в Договора през периода 2013—2014 г. Счита се, че приетите на 17 май от италианското правителство разпоредби няма да имат съществено отражение върху дефицита, ако се изпълняват последователно. Както е описано в решението за отмяна на процедурата при прекомерен дефицит, прието от Съвета на 21 юни 2013 г., в законодателството бяха включени две предпазни клаузи, за да се осигури постигането на бюджетните цели. След подобряването в периода 2009—2012 г. на БВП с 2,7 процентни пункта с натрупване и ако се приеме, че няма да има повече промени в политиката, структурното салдо като дял от БВП се очаква да се подобри с още един процентен пункт през 2013 г., на - 0,5 %, и след това отново да спадне минимално през 2014 г.
- През 2014 г. структурното първично салдо ще достигне почти 5 % от БВП. Прогнозираната структурна корекция за 2013 г. е целесъобразна и се основава на анализ на разходите, без да се отчитат дискреционните мерки по отношение на приходите, докато за 2014 г., въз основа на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., е налице отклоняване от пътя на корекция, насочен към постигане на средносрочната цел. В програмата за стабилност се предвижда делът на държавния дълг да достигне своя връх през 2013 г. и да започне да намалява след това, благодарение също така на приходите от приватизация, възлизаци на 1 процентен пункт от БВП на година. В прогнозата обаче съотношението между дълга и БВП продължава до 2014 г. да нараства до 132,2 % от БВП при условие в политиката да няма никакви промени, също и поради погасяването на търговския дълг, което прибавя около 2,5 процентни пункта за периода 2013—2014 г., като данните за приходите от приватизация все още не са посочени конкретно. От 2013 г. нататък Италия е в тригодишен преходен период по отношение на спазването на критериите за дълга и кривата на дълга в програмата за стабилност гарантира в достатъчна степен, че те ще бъдат спазени. Прогнозите в програмата за стабилност за дефицита и за дълга обаче са изготвени при условие че приетите бюджетни мерки и структурни реформи бъдат изпълнени изцяло, което е от първостепенно значение за запазването на доверието в пазара и за увеличаване на растежа и работните места.
- (11) Макар че бяха приети важни реформи с цел насърчаване на фискалната устойчивост и на растежа, тяхното пълно прилагане продължава да бъде проблематично и има място за по-нататъшни действия. Редица основни предложени мерки все още не са одобрени или все още изискват приемане по законодателен път, като съществуват рискове да не бъдат последователно следвани на всички нива на управление. Въпреки предприетите действия ефективността на публичната администрация по отношение на регулаторната и процедурната рамка, качеството на управление и административният капацитет продължават да страдат от слабости, които засягат прилагането на реформите и бизнес средата.
- (12) За подобряването на бизнес средата е необходимо да бъде завършена реформата в областта на гражданското правосъдие чрез бързо въвеждане на преразгледаната организация на съдилищата и намаляване на прекомерната продължителност на производствата, на броя на висящите дела и на големия брой съдебни спорове. След решението от октомври 2012 г. на Конституционния съд относно медиацията са необходими действия за насърчаване на използването на механизми за извънсъдебно решаване на спорове. Корупцията представлява сериозен проблем, водещ до разходи, оценявани на 4 % от БВП, което силно ограничава потенциала за икономическо възстановяване. Законът за борба с корупцията от ноември 2012 г. изисква последващи действия и ефективността на противодействието на корупцията може да бъде допълнително подобрена, по-специално по отношение на давността, която понастоящем се характеризира с кратки давностни срокове.

- (13) Амбициозната стратегия за фискална консолидация, която вече се изпълнява, бе придружена с въвеждането в Конституцията през април 2012 г. на правило за балансиран бюджет и действия за подобряване на ефикасността и качеството на публичните разходи. Въпреки това пропуски в прилагането пречат за постигането на пълната ефективност на предприетите действия. Политическата безизходица блокира необходимото намаляване на броя на провинциите. Кохезионният план за действие даде възможност за ускоряване на усвояването на средствата от структурните фондове, които са в размер на около 11,9 млрд. евро в три последователни фази. Въпреки това продължаващата липса на желание за подобряване на цялостното управление на фондовете, особено в южната част на Италия, е повод за сериозна загриженост с оглед на програмния период 2014—2020 г. Това означава, че има още много какво да се направи за подобряване на ефикасността на публичните разходи.
- (14) Традиционно банките играят решаваща роля в подкрепа на италианската икономическа дейност, по-специално чрез отпускане на заеми за малки предприятия, но тяхната способност да поемат тази роля е отслабена поради дълго продължаващата икономическа рецесия. Увеличаването на кредитния риск, характеризиращо се с голям и нарастващ обем на необслужваните кредити, допринесе за свиване на кредитите и за задълбочаване на ниската рентабилност на банките. В отговор Банката на Италия провежда оценка на адекватността на обезпечаването във връзка с обезценени заеми посредством проверки на място. Специфичните характеристики на корпоративно управление на някои италиански банки могат да ограничат ефективността на тяхното финансово посредничество. Бяха приети мерки за насърчаване на използването на небанкови финансови канали, по-специално дялово финансиране и корпоративно дългово финансиране, и подобряване на капацитета за иновации, но техният обхват остава ограничен. Транспонирането на Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 г. относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки⁽¹⁾ и планираното уреждане на натрупаните търговски дългове ще спомогнат за подобряване на ликвидността на предприятията.
- (15) През юни 2012 г. беше приета широкообхватна реформа на пазара на труда за справяне с липсата на гъвкавост и със сегментацията му. Реформата трябва да бъде завършена чрез приемане на изпълнителното законодателство, а конкретното прилагане на място следва да бъде наблюдавано внимателно. Освен това все още предстои включването на държавните бюра по заетостта в администрацията, предоставяща обезщетения за безработица, което следва да подпомогне прилагането на ефикасни стратегии за професионална активност. През 2011—2013 г. чрез последователни споразумения социалните партньори определиха нова рамка за определяне на заплатите. Тя е подкрепена с данъчни стимули за постигане на по-добра съгласуваност между заплатите и производителността и местните условия на пазара на труда. Тази рамка следва да бъде действително приложена и постепенно адаптирана въз основа на мониторинг на резултатите.
- (16) Младежката безработица и делът на младите хора, които не работят, не учат или не се обучават, продължиха да нарастват, достигайки в края на 2012 г. съответно 37 % и 21,1 %. Както завършилите висше образование, така и делът на заетост на младите хора, завършили висше образование, са най-ниските в Съюза, което показва, че уменията на младите висшисти не са докрай съобразени с нуждите на пазара на труда. Въпреки че случаите на преждевременно напускане на училище намаляват умерено, техният брой продължава да е голям. Това повдига опасения относно постиженията на образователната система. Един от основните елементи в това отношение е учителската професия, която понастоящем се характеризира с единен план за кариера и предлага ограничени перспективи по отношение на професионалното развитие. Участието на жените на пазара на труда продължава да бъде слабо и различията между половете по отношение на заетостта са едни от най-големите в Съюза. Рискът от изпадане в бедност и социално изключване и особено сериозните материални лишения нарастват значително, докато системата за социална закрила е изправена пред все по-големи трудности при посрещането на социалните потребности, тъй като е обременена най-вече с разходите за пенсии.
- (17) Структурата на данъчната система продължава да бъде сложна и оказва голяма тежест върху труда и капитала. След усилията, осъществени през 2010—2011 г., допълнителните мерки, приети за прехвърляне на данъчната тежест от производствените фактори към потреблението, собствеността и околната среда, бяха по-ограничени. Все още са необходими действия за опростяване на данъчната система, рационализиране на данъчните разходи, приввеждане в съответствие на данъчната основа с пазарните стойности, подобряване на спазването на данъчното законодателство и предотвратяване на укриването на данъци. В очакване на преразглеждането на кадастралната система предвидената реформа на данъчното облагане на недвижимото имущество цели подобряване на нейната справедливост в рамките на ограниченията на бюджетната стратегия, залегнала в програмата за стабилност. Намаляването на скритата икономика и недеklarирания труд могат да са от полза за публичните финанси и имат положителни последици за собствения капитал. Преразглеждането на освобождаванията от ДДС или намалените ставки, както и на преките данъчни разходи може да изисква известно адаптиране на социалните трансфери, за да се намали отражението им върху разпределението.
- (18) Значителни усилия бяха положени за либерализация в сектора на услугите. Реформата на регулираните професии следва да се задълбочи, за да бъдат преодолените оставашите ограничения, а основните ѝ принципи следва да бъдат защитени срещу възможни спънки, произтичащи най-вече от реформата на юридическата професия. След решението на Конституционния съд от юли 2012 г. от значение са също така действия за отваряне на местните публични служби за конкурси. Последващите действия във връзка с предложенията на италианския орган по конкурентоспособността, предвидени от италианското законодателство, ще спомогнат за справянето с тези въпроси.

⁽¹⁾ ОВ L 200, 8.8.2000 г., стр. 35.

- (19) Реформата на мрежовите индустрии продължава по отношение на отварянето на достъпа до пазара и подобряването на капацитета по отношение на инфраструктурата, но все още са налице значителни проблеми. Разделянето в газовия сектор се очаква скоро да приключи, а националната стратегия за енергетиката от март 2013 г. трябва да продължи да се изпълнява. Отварянето на телекомуникациите за конкуренцията е още една потенциална сфера на действие. Все още не е учреден новият орган в областта на транспорта, отговорен за магистралите, летищата, пристанищата и железопътните линии. Той следва да бъде независим, да разполага с необходимите за функционирането му средства и с правомощия за налагане на санкции. Налице е сериозен проблем, свързан с недостатъците на вътрешната и трансграничната инфраструктура, разликите между Севера и Юга, като всичко това допринася за високите цени на енергията, слабото навлизане на широколентовите комуникации и слабостите в областта на транспорта.
- (20) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Италия. Тя направи оценка на националната програма за реформи и на програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Италия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на ЕС към бъдещите решения на държавите-членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (21) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е изразено поспециално в препоръка 1 по-долу.
- (22) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (23) В контекста на европейския семестър Комисията направи също така анализ на икономическата политика в еврозоната като цяло. На тази основа Съветът публикува конкретни препоръки, адресирани до държавите-членки, чиято валута е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Италия следва също да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Италия да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да гарантира, че дефицитът ще остане под референтната стойност в Договора от 3 % от БВП през 2013 г., като приложи изцяло приетите мерки. Да продължи структурното

коригиране с подходящо темпо и посредством благоприятна за растежа фискална консолидация с цел постигане и запазване на средносрочната цел от 2014 г. нататък. Да осигури планираните структурни първични излишъци с цел изключително високото съотношение на държавния дълг към БВП да започне трайно да намалява. Да продължи да работи за трайно подобряване на ефикасността и качеството на публичните разходи чрез цялостно изпълнение на мерките, приети през 2012 г., и чрез засилване на усилията посредством редовни и задълбочени прегледи на всички нива на управление.

2. Да гарантира своевременно изпълнение на текущите реформи, като приеме бързо необходимото законодателство за прилагане, последвано от конкретни резултати на всички нива на управление и с всички заинтересовани страни, както и да проведе мониторинг на тяхното въздействие. Да засили ефективността на публичната администрация и подобри координацията между различните равнища на управление. Да опрости административната и регулаторната рамка за гражданите и предприятията и да намали продължителността на разглеждане на делата, както и броя на съдебните спорове в областта на гражданското правосъдие, включително като насърчи използването на извънсъдебни процедури за разрешаване на спорове. Да подсили правната рамка за противодействие на корупцията, включително като преразгледа правилата за давностните срокове. Да приеме структурни мерки за подобряване на управлението на средствата на ЕС в южните региони за програмния период 2014—2020 г.
3. Да въведе добри практики на корпоративно управление в целия банков сектор, които да доведат до по-висока ефективност и рентабилност в подкрепа на потока от кредити за производствени дейности. Да постигне напредък по текущата работа по отношение на скрининга на качеството на активите в банковия сектор и да улесни решаването на проблема с необслужваните кредити в счетоводните баланси на банките. Да насърчи по-нататъшното развитие на капиталовите пазари, да разнобрази и подобри достъпа на предприятията до финансиране, особено по отношение на собствения капитал, което на свой ред ще стимулира капацитета за иновации и растеж.
4. Да гарантира ефективното прилагане на реформите на пазара на труда и на определянето на възнагражденията за постигане на по-добро съответствие между възнагражденията и производителността. Да предприеме допълнителни действия за увеличаване на участието на пазара на труда, най-вече на жените и на младите хора, например посредством гаранцията за младежта. Да укрепи професионалното образование и обучение, да осигури по-ефективни публични служби по заетостта и да подобри услугите, свързани с професионалното развитие и консултациите за студенти. Да намали финансовите демотивиращи фактори за втория член на домакинството и да подобри предоставянето на грижи, особено детски и дългосрочни и извънучилищни услуги. Да увеличи усилията за предотвратяване на преждевременното напускане на училище. Да подобри качеството и резултатите на училищното образование, като засили също професионалното развитие на учителите и кариерната диверсификация. Да осигури ефективността на социалните трансфери, именно чрез по-целенасочено отпускане на социални помощи, най-вече за домакинствата с ниски доходи и с деца.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

5. Изместване на данъчната тежест от труда и капитала към потреблението, недвижимото имущество и околната среда по неутрален за бюджета начин. За тази цел следва да бъде преразгледан обхватът на освобождаванията и намалените ставки на ДДС и на преките данъчни разходи, както и да бъде реформирана кадастралната система с цел привеждане в съответствие на данъчната основа на постоянните данъци върху недвижимата собственост с пазарните стойности. Да продължи борбата с укриването на данъци, да подобри спазването на данъчното законодателство и да предприеме решителни стъпки за борба със сивата икономика и недекларирания труд.
6. Да гарантира правилното прилагане на мерките, насочени към отваряне на пазара в сектора на услугите. Да премахне оставащите ограничения в областта на професионалните услуги и да насърчи отварянето на пазара за предоставянето например на местни обществени услуги, при което следва по-скоро да се използват обществени поръчки (вместо преки концесии).

Да продължи прилагането на мерките за подобряване на условията за достъп до пазара в областта на мрежовите индустрии, по-специално като учреди приоритетно орган за транспорта. Да усъвършенства капацитета на инфраструктурата, като обърне особено внимание на енергийните връзки, интермодалния транспорт и високоскоростните ширококолентови мрежи в областта на телекомуникациите с оглед също така на преодоляването на разликите между Севера и Юга.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Латвия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Латвия за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/12)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Латвия за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Латвия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Латвия като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 29 април 2013 г. Латвия представи своята програма за конвергенция за периода 2012—2016 г., а на 2 май 2013 г. — своята национална програма за реформи за 2013 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Въз основа на извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 50.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

изглежда реалистичен. През програмния период се очаква темпът на икономически растеж да се забави в известна степен и да достигне 4 % на година, докато увеличението на цените се предвижда да остане умерено. През 2012 г. бюджетният дефицит намаля до размер доста под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП и през същата година средносрочната бюджетна цел (СБЦ) беше постигната значително по-рано от предвиденото в програмата за конвергенция на Латвия за периода 2012—2015 г. В програмата за конвергенция се потвърждава предишната СБЦ от -0,5 %, която отразява правилно целите на пакта за стабилност и растеж. Очертаната в програмата за конвергенция цел за бюджетната стратегия е да бъде запазена структурната бюджетна позиция, която се основава на СБЦ, като всяко едно отклонение е ограничено до допълнителното въздействие на реформата на пенсионната система. Тази реформа води до постепенно увеличаване на дела на осигурителните вноски, който е пренасочен към капиталова пенсионна система, и ще бъде изпълнена през 2013, 2015 и 2016 г. Въпреки това предвид общата оценка, при която като референция е използвано преизчисленото структурно салдо, включително анализ на разходите, без да се отчитат дискреционните мерки, се оказва, че през 2013 г. структурното салдо ще се отклони от СБЦ с 1,0 процентни пункта от БВП, което е значително повече от допълнителното въздействие на реформата на пенсионната система, а през 2014 г. — с още 0,2 процентни пункта. Държавният дълг ще продължи да бъде значително под 60 % през целия програмен период, като ще нарасне от 40,7 % от БВП през 2012 г. на 44,5 % през 2013 г., тъй като сектор „Държавно управление“ натрупва активи за изплащане на дълга, а от 2014 г. нататък намалява, тъй като плащанията ще бъдат извършени, и ще достигне 34,6 % в края на програмния период. Законът за фискалната дисциплина беше приет от латвийския парламент през януари 2013 г. и влезе в сила през март 2013 г. Ако бъде прилаган ефективно, новият закон ще укрепи значително фискалната рамка в Латвия, като осигури ефективен механизъм за ограничаване на растежа на разходите при благоприятна икономическа конюнктура и като послужи за база за основано на правила многогодишно бюджетниране.

- (10) Латвия намали данъците върху труда и планира да предприеме допълнителни стъпки в това отношение през 2014 и 2015 г. Данъчната ставка за нископлатените работници обаче е все още една от най-високите в Съюза, което показва необходимост от подходящо адаптиране на данъчната политика с цел насърчаване на заетостта на нискоквалифицираните работници. Освен това изместването на данъчното облагане от труда към постоянни данъци върху собствеността и данъци върху използването на природни и други ресурси следва да подобри структурното салдо. Екологичните данъци остават относително слаборазвити и са силно доминирани от данъчното облагане на горивата, докато облагането на други енергийни източници, замърсяването и използването на природните ресурси е под средната стойност за ЕС. За постигането на свързаните с околната среда цели е подходящо допълнително разширяване на данъчната основа за включване на други източници на данъчно облагане, свързано с околната среда. Правителството увеличи усилията за борба с неформалната икономика, като тези усилия трябва да продължат.

- (11) Докато структурното подобряване след кризата беше успешно, опитът от ясно изразения цикъл на бърз растеж изисква мониторинг на предстоящото увеличаване на кредитирането и на стабилността на базата за финансиране на банките, свързана с входящите чуждестранни депозити, посредством подходящи пруденциални политики на микро- и макроравнище.
- (12) Латвия предприе някои мерки за справяне с високите нива на дългосрочната и младежката безработица. Финансирането и обхватът на активните политики по заетостта нараснаха през 2013 г. в сравнение с 2012 г. и бяха разработени нови мерки, включително профилиране на безработните лица и подобряване на помощта за търсене на работа. Независимо от това дългосрочната и младежката безработица са все още високи, връщането към заетост на безработните лица и получаващите обезщетения за безработица е ниско, а достъпът до социални услуги е ограничен. Съществуват опасения, че професионалното образование и обучение не успяват да предоставят на работната ръка умения с подходящо качество, а наличието на качествено обучение в работна среда е ограничено. Необходимо е създаване на цялостна професионална ориентация и непрекъснато прилагане на реформите в областта на професионалното образование и обучение, включително подобряване на качеството и достъпността до професионално обучение и стажове.
- (13) Голяма част от латвийското население (40 %) е изложена на риск от бедност или социално изключване, а при децата процентът е дори още по-висок — 43,6 %. Като цяло степента на изложеност на риск от бедност се е увеличила слабо през 2012 г., което предполага, че растежът не означава автоматично намаляване на бедността, и поради това са необходими целенасочени политики. Латвия предприе някои стъпки за справяне с бедността на безработните лица и на децата. Въпреки това нямаше достатъчно преки действия за справяне с проблемите на системата за социално подпомагане, по-специално по отношение на прозрачността, подходящия характер и обхвата на обезщетенията, както и недостатъчни мерки за връщане към заетост на получателите на обезщетения. Липсата на фискални възможности принуди Латвия да намали нивото на гарантирания минимален доход (ГМД) и да премахне финансирането от държавния бюджет на ГМД. Тези решения вероятно ще утежнят крайната бедност и ще засилят съществуващото неравенство по отношение на достъпа на местните органи до социално подпомагане, като в същото време ще доведат до намаляване на стимулите на централната власт за инвестиране в разработването на политики и за контрол в областта на социалното подпомагане. Важно е да се наблюдава отражението на тези решения, за да се предотврати влошаване на ситуацията.
- (14) Латвия предложи амбициозна реформа, която може да се очаква, че ще окаже значително положително въздействие върху качеството на нейната система за висше образование. Планове за реформа обхващат преглед на процеса на акредитация, разделяне на академичните и управленските функции на университетите, разработването на нов финансов модел, както и окрупняване на

институциите на висшето образование. Въпреки това плановете са все още на много ранен етап и трябва да бъдат правилно приложени, за да се гарантира реализацията на предвижданото положително въздействие. Освен това през 2013 г. ще бъде извършена оценка на ефективността на научните институции и техните стратегии за развитие. Тази важна оценка следва да подпомогне бъдещата реформа и финансиране на научни институции в подкрепа на развиващата се иновационна дейност в Латвия.

(15) Латвия представи мерки на политиката за икономия на енергия в основните сектори на икономиката. Очаква се, че през следващите години повече от 70 % от генерираните икономии на енергия да бъдат осъществени в строителния сектор. Изпълнението на проекти за изолация на жилища обаче е бавно, а броят на приключилите проекти остава относително нисък в сравнение с броя на сградите с голяма загуба на енергия. Потенциалът за повишаване на ефективността в тази област е значителен, тъй като през 2010 г. енергийната интензивност на латвийските домакинства беше най-високата в Съюза. През 2012 г. Латвия отбеляза напредък в отварянето на електроенергийния пазар за конкуренцията и участието в регионални пазари. Прякото договаряне с доставчиците на електроенергия се прилага изцяло за бизнес сектора и се въвежда на доброволен принцип за домакинствата. Латвия следва да се присъедини към борсата за електроенергия Nord Pool Spot през юни 2013 г. Въпреки това няма напредък по отношение на отварянето на пазара на природен газ, а зависимостта от един-единствен източник преобладава. Властите са изправени също така пред трудни преговори относно собствеността и управлението на газохранилището, което е от голямо значение за правилното функциониране на регионалния пазар за газ.

(16) Латвийската съдебна система се характеризира с недостатъци в областта на гражданското правосъдие. В системата се наблюдава съчетание на няколко неблагоприятни фактора, като дълги производства за решаване на граждански и търговски дела на първа инстанция и малък брой приключени дела, което води до наличието на много висящи съдебни дела. Дължината на производството е особено голяма при дела за несъстоятелност. Освен това много дела не се решават на първа инстанция, което води до забавяния на всички равнища до Върховния съд. Неотдавна бяха предприети положителни стъпки за подобряване на ефективността и качеството на системата, но все още е много рано, за да се оцени тяхното въздействие. Изключително важно е да се отдели достатъчно внимание на политиките за управление на човешките ресурси в съдебната власт. Засиленото участие на Съдебния съвет, преосмислянето на ролята на ръководни длъжности в съдебната система и повече обучения на съдии могат да допринесат за по-качествена съдебна система. В края на 2012 г. бяха предложени изменения в Закона за несъстоятелността. Остава обаче да се види дали предложените изменения са достатъчни за пълното преодоляване на слабостите на закона. Например бяха набелязани проблеми във връзка с практическото прилагане на законодателството, по-специално по отношение на ролята на синдиките, техните отговорности по отношение на съдиите и ефек-

тивното осребряване на активите, както и въпроси, свързани с личната неплатежоспособност, които трябва да бъдат взети под внимание.

(17) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Латвия. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за конвергенция. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Латвия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—7 по-долу.

(18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Латвия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да укрепи бюджетната стратегия, за да гарантира, че отклонението от СБЦ отразява единствено допълнителното въздействие на реформата на пенсионната система. В рамките на тази стратегия да намали данъчното облагане на получателите на ниски доходи, като данъчното облагане се пренасочи към области като акцизите, постоянните данъци върху собствеността и/или екологичните данъци. Да продължи да полага усилия за подобряване на спазването на данъчното законодателство и да се бори със сивата икономика. Да продължи укрепването на фискалната рамка чрез ефективно прилагане на Закона за бюджетната дисциплина и многогодишно бюджетниране.
2. Да продължи да използва микро- и макропруденциалните политики с цел предотвратяването на случаи на уязвимост, които биха могли да се появят в резултат на бъдещ растеж на кредитирането и на дейността на чужди банки.
3. Да се справи с дългосрочната и младежката безработица чрез увеличаване на обхвата и на ефективността на активните политики на пазара на труда и целенасочени социални услуги. Да подобри пригодността за заетост на младите хора, например чрез гаранция за младежта, да създаде цялостно професионално ориентиране, да извърши реформи в областта на професионалното образование и обучение, както и да подобри качеството и достъпността до стажове.
4. Да се справи с високите равнища на бедност чрез реформа на социалното подпомагане за осигуряване на по-добро покритие, като подобри подходящия характер на обезщетенията и мерките за връщане към заетост по отношение на получателите на обезщетения. Да укрепи механизмите за изпълнение, за да намали действително детската бедност.
5. Да приложи планираните реформи за висшето образование относно, по-специално, създаването на финансов модел,

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

поощряващ качеството, реформата на системата за акредитация, окрупняването на институциите и насърчаването на интернационализацията. Да предприеме по-нататъшни стъпки за модернизиране на научноизследователските институции въз основа на текущата независима оценка.

6. Да подобри допълнително енергийната ефективност, особено на жилищни сгради и локални отоплителни мрежи, да предостави стимули за намаляване разходите за енергия и за преориентиране на потреблението към енергийноэффективни продукти. Да подобри свързаността с енергийни мрежи на ЕС и да предприеме стъпки към либерализацията на пазара на природен газ, включително изготвяне на ясни правила за предоставяне на достъп на трети лица до капацитета за складиране.
7. Да довърши текущите реформи, насочени към подобряването на ефикасността и качеството на съдебната власт, и да намали

натрупването на дела и прекалената дължина на производствата, включително във връзка с несъстоятелността. Да приложи мащабна политика по отношение на човешките ресурси и да предприеме стъпки за прилагане на законите за медиацията и рационализиране на арбитражната съдебна система.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

**относно националната програма за реформи за 2013 г. на Литва и съдържаща становище на Съвета
относно програмата за конвергенция на Литва за периода 2012—2016 г.**

(2013/C 217/13)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръките на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват

всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Литва за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Литва за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Литва като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 9 април 2013 г. Литва представи своята национална програма за реформи за 2013 г., а на 26 април 2013 г. — своята програма за конвергенция за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Въз основа на извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата е реалистичен и в голяма степен в съответствие с оценката в прогнозата на службите на Комисията от пролетта на

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 54.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

2013 г. В резултат на амбициозна бюджетна консолидация от 2009 г. насам бюджетният дефицит беше намален на 3,2 % от БВП през 2012 г., което се счита за достатъчно за отмяната на решението за наличието на прекомерен дефицит, като се вземат предвид разходите, свързани с реформата на пенсионната система. Намалването на дефицита беше до известна степен основано също така на стабилния икономически растеж и временното замразяване на разходите. В програмата за конвергенция средносрочната бюджетна цел (СБЦ) беше променена от 0,5 % на -1,0 %, което продължава да съответства на целите на пакта за стабилност и растеж.

Бюджетната стратегия, очертана в програмата за конвергенция, цели постигане на СБЦ до 2016 г. Въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо годишният ръст за постигане на СБЦ в структурно изражение е по-висок от 0,5 % от БВП. Индикативният размер на разходите по пакта за стабилност и растеж е постигнат през програмния период. Корекцията е предвидена малко по-рано и се основава главно на ограничаване на разходите, като е подкрепена само отчасти от конкретни мерки, включително еднократни мерки, които не винаги са уточнени. Съгласно прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. структурната корекция през 2013 и 2014 г. се очаква да бъде съответно 0,3 % и 0,0 % от БВП, като това е под изискванията за напредък от 0,5 % от БВП, което също предизвиква съмнения относно посочения в програмата за конвергенция план за корекция. Все още следва да бъдат конкретизирани мерки за по-нататъшна консолидация, както и структурни реформи, включително преминаване към мерки, свързани с приходите. Брутният държавен дълг остава под 60 % от БВП с 40,7 % през 2012 г. и се очаква да намалее слабо през програмния период. Макар че в програмата за конвергенция се очаква дългът да намалее на 39,7 % през 2013 г. и да достигне 34,5 % през 2016 г., в прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се предвижда той да намалее на 40,1 % от БВП през 2013 г. и на 39,4 % през 2014 г. Разликите се дължат най-вече на по-ниските дефицити, прогнозирани в програмата за конвергенция.

- (10) Въпреки че дефицитът се е подобрил през годините, Литва все още не разполага с достатъчно фискални възможности, за да реагира на неблагоприятни сътресения. Налице е обаче възможност за данъчно облагане с по-слабо изкривяващо отражение и подобряване на спазването на данъчното законодателство. Литва продължава да има най-ниското съотношение между данъци и БВП в Съюза и консолидацията бе насочена главно към разходите. Все още има възможност за търсене на допълнителни данъчни източници на приходи, които са по-малко неблагоприятни за растежа, като например в областта на околната среда и постоянното облагане на собствеността. Макар Литва да предприе стъпки за увеличаване на приходите от постоянни данъци върху собствеността, все още е налице възможност за подобряване на ситуацията. Приходите на Литва от екологични данъци са в низходяща тенденция и бяха вторите най-ниски в Съюза през 2011 г., което се дължи и на факта, че данъците върху транспорта са най-ниските в Съюза; това не улеснява намаляването на високата енергийна интензивност на литовската икономика. Същевременно насърчащите растежа разходи, например в областта на

научните изследвания и образованието, следва да се превърнат в приоритет на фискалната консолидация. Закъсня прилагането на законодателството, с което се засилва фискалната рамка. Фискалната рамка на Литва не успя да предотврати процикличната фискална политика през годините с положителни резултати. Изменението през 2012 г. на Закона за структурата на бюджета е стъпка в правилната посока. Необходимо е да се подобри мониторингът, отчетността и изпълнението на бюджетния процес, по-специално на общините, и да се осигури задължителният характер на средносрочната рамка.

- (11) Демографските промени пораждаат трудности за дългосрочната фискална устойчивост на Литва. Следователно продължава да бъде важно предприемането на мащабна пенсионна реформа, насочена едновременно към устойчивостта и адекватността на пенсионните режими. Постигането на подходящ размер на пенсиите е предизвикателство, тъй като по-възрастното население е изправено пред голям риск от бедност и социално изключване. Реформата от 2012 г. на системата за натрупване на пенсии насърчава втория стълб на натрупването на пенсии чрез финансови стимули от държавния бюджет. С нея се въвежда също така възможността за отказ от натрупване на пенсии чрез частни фондове и връщане към държавния социалноосигурителен фонд по време на преходен период, както и постепенно увеличаване на пенсионната възраст. Реформата ще влезе в сила от 1 януари 2014 г. Това са важни, но изолирани стъпки в правилната посока, като са необходими по-решителни промени, в частност в рамките на първия стълб на пенсионната система. В допълнение са необходими мерки за насърчаване на пригодността за заетост на по-възрастните работници и съобразена с нуждите на възрастните хора работна среда.
- (12) Борбата с безработицата и слабото участие на нискоквалифицираните работници на пазара на труда продължават да бъдат основни проблеми. Високата безработица засяга най-вече младите и неквалифицираните работници. Несъответствието на предлаганите умения стана особено явно по време на кризата и представлява все по-значителен проблем, който е признак за наличието на структурни недостатъци в образованието и политиките на пазара на труда. Произтичащият от това недостиг на квалифицирана работна ръка е утежнен от големия брой емигранти. Следователно са необходими допълнителни мерки за подобряване на гъвкавостта на пазара на труда и за насърчаване на участието на пазара на труда, особено на младите хора, неквалифицираните лица и по-възрастните работници. Цялостният обхват на активните мерки за пазара на труда, както и на финансовото разпределение за всяка отделна мярка все още са недостатъчни, а мерките са неудачно насочени по отношение на нискоквалифицираните работници и дългосрочно безработните лица. Обстойният преглед на трудовото право с участието на социалните партньори може да доведе до набелязването на ненужни ограничения и административни пречки, които възпрепятстват сключването на по-гъвкави договори, разпоредби за освобождаване от работа и гъвкави условия за работното време. По-голямата привлекателност на чиракуването и стажовете може да гарантира по-успешно преминаване от училището или университета към пазара на труда.

- (13) Бедността и социалното изключване са все още разпространени в степен, която поражда безпокойство. Поспециално нарастването на бедността сред децата буди безпокойство. През 2012 г. бе поставено началото на мерки за реформа на социалното подпомагане с парични плащания, целящи увеличаване на стимулите за работа (обвързани с връщането на работа обезщетения за дългосрочно безработните лица, постепенно намаляване на социалните помощи за хората в трудоспособна възраст, които не са активни) и намаляване на бедността. Пилотен проект в пет общини даде впечатляващи резултати по отношение на икономия на разходи и по-добра насоченост към бенефициерите. Понастоящем е необходимо въвеждането на система за наблюдение, за да се оцени ефикасността на тази реформа и нейното въздействие върху преодоляването на бедността и изключването. Реформата също така трябва да се обвърже с мерки за връщане към заетост, предназначени да засилят участието, по-специално на дългосрочните получатели на социални помощи. Мерките, предприети за намаляване на бедността, включват разширен обхват на социалните помощи и нов метод за изчисляване на размера на помощите. Освен това от 1 януари 2013 г. минималната работна заплата беше увеличена с 18 %, което би могло да спомогне за намаляване на липсата на заетост, както и бедността сред заетите лица. Въпреки това тези мерки изглеждат недостатъчни, като се има предвид мащабът на проблемите, а и липсва цялостна стратегия или план за действие за борба с бедността.
- (14) От 2010 г. насам правителството провежда амбициозна реформа на държавните предприятия (ДП). Реформата е уместна и надеждна и включва законодателни и организационни промени. Регулаторните аспекти на реформата бяха въведени и беше постигната висока степен на изпълнение на изискванията за отчетност. Сега предизвикателството е да се избегне конфликт на интереси по отношение на регулаторните и нерегулаторните функции и да се направи разграничение между търговските и нетърговските дейности на ДП. След като бъде изцяло приложена реформата ще може да спомогне за повишаване на конкурентоспособността и растежа. Следователно от първостепенно значение е провеждането на мониторинг на изпълнението.
- (15) Газовите и електрическите връзки със съседните държави остават недоразвити. В резултат на това конкуренцията в енергийния сектор е много ограничена, а цените на енергията са високи. Освен това енергийната ефективност продължава да бъде проблем. Напредъкът бе муден по отношение на обновяването на сградния фонд, включително по отношение на инвестициите в рамките на холдинговия фонд JESSICA, и продължава да съществуват сериозни трудности за санирането на частни жилища.
- (16) В рамките на европейския семестър Комисията извърши цялостен анализ на икономическата политика на Литва. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Литва, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу,
- ПРЕПОРЪЧВА на Литва да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:
1. Да гарантира благоприятстваща растежа бюджетна консолидация и да приложи планираната бюджетна стратегия, като продължи усилията за структурна корекция, която ще позволи на Литва да постигне СБЦ. Да даде приоритет на разходите, благоприятстващи растежа. Да продължи да укрепва бюджетната рамка, по-специално чрез осигуряване на приложими и задължителни тавани на разходите в средносрочната бюджетна рамка. Да преразгледа данъчната система и да увеличи данъците, които са по-малко неблагоприятни за растежа, като например постоянните данъци върху собствеността и екологичните данъци, включително въвеждане на данъци върху леките автомобили, като в същото време продължава да подобрява спазването на данъчното законодателство.
 2. Да приеме и приложи законодателство за мащабна реформа на пенсионната система. Да приведе законоустановената пенсионна възраст в съответствие с очакваната продължителност на живота, да намали достъпа до ранно пенсиониране, да установи ясни правила за индексирането на пенсията и да насърчи използването на допълнителни схеми за спестявания, като гарантира изпълнението на текущите реформи. Да допълни пенсионната реформа с мерки за насърчаване на пригодността за заетост на по-възрастните работници.
 3. Да се справи с високата безработица сред нискоквалифицираните и трайно безработните лица, като пренасочи вниманието на ресурсите към активни политики на пазара на труда, като същевременно подобри техния обхват и ефективност. Да подобри пригодността за заетост на младите хора, например чрез гаранция за младежта, да подобри изпълнението и ефективността на схемите за стажове, и да се справи с продължаващите несъответствия между търсените и предлаганите умения. Да преразгледа целесъобразността на трудовото законодателство по отношение на по-гъвкавите договори, разпоредбите за освобождаване от работа и за работното време, като консултира със социалните партньори.
 4. Да въведе конкретни целенасочени мерки за намаляване на бедността и социалното изключване. Да продължи да засилва връзките между реформата на социалното подпомагане с парични плащания и мерките за връщане към заетост.
 5. Да завърши реформата на ДП, в частност да гарантира разделяне на собствеността и регулаторните функции, както и да наблюдава внимателно изпълнението на изискванията на реформата.

(1) Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

6. Да засили мерките за подобряване на енергийната ефективност на сградите, включително чрез отстраняване на демотивиращите фактори и бързото започване на работата на холдинговия фонд. Да насърчава конкуренцията в енергийните мрежи чрез подобряване на взаимосвързаността с други държави членки, както по отношение на електроенергията, така и на газа.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Люксембург и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Люксембург за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/14)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Люксембург за 2012 г. и даде становище относно програмата за стабилност на Люксембург за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който не посочи Люксембург като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 26 април 2013 г. Люксембург представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Предвид извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 58.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

бюджетните прогнози в програмата е реалистичен. Поспециално, залегналият в програмата за стабилност сценарий за 2013 г. е много близък до прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., докато за 2014 г. той е малко по-оптимистичен. Средносрочните прогнози за дефицита следват леко оптимистичен сценарий за растежа, надминаващ нивото на потенциалния растеж. Целта на изложената в програмата бюджетна стратегия е намаляване на дефицита от 0,8% от БВП през 2012 г. на 0,6% от БВП през 2014 г. Прогнозира се обаче, че през последните години от периода, обхванат от програмата, дефицитът ще се увеличи, достигайки до ниво от 1,3% от БВП както през 2015 г., така и през 2016 г. Това е следствие от въвеждането на новите правила за ДДС за електронните услуги, които влизат в сила на 1 януари 2015 г. Съгласно тези правила приходите от ДДС от дейности в сектора на електронната търговия ще се прехвърлят от държавата, в която се намира доставчикът, към държавата на пребиваване на потребителя. По прогнози на властите ефектът от новите правила ще бъде намаляване на приходите от ДДС с 1,4% от БВП. Правителството вече обяви, че общата ставка на ДДС ще бъде увеличена с цел да се компенсира част от загубата на приходи. Програмата за стабилност потвърждава предишната средносрочна бюджетна цел (СБЦ) за структурен излишък в размер на 0,5% от БВП. СЦБ е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Въз основа както на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., така и на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо в програмата за стабилност, се очаква Люксембург да отбележи структурен излишък от 0,1% от БВП, което е под СБЦ, през 2012 г., и да постигне своята СБЦ през 2013 г. Прогнозира се обаче, че Люксембург отново ще се отклони от своята СБЦ от 2014 г. с 0,3% от БВП и дори с още повече през 2015 г. и 2016 г. Националните органи препотвърдиха целта си за връщане към СБЦ най-късно през 2017 г. с цел осигуряване на по-голяма свобода на действие. През 2012 г. брутният държавен дълг е възлизал на 20,8% от БВП, което е доста под референтната стойност по Договора.

- (10) През последните години Люксембург съумя да задържи бюджетния си дефицит под прага от 3% от БВП, като по този начин избегна откриването на процедурата при прекомерен дефицит. Това се дължеше повече на високите приходи, отколкото на ограничаване на разходите. По-конкретно, се счита, че през 2012 г. темпът на нарастване на държавните разходи, без да се отчитат дискреционните мерки по отношение на приходите, е надхвърлил индикативния размер на разходите по Пакта за стабилност и растеж. Счита се, че отклонението на темпа на нарастване на държавните разходи от индикативния размер на разходите ще достигне 1,3% от БВП, което е над прага от 0,5% от БВП, определен в Регламент (ЕО) № 1466/97. Въпреки това, за да се оцени това отклонение, е необходимо да се извърши цялостна оценка, като се вземат предвид други фактори: i) през 2012 г. дефицитът се е увеличил в структурно отношение само с 0,2% от БВП; ii) предвид малките размери на страната и степента ѝ на отвореност икономиката на Люксембург е силно променлива и iii) според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Люксембург трябва да достигне своята СБЦ още през 2013 г. Всички тези елементи сочат, че отклонението не е със структурен

характер. Въпреки това високата променливост на приходите, събирани от сектора на държавно управление на Люксембург, която до момента води до приходи над планираните, представлява риск за устойчивостта на публичните финанси. За по-ефективното справяне с тези рискове следва да се установят законово както ограниченията по отношение на дълга, така и ограниченията на разходите. Освен това следва да се посочи орган, който да упражнява мониторинг, и предварително да се определят действия в случай на неспазване на ограниченията. Влизането в сила на 1 януари 2015 г. на горепосочения пакет за ДДС и силният негативен ефект върху събирането на данъци, който ще последва от него, илюстрират колко важно е за Люксембург да въведе средносрочна бюджетна рамка. По-конкретно, това ще изисква особено предпазлива фискална позиция през 2014 г.

- (11) Понастоящем по-малко от една трета от данъчните приходи се събират от данъци върху потреблението, отчасти заради умерената обща ставка на ДДС и намалените ставки на ДДС. Люксембург е на първо място в ЕС по брой на категориите стоки и услуги, спрямо които се прилагат намалени ставки на ДДС. Наличието на голям финансов сектор, освободен от ДДС, също допринася за ниското съотношение на приходите от ДДС към БВП. Като цяло Люксембург разполага с възможности за събирането на приходи чрез по-широкото прилагане на общата ставка на ДДС. Освен това системата за корпоративно данъчно облагане в Люксембург се характеризира със силни стимули към задлъжняване, което допринася за високото съотношение на частния дълг към БВП.
- (12) Приетата в Люксембург през декември 2012 г. пенсионна реформа може да се счита само за важна първа крачка в правилната посока. Дори при отчитане на повечето аспекти на приетата пенсионна реформа Люксембург все пак ще трябва да приложат политики за подобряване на дългосрочната устойчивост, съответстващи на трайно подобрене от 8,6 процентни пункта от БВП в първичното салдо, за да се справи с дефицита в пенсионната система. Следователно Люксембург трябва да предприеме по-нататъшни стъпки в пенсионната реформа. Въвеждането на таван за корекциите в размера на пенсиите, основаващ се на ръста на реалните заплати, би увеличило пенсионния резерв, а обвързването на действителната пенсионна възраст чрез приваждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота би помогнало да се осигури дългосрочната устойчивост на пенсионната система. Освен това следва да се намалят възможностите за ранно пенсиониране и да се увеличи привлекателността на по-късното пенсиониране. Прогнозира се също така, че въздействието на разходите за дългосрочни грижи върху фискалната устойчивост ще допринесе с 2,1 процентни пункта към липсата на устойчивост на Люксембург. Очакваното увеличение както на броя на възрастните хора, така и на броя на лицата на издръжка в Люксембург е високо в сравнение със средното за ЕС.
- (13) Производителността на Люксембург в момента е доста висока. Възможностите за действие за увеличаване на производителността обаче намаляват. Следователно увеличаването на разходите за труд за единица продукция

следва да се ограничи, като се гарантира по-добра зависимост между заплатите и производителността. Люксембург предприе мерки за ограничаване на ръста на заплатите чрез модулиране на системата за индексация между 2012 г. и 2014 г. Въпреки това тази реформа има само временен характер и не гарантира, че заплатите ще се променят в съответствие с производителността в дългосрочен план. Производителността не е една и съща в различните сектори на икономиката и равнището на производителността във финансовия сектор е почти два пъти по-високо от това в останалите сфери на икономиката. По отношение на конкурентоспособността на Люксембург ще е налице значителен риск от 2015 г. нататък, когато автоматичната система за индексирание отново ще се прилага по обичайния начин. Поради това следва да се предприемат допълнителни мерки за по-трайното реформиране на системата за определяне на заплатите, за да се избегне по-нататъшно намаляване на конкурентоспособността в бъдеще.

- (14) Икономиката на Люксембург е силно зависима от финансовия сектор, който генерира около 30 % от общата добавена стойност и 25 % от събраните фискални приходи. За да се запази конкурентоспособността на страната в бъдеще, ще е необходимо да се развият алтернативни „ниши на компетентност“. Люксембургската система за научни изследвания и иновации обаче продължава да е много слаба и страната не е на път да изпълни целта си за интензитета на научноизследователската и развойна дейност (НИРД) за 2020 г. Резултатите на Люксембург по показателите за сътрудничество между публичните научноизследователски институции и предприятията са далеч под средните за ЕС и отразяват съществуваща в момента липса на връзки между НИРД в частния сектор и публичната система за научни изследвания. Люксембург следва да противодейства на низходящата тенденция в интензитета на НИРД на страната, по-специално като спомогне за засилване на интензитета на НИРД от страна на стопанския сектор. Разработването на по-целенасочена стратегия за интелигентно специализиране би могло да играе решаваща роля за постигане на максимални икономически ефекти от публичното финансиране за научни изследвания, по-специално като привлече допълнителни частни инвестиции. Този целеви подход следва да бъде допълнен от мащабна хоризонтална политика, съсредоточена върху развитието и растежа на иновационни предприятия.
- (15) Младежката безработица продължава да е висока — 18 %, и в голяма степен зависи от образователното равнище. Пребиваващите в страната млади хора са изправени пред силна конкуренция за работни места от страна на лица от чужбина, които често са по-квалифицирани. Въпреки че Люксембург демонстрира силен ангажимент за борба с младежката безработица, са необходими допълнителни усилия. За да се постигне максимален ефект, предприетите мерки следва да бъдат интегрирани в мащабна стратегия за реформи, включително засилени политики за активизиране с цел борба със зависимостта от социални помощи. Люксембург отчита сравнително слаби резултати в изследването PISA ⁽¹⁾ при проверката на основните умения на

младите хора. Необходими са допълнителни мерки, за да се противодейства на наблюдаваната от 2006 г. насам отрицателна тенденция при четенето, математиката и науките. Следва да се положат допълнителни усилия, за да се подобрят и насочат образователните ресурси за училищата с ученици в неравностойно положение и да се увеличат наличните ресурси за езикова помощ и помощни учебни занятия. Конкретните преизвикателства, пред които лицата от мигрантски произход са изправени на пазара на труда, следва допълнително да се изследват и да се предприемат целеви мерки за тяхното преодоляване, включително по отношение на езиковите умения. В този контекст особено внимание следва да се обърне на професионалното образование и обучение. Следва да се предприемат допълнителни мерки за подобряване на образованието в ранна детска възраст и намаляване на броя на преждевременно напускащите училище, особено по отношение на мигрантите. Пригодността за заетост на по-възрастните работници следва да се подобри, включително чрез повишаване на квалификацията.

- (16) Люксембург се е ангажирал до 2020 г. да намали емисиите си на парникови газове в секторите, непопадащи в схемата за търговия с емисии, с 20 % спрямо 2005 г., но при запазване на съществуващите мерки се очаква да не успее да изпълни целта си с 23 % процентни пункта съгласно последните прогнози за 2020 г. През 2011 г. секторът на транспорта е генерирал 68 % от емисиите, непопадащи в схемата за търговия с емисии, и представлява основно преизвикателство за Люксембург. Въведените към момента мерки ще допринесат само за около една трета от необходимото за постигане на целта намаляване на емисиите на парникови газове. Следователно е необходимо значително засилване на мерките, по-специално чрез увеличаване на данъчното облагане на горивата, така че да се намали разликата спрямо облагането в съседните страни. Реформата на данъка върху превозните средства също следва да бъде ускорена. Люксембург следва да продължи с изпълнението на проекти, насърчаващи използването на обществения транспорт. Страната следва да въведе таксуване за задръстване по пътищата, за да насърчи преминаването към използване на обществения транспорт. Следва да се способства за изграждането на по-добри връзки на обществения транспорт със съседните региони.
- (17) В рамките на европейския семестър Комисията извърши цялостен анализ на икономическата политика на Люксембург. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за стабилност. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Люксембург, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽²⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.

⁽¹⁾ PISA е програмата на ОИСР за международно оценяване на учениците.

⁽²⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(19) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото ⁽¹⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Люксембург следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Люксембург да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да запази стабилна фискална позиция и да не се отклонява от СБЦ, за да гарантира дългосрочната устойчивост на публичните финанси, по-специално като взема предвид неясните задължения, свързани със застаряването на населението. Да засили фискалното управление, като приеме средносрочна бюджетна рамка, обхващаща сектор „Държавно управление“ и съдържаща многогодишни тавани на разходите, и въведе независимия мониторинг на бюджетните правила.
2. Да предприеме мерки по отношение на стимулите към задължняване в корпоративно данъчно облагане и да разшири приложението на общата ставка на ДДС.
3. Да ограничи разходите, свързани със застаряването на населението, като увеличи ефективността на разходите за дългосрочни грижи, по-специално обръщане на особено внимание на профилактиката, рехабилитацията и самостоятелността, както и като засили наскоро приетата пенсионна реформа, предприеме допълнителни мерки, за да ограничи ранното пенсиониране, и увеличи действителната пенсионна възраст чрез привеждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота.
4. След сегашното замразяване да предприеме по-нататъшни структурни мерки, в консултация със социалните партньори и в съответствие с националните практики, за реформиране на системата за определяне на заплатите, включително тяхното индексиране, за да направи така, че тя по-добре да реагира на промените в производителността, секторните тенденции и условията на пазара на труда и да способства за конкурентоспособността. Да увеличи усилията за диверсифициране на структурата на икономиката, като насърчава частните инвестиции в научните изследвания, по-специално чрез развиване на сътрудничеството между публичните научно-изследователски институции и предприятията.
5. Да увеличи усилията за намаляване на младежката безработица, като подобри разработването и наблюдението на активните политики по заетостта. Да подобри общото и професионалното образование, за да осигури по-добро съответствие между квалификацията на младите хора и търсенето на пазара на труда, особено за лицата с мигрантски произход. Да увеличи усилията за засилване на участието на по-възрастните работници на пазара на труда, включително като подобрява пригодността им за заетост чрез схеми за учене през целия живот.
6. Да засили мерките за постигане на целта за намаляване на емисиите на парникови газове, попадащи в схемата за търговия с емисии, по-специално чрез увеличаване на данъчното облагане на енергийните продукти за транспорта.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

**относно националната програма за реформи за 2013 г. на Малта и съдържаща становище на Съвета
относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2016 г.**

(2013/C 217/15)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като двата акта заедно представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Малта за 2012 г. и даде становището си относно програмата за стабилност на Малта за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който посочи Малта като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Малта, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Малта са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими политически действия. По-специално развитието на банковия сектор и пазара на недвижими имоти оправдава въвеждането на строго наблюдение. Дългосрочната устойчивост на публичните финанси изисква политическо внимание.
- (9) На 30 април 2013 г. Малта представи националната си програма за реформи за 2013 г. и програмата си за

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 61.

стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

- (10) Въз основа на проведената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата изглежда реалистичен. На 4 декември 2012 г. ⁽¹⁾ Съветът отмени своето решение относно наличието на прекомерен дефицит в Малта въз основа на коригирането му през 2011 г., което изглеждаше трайно съгласно прогнозата на службите на Комисията от есента на 2012 г. През 2012 г. обаче Малта отчете бюджетен дефицит от 3,3 % от БВП, което отново е над референтната стойност от 3 % от БВП. Целта на бюджетната стратегия, набелязана в програмата за стабилност, е постепенното намаляване на дефицита от 3,3 % от БВП през 2012 г. на 0,8 % от БВП през 2016 г., което предполага постепенен напредък към постигане на средносрочната бюджетна цел (СБЦ). В програмата за стабилност се потвърждава СБЦ за балансирана позиция в структурно отношение, която е по-амбициозна от изискваната в Пакта за стабилност и растеж, но чието постигане не е планирано в рамките на периода на програмата за стабилност. През 2013 г. целта по отношение на дефицита в програмата за стабилност се основава на относително висок растеж на данъчните приходи, което не се подкрепя изцяло от макроикономическия сценарий, служещ за база. Освен това тя не е подкрепена в достатъчна степен с подробно описани мерки, какъвто е случаят и за следващите години. Поради това промяната на планираното (преизчисленото) структурно салдо е значително по-голяма в сравнение с прогнозата на службите на Комисията. Съгласно последната през 2013 г. структурното салдо ще се подобри само с ¼ процентни пункта от БВП, а през 2014 г. промяната ще е минимална, при условие че политиката остане непроменена.

Предвижда се брутният държавен дълг да продължи да бъде над прага от 60 % от БВП през целия период на програмата за стабилност. Националните органи предвиждат дългът да се увеличи до 74,2 % от БВП през 2014 г., след което да започне да намалява до 70 % до 2016 г. В прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. се очаква съотношението между дълга и БВП да нарасне малко по-бързо на 74,9 % през 2014 г., тъй като се очаква първичният дефицит да продължи да се увеличава. Предвид корекцията на прекомерния дефицит през 2011 г. Малта преминава през тригодишен преходен период по отношение на прилагането на референтната стойност за намаляване на дълга, като той започна през 2012 г. През 2012 г. Малта не постигна достатъчен напредък по отношение на спазването на дълговия критерий, като за периода 2013—2014 г. също не се предвижда да го направи. Макар фискалната рамка на Малта да е доста гъвкава, необвързващият ѝ характер и кратките периоди на фискално планиране не спомагат за постигането на стабилна фискална позиция. Все още не е транспонирана

Директива 2011/85/ЕС ⁽²⁾ относно бюджетните рамки, а и правилото за структурно бюджетно салдо, предвидено в Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз, подписан на 2 март 2012 г. в Брюксел, все още не е въведено в националното право. В програмата за стабилност се посочва намерението на правителството да създаде фискален съвет, но все ще няма конкретни планове за това.

- (11) Спазването на данъчното законодателство и укриването на данъци продължават да са предизвикателство за качеството на публичните финанси. Властите въведоха няколко целесъобразни мерки, а други допълнителни мерки са в списъка с проекти, но изпълнението трябва да бъде наблюдавано отблизо, тъй като все още няма конкретни резултати. Данъчните стимули, които насърчават предприятията да вземат заеми, са все още твърде високи. През 2012 г. Малта беше втората държава с най-голяма разлика между данъчното третиране на дълг и дяловото финансиране на нови инвестиции. Тази „склонност към задлъжнялост“ може да доведе до изключително висока корпоративна задлъжнялост и неефикасно разпределяне на капитала. Малта е една от малкото държави членки без разпоредби, насочени срещу „склонността към задлъжнялост“.
- (12) Малта все още е изправена пред трудности що се отнася до устойчивостта на публичните ѝ финанси с оглед на отражението върху бюджета на застаряването, което се очаква да надхвърли значително средните стойности за ЕС. Увеличаването на сметките за пенсионни разходи възлиза на повече от половината от очакваното общо увеличение по отношение на свързаните със застаряването разходи, като в сравнение с други държави членки законоустановената пенсионна възраст остава ниска, а увеличението, предвидено с реформата от 2006 г., е бавно. Необходима е допълнителна реформа, за да се гарантира устойчивостта, като същевременно бъде запазен адекватният характер и бъдат посрещнати опасенията, свързани с равнопоставеността между поколенията. Макар да бяха проведени дискусии със социалните партньори, все още няма конкретни предложения за допълнителна пенсионна реформа. Делът на заетост на възрастните работници е малък и все още предстои да бъде завършена цялостната стратегия за активен живот на възрастните хора. Ограниченото предоставяне на първична здравна помощ заедно с очакваното застаряване на населението може да доведат до по-високи разходи за здравеопазване в дългосрочен план. Административният капацитет в областта на обществените поръчки е слаб, което води до сложни и бавни процедури.
- (13) Мерките, предприети за намаляване на броя на преждевременно напускащите училище, включително неотдавнашното започване на подготовителния процес, който води до изготвяне на стратегия по този въпрос, също са подходящи за намаляване на несъответствието между търсенето и предлагането на умения. Ефективността на положените в областта на политиката усилия ще зависи от правилното и своевременно прилагане, което трябва да

⁽¹⁾ Решение 2012/778/ЕС на Съвета от 4 декември 2012 г. (ОВ L 342, 14.12.2012 г., стр. 43).

⁽²⁾ Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите-членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41).

- бъде наблюдавано внимателно. Недостатъчната взаимовръзност на образованието и обучението с потребностите на пазара на труда обаче е основна пречка. Предвиденото създаване на единна схема за професионални стажове, обхващаща повече квалификационни нива, също се очаква да допринесе за създаването на работна ръка, отговаряща на нуждите на пазара на труда.
- (14) Малта също така предприе значителни стъпки за увеличаване на участието на жените в пазара на труда, които са основно насочени към по-добро съчетаване на професионалния и семейния живот. Заетостта сред жените се ползва също така от благоприятен ефект на поколенията (кохортен компонент) и равнището на заетост сред тях продължава да нараства. Налице е обаче потенциал за подобрене: делът на заетост при жените е все още нисък, майчинството все още има значително отражение върху участието на жените на пазара на труда и разликата в заетостта между половете е най-голямата в Съюза. Допълнителното насърчаване на гъвкави работни правила и увеличаването на предлагането на достъпни детски грижи и структури за следучилищни занимания за по-голяма част от населението могат да допринесат за увеличаване на заетостта при жените.
- (15) Механизмът на Малта за корекция на надбавката за компенсиране на разходите за живот има особени характеристики, които изглежда намаляват отрицателния ефект върху състоянието на пазара на труда и на промяната на заплатите като цяло: с механизма се предоставя увеличение с фиксиран размер, което представлява само частична компенсация за инфлация за възнагражденията над „референтната“ основна заплата, предвидени са клаузи за дерогация на микро- и макро равнище, а договарянето на работните заплати е изцяло децентрализирано. Въпреки това, в случай на много неблагоприятни фази на икономическия цикъл системата продължава да поставя проблеми по отношение на гъвкавостта на реалните възнаграждения, като така възпрепятства адаптирането на пазара на труда и пречатства конкурентоспособността. Нестабилността на цените на някои компоненти на ценовия индекс, използван в механизма, по-специално цените на енергията, може да подложи на натиск инфлацията под формата на инфлационни спирали. Затова събирането на данни за възнагражденията и производителността на секторно равнище, както и внимателният мониторинг на отражението на системата за индексация на заплатите ще са от първостепенно значение за намаляване на потенциалните рискове. Малтийските власти следва да провеждат внимателен мониторинг на отражението на механизма върху икономиката и да бъдат готови да го реформират според нуждите.
- (16) Конкурентоспособността на Малта е изложена на риск предвид силно ограничената диверсификация и лошите екологични показатели на нейните енергийни доставки, което води до високи цени за електроенергия. Изключително тежкото финансово състояние на основния енергиен доставчик (*Enemalta*) допринася за тази несигурност, но електроенергийната връзка със Сицилия се очаква да облекчи ситуацията след 2014 г. Въпреки че продължи изпълнението на голям брой инициативи, като например използването на слънчева енергия, делът на възобновяемите източници на енергия остава особено нисък и осъществимостта на големи проекти, като например разработването на вятърни централи, изглежда е поставена под въпрос. Бе постигнат напредък в областта на енергийната ефективност, по-специално по отношение на обществените сгради, подпомаган чрез финансиране от Съюза. Екологичните показатели на транспортната система на Малта също са много слаби. Малта би имала полза от една всеобхватна транспортна стратегия, имаща за цел да подобри обществения транспорт, пътната мрежа и резултатите при въглеродните емисии на системата и да насърчи в още по-голяма степен използването на други видове транспорт, различни от пътническите автомобили.
- (17) Банковият сектор в Малта е прекалено голям в сравнение с националната икономика. Въпреки че това се дължи по-специално на неосновни национални и международни банки, които са с ограничена експозиция към националната икономика, непрекъснатият стриктен контрол върху тях е оправдан с цел предотвратяване на отрицателното въздействие на тяхната дейност върху финансовата стабилност. Местните банки продължават да са силно изложени на пазара на недвижими имоти, докато специалните провизии за загуби, свързани с необслужвани заеми, са относително малко. Бяха проведени дискусии относно политиката, но те тепърва трябва да бъдат отразени в подходящи регулаторни действия. Съдебната система страда от слабости, което допълнително излага на риск финансовата стабилност. Дългите срокове, необходими за решаване на дела по несъстоятелност, затрудняват ефикасното упражняване на правата на обезпечение. В периоди на натиск върху икономиката това може допълнително да натежи върху счетоводните баланси на банките и да доведе до увеличаване на загубите, а оттам до нужда от рекапитализация.
- (18) В рамките на европейския семестър Комисията извърши цялостен анализ на икономическата политика на Малта. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Малта, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—5 по-долу.
- (19) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (20) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени по-специално в препоръки 2 и 5 по-долу.
- (21) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

парична единица е еврото⁽¹⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Малта следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да набележи и приложи мерките, необходими за постигане на годишното подобрене на структурното салдо, посочено в препоръките на Съвета в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, с оглед на коригирането на прекомерния дефицит до 2014 г. по траен и благоприятен за растежа начин, като ограничи използване на еднократни/временни мерки. След като коригира прекомерния дефицит, да продължи подобряването на структурното салдо с подходящо темпо, за да достигне СБЦ до 2019 г. Да въведе през 2013 г. обвързваща, основана на правила многогодишна фискална рамка. Да гарантира конкретни резултати от мерките, предприети за подобряване на спазването на данъчното законодателство и борбата с укриването на данъци, и да предприеме действия за намаляване на „склонността към задлъжнялост“ в областта на корпоративния данък.
2. Да осигури дългосрочната устойчивост на публичните финанси, да продължи реформата на пенсионната система с цел ограничаване на очакваното увеличение на разходите, включително чрез мерки, като ускоряване на увеличаването на законоустановената пенсионна възраст, като се увеличи действителната пенсионна възраст чрез привеждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота, както и като насърчава частните пенсионни спестявания. Да предприеме мерки за подобряване на пригодността за заетост на по-възрастните работници чрез завършване и прилагане на цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора. Да продължи здравната реформа с цел подобряване на разходната ефективност на сектора, по-специално като засили предоставянето на обществени първични грижи. Да подобри ефикасността и да намали продължителността на процедурите за обществени поръчки.
3. Да продължи да полага усилия в политиката за намаляване на преждевременното напускане на училище, по-специално чрез създаването на мащабна система за наблюдение, и да подобри съответствието с пазара на труда на образованието и обучението с цел преодоляване на несъответствията, свързани с уменията, включително чрез обявената реформа на системата за професионални стажове. Да продължи да подкрепя по-голямото участие на пазара на труда на жените чрез насърчаване на гъвкави условия на труд, по-специално чрез подобряване на предоставянето и достъпността на услугите за гледане на дете и извънучилищни центрове.
4. Да продължи усилията за разнообразяване на енергийния микс и на източниците на енергия, по-специално чрез увеличаване на използването на възобновяема енергия и своевременното завършване на електрическата връзка със Сицилия. Да продължи усилията за насърчаване на енергийната ефикасност и да намали емисиите в транспортния сектор.
5. Да вземе мерки за допълнително увеличаване на провизиите за загуби, свързани с необслужвани заеми в банковия сектор, за да смекчи потенциалните рискове, възникващи от излагането на пазара на недвижими имоти. Да продължи усилията в областта на политиката с цел да се гарантира строг надзор на банковия сектор, включително на неосновните национални банки и банките с международни дейности. Да подобри ефикасността на съдебната система като цяло, като например намали времето, необходимо за решаване на дела за несъстоятелност.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Полша за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Полша за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/16)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилената координация на икономическите политики, която стратегия се съсредоточава върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

(2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

(3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

(4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Полша за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Полша за периода 2012—2015 г.

(5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Полша не беше посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши допълнителен преглед.

(6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.

(7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(8) На 30 април 2013 г. Полша представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за конвергенция за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 65.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

- (9) В периода 2011—2012 г. Полша положи значителни усилия за бюджетна консолидация в съответствие с препоръката на Съвета. Предвид влошаващата се икономическа ситуация в световен план обаче срокът за коригиране на прекомерния дефицит не беше спазен и е нужно повече време за неговото коригиране. Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата, е оптимистичен. По-конкретно се очаква по-голямо увеличение на частното потребление и частните инвестиции в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., което води до по-висок общ темп на растеж за 2013 г. (1,5 % срещу 1,1 %). Целта на очертаната в програмата за конвергенция бюджетна стратегия е намаляване на дефицита на 3,5 % от БВП до 2013 г. (една година след първоначалния краен срок съгласно процедурата при прекомерен дефицит (ППД) — 2012 г.) и постигане на средносрочната бюджетна цел (СБЦ) до 2016 г. Съгласно програмата за конвергенция обаче се планира краен срок за намаляване на номиналния дефицит под 3 % от БВП чак до 2015 г. Предвид прекалено оптимистичните прогнози за растежа и приходите, съдържащи се в програмата за конвергенция, Съветът счита, че предвидените от властите усилия за фискална консолидация не са съвместими с едно реално коригиране на прекомерния дефицит до 2013 г., освен ако бъдат предприети значителни допълнителни мерки за тяхното подсилване за тази година. Програмата за конвергенция се основава на оптимистичен сценарий и не е подкрепена в достатъчна степен от конкретни мерки, така че убедително да се гарантира корекция на дефицита най-късно до 2014 г. Следователно са нужни допълнителни усилия, основаващи се на подробни мерки, и за 2013 г., и за 2014 г.

Властите не са се възползвали в достатъчна степен от условията на растеж преди кризата, за да реформират структурата на публичните разходи, така че да отредят приоритет на елементите, способстващи за растежа. Програмата за конвергенция потвърждава предишната СБЦ от – 1 % от БВП, която отразява целите на Пакта. Въз основа на (преизчисления) структурен дефицит не се прогнозира постигане на СБЦ до 2016 г., както се предвижда в програмата за конвергенция, тъй като планираният годишен напредък към постигане на СБЦ от 0,3 % от БВП (в структурно изражение) през 2015 г. и 0,7 % от БВП през 2016 г. е недостатъчен. Темпът на увеличаване на бюджетните разходи, при отчитане на дискреционните мерки по отношение на приходите, е в съответствие с целевия показател в Пакта за стабилност и растеж през целия период, обхванат от програмата. Може да са нужни допълнителни усилия, както и промени в структурата на корекцията също и през последните години от програмата за конвергенция, тъй като за напредъка към постигане на СБЦ се разчита главно на мащабни съкращения на публичните разходи за инвестиции, без той да се подкрепя в достатъчна степен с конкретни мерки. Прогнозира се, че през периода, обхванат от програмата, консолидираният държавен дълг на Полша ще остане под 60 % от БВП. Националните органи прогнозират, че той ще се задържи на сравнително постоянно ниво от малко над 55,5 % от БВП до 2014/2015 г. (и ще отбележи спад през 2016 г.), докато Комисията, вземайки предвид

възможните рискове по отношение на плановете за консолидация и елементите за намаляване на дълга, очаква увеличение до около 59 % от БВП през 2014 г. Данъчната дисциплина остава ключов въпрос от гледна точка на борбата с укриването на данъци, който също така изисква да се намали административната тежест за данъкоплатците и да се повиши ефективността на данъчната администрация. За да се осигури успехът на стратегията за фискална консолидация, е важно мерките за фискална консолидация да бъдат подкрепени от всеобхватни структурни реформи.

- (10) Ниският дял на способстващи за растежа разходи (образование, научни изследвания и иновации) и намаляващите публични инвестиции влошават изгледите за растеж в дългосрочен план. В сектора на здравеопазването в Полша са налице ограничения в достъпа до грижи и неефективност на разходите, като същевременно се очаква заради застаряването на населението разходите за здравеопазване значително да се увеличат в средносрочен до дългосрочен план, увеличавайки тежестта върху публичните финанси. Системата може да се подобри, като се подсилват системата на първичните здравни грижи и системата за направления и се използва потенциалът за увеличаване на ефективността на разходите при болничните грижи.
- (11) Правителството все още не е въвело постоянно правило по отношение на разходите, съответстващо на Европейската система от сметки. Освен това Полша е отбелязала само несъществен напредък при средносрочното планиране и подобряването на координацията сред различните равнища на управление, що се отнася до бюджетния процес.
- (12) Младежката безработица се увеличава, като това наред с другото се дължи на недостатъчното съответствие между образователните резултати и нуждите на пазара на труда. Макар провежданите реформи в системите на образованието да целят премахване на несъответствието между търсените и предлаганите квалификации, все още е необходимо да се увеличат възможностите за стажове и обучение в процеса на работа, да се засили сътрудничеството между училищата и работодателите и да се подобри качеството на преподаването. Прилагането на гаранция за младежта въз основа на полагащите в момента усилия би допринесло за подпомагане на младите хора за получаване на работно място. Делът на възрастните, участващи в схеми за учене през целия живот, продължава да е много нисък и все още не е приета стратегията за учене през целия живот.
- (13) Що се отнася до грижите за малки деца, усилията на правителството бяха съсредоточени в прилагането на Програмата за малки деца. В резултат през последните две години броят на детските ясли се увеличи почти двойно, но все още е изключително нисък като съотношение и не задоволява търсенето. Полша предприе само по-незначителни стъпки за справяне с широко разпространената временна заетост. Полша е на трето място в Съюза по размер на дяла на лицата, които не по свое желание работят на срочен договор, по-специално във възрастовата група 15—24 години. Въпреки че за срочните договори често се твърди, че представляват инструмент, чрез който безработните лица да навлязат на пазара на труда с перспективата на по-късен етап да се прехвърлят на безсрочен договор, изглежда, че за

по-голямата част от работещите в Полша това не е така. Вместо това изглежда, че широкото използване на такива договори се отразява негативно върху качеството на човешкия капитал и върху производителността, тъй като работещите на срочен договор служители често имат по-малък достъп до професионално обучение. Ощетяването по отношение на заплащането при срочните договори също е относително високо, като в резултат се отчита един от най-високите в Съюза дялове на бедност сред работещите. Освен това е широко разпространено използването на последователни граждански договори със значително намалени права на социална закрила. Според правителствения доклад „Младеш 2011 г.“ над 50 % от младите работещи са назначени на такива договори.

- (14) Полша е изправена пред ниски равнища на заетост сред по-възрастните работници. Въпреки че възможностите за ранно пенсиониране бяха значително намалени и бе извършена обща пенсионна реформа, продължава да съществува специална пенсионна схема за миньорите. Освен това системата за социална сигурност за земеделските производители (KRUS) създава стимули за дребните земеделски производители да останат в сектора на селското стопанство главно защото доходите на отделните земеделски стопани не се проследяват правилно в системата. Това води до скрита безработица в селските райони, като пречи на увеличаването на производителността и на регионалната и секторната трудова мобилност.
- (15) Полша е сред държавите членки с най-ниско ниво на разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и отчита едни от най-лошите резултати при общите показатели за иновации. Общият дял на разходите за НИРД от БВП в Полша — 0,77 % през 2011 г. — бе сред най-ниските в Съюза. Малък е по-специално размерът на разходите за НИРД в частния сектор (0,2 % от БВП през 2011 г.). Полските предприятия до голяма степен разчитат на усвояване на технологии, т.е. прилагането на вече съществуващи технологии чрез инвестиции в дълготрайни активи. Макар това да бе успешна практика при осигуряването на ръст на производителността и икономически растеж, сега Полша се нуждае от преминаване към модел, основаващ се в по-голяма степен на местните иновации. Реформите в системите на науката и висшето образование дадоха ход на мащабно реструктуриране с цел установяване на сътрудничество между науката и бизнеса. Все още не е извършена оценка на тези реформи. Необходим е по-цялостен подход, за да се съгласуват усилията в сферите на научните изследвания, иновациите и политиката за промишлеността, чрез който да се гарантира, че съществуват подходящи инструменти за подпомагане на целия иновационен цикъл.
- (16) Все още са налице много високи потенциални ползи от извършването на подобрения в енергийната ефективност във всички сектори на икономиката на Полша, особено чрез изолация на сгради, като тези ползи биха могли да способстват за растежа. Националната електропреносна мрежа все още е претоварена, но се отбелязва напредък по отношение на плановете за създаване на допълнителен капацитет за междусистемно свързване към съседните пазари. На конкуренцията на пазара на газ все още пречат редица фактори, по-специално все още не е завършило поетапното премахване на регулираните цени,

историческият оператор притежава пазарен дял от около 97 % в търговията на едро и дребно и 90 % от вноса на природен газ е от Русия.

- (17) Въпреки че е отбелязан известен напредък, недостатъчно развитата транспортна инфраструктура на Полша продължава да е голяма пречка пред растежа. Големите проекти за пътна инфраструктура отбелязаха напредък, но железопътните инвестиционни проекти до голяма степен все още се бавят. Увредената железопътна инфраструктура изисква значителни нарастващи инвестиции, тъй като само 36 % от близо 20 000 km действащи железопътни линии са в добро техническо състояние. Въпреки положените напоследък усилия Полша все още значително изостава от други държави членки, що се отнася до оползотворяването на потенциала за растеж на информационните и комуникационните технологии (ИКТ). Покритието със стационарен широколентов достъп е сред най-ниските в Съюза както на национално равнище, така и в селските райони. Инвестициите във водоснабдителните мрежи продължиха да са недостатъчни.
- (18) Резултатите на публичната администрация на Полша са под средните за ЕС. Сред основните проблеми са прозрачността, сложността на данъчната система и разходите, свързани с изпълнението на данъчните задължения, увеличавашата се средна продължителност на производствата по граждански и търговски дела, както и дългите производства по несъстоятелност и ниският процент на събиране на вземанията. Използването на електронно управление в публичната администрация също остава под средното за ЕС. Полша започна реформа с цел улесняване на достъпа до регулираните професии, която изостава от първоначално обявения график.
- (19) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Полша. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и на програмата за конвергенция. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Полша, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите национални решения. Нейните препоръки в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—7 по-долу.
- (20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Полша да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да подобри и изпълни бюджетната стратегия за 2013 г. и следващите години, като я подкрепи с достатъчно конкретни мерки както за 2013 г., така и за 2014 г., за да осигури своевременно и устойчиво коригиране на прекомерния дефицит до 2014 г. и осъществяването на мерките за фискална консолидация, посочени в препоръките на Съвета в контекста на ППД. За трайното коригиране на фискалните

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

- неравновесия се изисква надеждно осъществяване на амбициозни структурни реформи, които биха повишили капацитета за приспособяване и биха увеличили потенциалния растеж и заетост. След коригирането на прекомерния дефицит да осъществи мерките за структурна корекция, които ще позволят на Полша да постигне средносрочната цел до 2016 г. С цел подобряване качеството на публичните финанси да сведе до минимум съкращенията на способствашите за растежа инвестиции и да преразгледа разходните политики, подобрявайки насочеността на социалните политики и повишавайки ефективността и ефикасността на разходите в сектора на здравеопазването. Да подобри данъчната дисциплина, по-специално чрез повишаване на ефективността на данъчната администрация.
2. Да гарантира прилагането на постоянно правило по отношение на разходите през 2013 г., съответстващо на правилата на Европейската система от сметки. Да предприеме мерки за засилване на механизмите за бюджетна координация на годишна основа и в средносрочен план между отделните нива на управление.
 3. Да увеличи усилията за намаляване на младежката безработица, например чрез гаранция за младежта, да увеличи възможностите за стажове и обучение в процеса на работа, да засили сътрудничеството между училищата и работодателите и да подобри качеството на преподаването. Да приеме предложената стратегия за учене през целия живот. Да се бори с бедността сред работещите и сегментацията на пазара на труда, включително чрез по-добро преминаване от срочна към постоянна заетост и чрез ограничаване на прекомерното използване на граждански договори.
 4. Да продължи да полага усилия за увеличаване участието на жените на пазара на труда, по-специално като инвестира в достъпни и качествени грижи за деца и предучилищно образование, и като осигури стабилно финансиране и квалифициран персонал. С цел подобряване на секторната трудова мобилност да предприеме трайни стъпки за реформиране на KRUS. Да премахне поетапно специалната пенсионна система за миньорите с оглед на интегрирането им в общата схема. Да подкрепи общата пенсионна реформа с мерки за насърчаване пригодността за заетост на по-възрастните работници, за да повиши възрастта на напускане на пазара на труда.
 5. Да предприеме допълнителни мерки за осигуряване на благоприятна за иновациите бизнес среда чрез засилване на връзките между научните изследвания, иновациите и политиката за промишлеността, чрез допълнително развиване на револвиращи механизми и данъчни облекчения и чрез по-добро насочване на съществуващите инструменти към различните етапи на иновационния цикъл.
 6. Да обнови и разшири мощностите за производство на енергия и да повиши ефективността по цялата енергийна верига. Да ускори и разшири развиването на електропреносната мрежа, включително на трансграничните междусистемни връзки, и да премахне пречките пред трансграничния обмен на електроенергия. Да засили конкуренцията в газовия сектор чрез постепенното премахване на регулираните цени. Да засили ролята и увеличи ресурсите на регулаторния орган за железопътния пазар и незабавно да осигури ефективното изпълнение на железопътните инвестиционни проекти. Да ускори усилията за увеличаване на покритието с широколентов достъп. Да подобри управлението на отпадъците и водите.
 7. Да предприеме допълнителни стъпки за подобряване на бизнес средата, като опрости процедурите за осигуряване изпълнението на договорите и изискванията за получаване на разрешения за строителство и намали разходите, свързани с изпълнението на данъчните задължения. Да приеме и извърши планираната либерализация на достъпа до професионални услуги.
- Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.
- За Съвета*
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Румъния за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Румъния за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/17)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическата политика, която е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽²⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политиката по заетостта.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните

държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Румъния за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Румъния за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишен обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който не беше посочено, че Румъния ще бъде една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2012 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчертава необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 30 април 2013 г. Румъния представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за конвергенция за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Въз основа на оценката на програмата за конвергенция в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата е реалистичен и

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 72.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

в съответствие с оценката в прогнозата на службите на Комисията от 2013 г. Благодарение на значителните усилия за консолидация и в съответствие с препоръката на Съвета Румъния намали бюджетния дефицит до ниво под 3 % през 2012 г. Програмата за конвергенция има за цел постигане на средносрочна бюджетна цел (СБЦ) от – 1 % от БВП (като преди това е била – 0,7 % от БВП), което е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Целта на бюджетната стратегия, заложена в програмата, е да се постигне СБЦ до 2014 г., която, когато е преизчислена от Комисията въз основа на общоприетата методика, съответства на постигането на СБЦ до 2015 г. Напредъкът в посока постигане на СБЦ в структурно изражение е по-висок от 0,5 % от БВП през 2013 г. и около 0,4 % през 2014 г. Целевият показател за разходите на Пакта за стабилност и растеж през програмния период беше изпълнен. За началото на 2013 г. е заложена корекция с мерките за повишаване на приходите, включително намаления в данъчнопризнати позиции, подобряване на данъчното облагане на селското стопанство, въвеждането на данък върху неочаквани доходи след дерегулацията на цените на газа и въвеждане на специален данък за пренос на електроенергия и газ. Основните рискове за програмата за конвергенция се отнасят до възможни последващи финансови корекции, свързани с усвояването на средствата от ЕС, или до финансиране от националния бюджет на приоритетните проекти, до подновено натрупване на просрочени задължения, особено на местно ниво на управление, и до ограничен напредък с реструктурирането на държавните предприятия. Публичният дълг на Румъния остава сравнително нисък — 37,8 % от БВП през 2012 г. Той се очаква да нарасне до 38,6 % през 2014 г., но ще остане значително под прага от 60 % от БВП през програмния период.

- (10) След молба от страна на Румъния на 17 февруари 2011 г. Комисията и МВФ договориха превантивна програма за икономически корекции с румънските органи. В контекста на Съюза за превантивна помощ Румъния пое ангажимент да приложи всеобхватна програма на икономическата политика с особен акцент върху мерките за структурно реформиране, с цел да се подобри функционирането на пазара на труда и продуктовете пазари, и да се повишат устойчивостта и потенциалът за растеж на икономиката на Румъния. Успоредно с това с програмата е гарантирано, че продължава фискалната консолидация, че управлението и контролът на публичните финанси се подобряват и че се извършват реформи в областта на външната, паричната и финансовата стабилност и в политиките относно финансовите пазари. През март 2013 г. Румъния официално поиска тримесечно удължаване на програмата на МВФ. Докато възможността от възползване от средства по програмата на ЕС приключва в края на март 2013 г., окончателният преглед на изпълнението на програмата ще се състои в края на юни 2013 г.
- (11) Румъния подобрява своята фискална позиция с намаляване на бюджетния дефицит под 3 % през 2012 г., както и чрез допълнителна фискална консолидация, очаквана през 2013 г. Слабото спазване на данъчните изисквания представлява голямо предизвикателство за данъчната система на Румъния, по-специално в областта на ДДС и на данъчното облагане на труда. Екологичните данъци са под средните за ЕС. Макар че Румъния не е изправена пред риск за фискалната устойчивост в

краткосрочен или средносрочен план, тя е изложена на среден риск в дългосрочен план поради разходите, свързани със застаряването на населението. Съществува загриженост по отношение на устойчивостта и адекватността на пенсионната система поради ниското съотношение на заетите вносител на осигуровки спрямо хората, получаващи пенсии. Румъния сега е една от двете държави-членки, които все още не са решили да изравнят пенсионната възраст за жените и мъжете, и процентът на заетост на по-възрастните работници (41,4 % през 2012 г.) е значително под средното равнище за ЕС. Румънското правителство е решило да продължи с пенсионната реформа и да включи социалните партньори в определянето на параметрите на реформата и по този начин да укрепи ангажираността с нея.

- (12) Здравният сектор в Румъния се характеризира с големи разлики по отношение на достъпа до и качеството на предоставяните услуги. Това се дължи наред с другото на неефективно използване на ресурсите и на лошо управление. Реформите, насочени към подобряването на ефективността на сектора на здравеопазването, са започнали, но са необходими постоянни усилия. Икономическата ефективност на системата може да се увеличи чрез намаляване на прекомерната употреба на болнично лечение и като се засилят първичните грижи и системите за препращане.
- (13) Румъния продължи да има нисък процент на заетост от 63,8 % през 2012 г., въпреки че по този въпрос беше отбелязано леко подобрене спрямо 62,8 % за предходната година. Поставената за страната цел съгласно стратегията „Европа 2020“ от 70 % до 2020 г. продължава да бъде предизвикателство. Румънската производителност на труда все още е една от най-ниските в Съюза. Качеството на активизирането на публичната заетост, на услугите при търсене на работа и за преквалификация, е все още сравнително ниско. Ограниченият административен капацитет не позволява ефикасно реализиране на активните политики на пазара на труда чрез качествени персонализирани услуги, нито по-добрата интеграция на активни и пасивни политики на пазара на труда. Участието на възрастните в обучението през целия живот все още се държи на много ниски нива от 1,6 % през 2011 г., което е значително по-ниско от средното за ЕС — 8,9 %. Заетостта и активността на пазара на труда сред младежите са сред най-ниските в Съюза през 2012 г. (съответно 23,9 % и 30,9 %), докато процентът на безработицата сред младите хора е висок — 22,7 % през 2012 г. В Румъния делът на младежите, които нито работят, нито се обучават, който беше 16,8 % през 2012 г., все още е висок и нараства.
- (14) Намаляването на бедността продължава да бъде основно предизвикателство. През 2011 г. 40,3 % от населението е изложено на риска от бедност и социално изключване, стойност с около две трети по-висока от средното за ЕС равнище от 24,2 %. Децата са особено засегнати (49,1 %). Влиянието на социалните трансфери (с изключение на пенсиите) за намаляването на бедността остава значително под средната ефективност на трансферите в рамките на Съюза както за населението като цяло (23,7 % в Румъния съпоставено с 37,5 % за ЕС през 2011 г.), така и за децата (22 % в сравнение с 42,8 % за Съюза). Ниската степен на въвеждане, обхват и адекватност на социалните помощи остава предизвикателство за тяхната

ефективност по отношение на намаляването на бедността. В областта на социалното подпомагане през 2012 г. бяха приети няколко законодателни акта като последващи действия след реформата през 2011 г. Приемането на оставащото законодателство ще бъде важна стъпка към завършване на реформата. Обаче обвързването с мерките за активизиране би могло да бъде подобро. Изпълнението на националната стратегия за интегриране на ромите започна през 2012 г., но резултатите са скромни. За ефективното изпълнение на стратегията е необходима по-добра координация между различните заинтересовани страни, включително отпускане на финансиране.

- (15) Законът за образованието от 2011 г., който представлява значителна реформа, с която се установи дългосрочна програма за подобряване на качеството на образованието на всички нива, все още не функционира пълноценно. За успешното осъществяване на реформата на образованието необходимите финансови и човешки ресурси ще трябва да бъдат насочени за изграждането на административен капацитет и разработването на политики. Румъния е изправена пред голямо предизвикателство в подобряването на качеството на системата на образование и обучение. Преждевременното напускане на училище е значително предизвикателство. С ниво 17,4 % през 2012 г., преждевременно напускащите училище в Румъния са доста повече от средното за ЕС равнище от 13,5 % и националната цел от 11,3 %. Продължават да съществуват проблеми, по-специално в селските и отдалечените райони и относно ромите. На Румъния също така липсва адекватен механизъм за събиране на данни по отношение на преждевременното напускане на училище; всеобхватната стратегия, която ще бъде приета тази година, следва да помогне за постигането на тази цел. Получаването на висококачествено и достъпно образование и грижи в ранна детска възраст все още е проблематично. Несъответствията между придобитите умения и търсенето на пазара на труда са характерни за голяма част от програмите за професионално и висше образование, като ниското ниво на професионални умения е специфично предизвикателство. Високият процент на безработица сред завършилите висше образование и процентът на свръхквалификация придават висок приоритет на допълнителното привеждане в съответствие на висшето образование с пазара на труда. Положителен, но бавен напредък бе постигнат при прехода от институционални към алтернативни грижи за деца, лишени от родителски грижи, но са необходими допълнителни усилия.
- (16) Недостатъчният административен капацитет е от ключово значение за Румъния. Публичната администрация се характеризира с непоследователна правна рамка, често прибягване до извънредни постановления, ниски равнища на сътрудничество между министерствата и прекалена бюрокрация. Тя също така е застрашена от липсата на умения, липсата на прозрачност при набиране на персонал и високото текучество на управленските кадри. Недостатъчният административен капацитет допринася за ниската степен на усвояване на средства от фондовете на ЕС. В края на 2012 г. целта за усвояване на средствата, договорена в рамките на програмата за финансова помощ на ЕС, не беше достигната с голямо изоставане. Кумулативното усвояване в края на 2012 г. възлизаше на 5,53 млрд. евро или 20,2 % от общите налични структурни и кохезионни фондове и фондовете за селско стопанство. Това беше с 2,47 милиарда по-малко от целта на програмата за края на 2012 г. в размер на 8 млрд. евро. Усвояването на средства от фондовете на ЕС се подобри от 7,5 % в края на април 2012 г. на 15,2 % в края на май 2013 г. С цел по-нататъшно подобряване на усвояването на средства и намаляване на риска от отмяна на поети бюджетни задължения през 2013 г., румънските власти трябва да съсредоточат усилията си, наред с другото, върху мерки, които да направят системите за управление и контрол на европейските фондове по-ефективни и да укрепят административния капацитет в системата на обществените поръчки.
- (17) Румъния е изправена пред редица предизвикателства в областта на икономическата конкуренция, като производителността в промишлеността и услугите остава ниска. Основните предизвикателства са слабата бизнес среда и слабата подкрепа за научни изследвания и развойна дейност (НИРД). Подобренията на бизнес средата следва да бъде интегрирани в по-широка съгласувана стратегия за електронно управление с цел насърчаване на административната култура на прозрачност и правната сигурност и за да се осигурят по-добри публични онлайн услуги. Румъния следва също така да предприеме усилия, за да улесни достъпа до финансиране и да намали административната тежест за малките и средните предприятия (МСП). Интензитетът на НИРД е изключително нисък (0,48 % през 2011 г.) и ефикасността и ефективността на инвестициите трябва да бъдат подобрени значително. Инвеститорите в НИРД трябва да дават приоритет на дейностите, които имат потенциал за привличане на частни инвестиции. Румъния следва също така да засили рамката на правата върху интелектуалната собственост с оглед увеличаване на търговската реализация на резултатите от научните изследвания.
- (18) Румъния има ниска степен на конкуренция и ефективност в енергийния и транспортния сектор. Неефективността и непрозрачното управление на държавните предприятия в тези сектори представляват сериозно предизвикателство. Повишаването на енергийната ефективност в сградите, в топлофикацията, промишлеността и транспорта е друго важно предизвикателство. Румъния е с третата най-енергоемка икономика в ЕС, чийто енергиен интензитет е 2,5 пъти по-висок от средния за ЕС. Тя също така представлява третата най-въглеродоемка икономика в Съюза. В жилищните сгради в Румъния се използва осем пъти повече енергия, отколкото средното ниво за ЕС-15, поради неефективни районни отоплителни системи и факта, че сградите не са изолирани по подходящ начин. Интегрирането на пазарите за природен газ и електроенергия на Румъния в пазарите на ЕС продължава да бъде непълно, а трансграничните газови мрежи тепърва трябва да се създават.
- (19) В рамките на Европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Румъния. Тя извърши оценка на националната ѝ програма за реформи и на програмата ѝ за конвергенция. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Румъния, но и дали те спазват правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на

държавите-членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—8 по-долу.

- (20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището ⁽¹⁾ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да завърши изпълнението на програмата за финансова помощ на ЕС/МВФ.
2. Да осигури благоприятстваща растежа фискална консолидация и да прилага бюджетната стратегия за 2013 г. и след това, както е предвидено, като по този начин се гарантира постигането на СБЦ до 2015 г. Да подобри събирането на данъци чрез прилагането на всеобхватна стратегия за спазване на данъчното законодателство и за борба с недекларирания труд. Успоредно с това да проучи начините за засилване на зависимостта от екологични данъци. Да продължи пенсионната реформа, започната през 2010 г., чрез изравняване на пенсионната възраст за мъжете и жените и насърчаване на пригодността за заетост на по-възрастните работници.
3. Да продължи реформите в здравния сектор за увеличаване на неговата ефективност, качество и достъпност, по-специално за лицата в неравностойно положение и за отдалечените и изолирани общности. Да намали прекомерното използване на болнични грижи, включително чрез укрепване на извънболничната медицинска помощ.
4. Да подобри участието на пазара на труда, както и пригодността за заетост и производителността на работната ръка посредством преразглеждане и засилване на активните политики на пазара на труда, за да осигури обучение и индивидуализирани услуги и да насърчи образованието през целия живот. Да увеличи капацитета на Националната агенция по заетостта с цел подобряване на качеството и обхвата на нейните услуги. С оглед на борбата с младежката безработица, да изпълни бързо националния план за младежка заетост, включително например чрез „гаранция за младежта“. С цел намаляване на бедността, да подобри ефективността и ефикасността на социалните трансфери, като вниманието е специално насочено към децата. Да завърши реформата на социалните помощи чрез приемане на съответното законодателство и засилване на връзките му с мерки за активиране. Да гарантира конкретно изпълнение на националните стратегии за интегриране на ромите.
5. Да ускори реформата в образованието, включително изграждането на административен капацитет както на централно, така и на местно равнище, и да оценява въздействието на реформите. Да ускори реформите в професионалното образование и обучение. Да приведе висшето образование в съот-

ветствие с нуждите на пазара на труда и да подобри достъпа до него за хората в неравностойно положение. Да прилага национална стратегия относно преждевременното напускане на училище, насочена към по-добър достъп до качествено образование в ранна детска възраст, включително за децата от ромски произход. Да ускори прехода от институционални грижи към алтернативни грижи за децата, лишени от родителски грижи.

6. Да укрепи управлението и качеството на институциите и публичната администрация, по-специално чрез подобряване на капацитета за стратегическо и бюджетно планиране, чрез увеличаване на професионализма на обществените услуги чрез по-добро управление на човешките ресурси и чрез укрепване на механизмите за координация между различните нива на управление. Да подобри значително качеството на регламентите чрез използването на оценки на въздействието и систематични оценки. Да увеличи усилията за ускорено усвояване на средствата от ЕС, по-специално чрез засилване на системите за управление и контрол и подобряване на обществените поръчки.
7. Да подобри и опрости бизнес средата, по-специално чрез намаляване на административната тежест за малките и средните предприятия и прилагане на съгласувана стратегия за електронно управление. Да улесни и разнообрази достъпа до финансиране за МСП. Да осигури прокарването на потесни връзки между научните изследвания, иновациите и промишлеността, в частност като се даде приоритет на изследователската и развойна дейност, която има потенциал за привличане на частни инвестиции. Да активизира усилията за подобряване на качеството, независимостта и ефективността на съдебната система за разрешаването на дела и борбата с корупцията по по-ефективен начин.
8. Да насърчи конкуренцията и ефективността в мрежовите индустрии, като се гарантират независимостта и капацитетът на националните регулаторни органи и чрез продължаване на реформата на корпоративното управление на държавните предприятия в секторите на енергетиката и транспорта. Да приеме цялостен дългосрочен план за транспорта и да подобри инфраструктурата за ширококолов достъп. Да продължи премахването на регулираните цени на природния газ и на електроенергията и да подобри енергийната ефективност. Да подобри трансграничната интеграция на енергийните мрежи и да ускори изпълнението на проектите за газопроводни връзки.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Словакия за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/18)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽²⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽³⁾ относно националната програма за реформи на Словакия за

2012 г. и даде становището си относно програмата за стабилност на Словакия за периода 2012—2015 г.

- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координиране на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽⁴⁾ Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който Словакия не бе посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 24 април 2013 г. Словакия представи своята национална програма за реформи за 2013 г., а на 30 април 2013 г. — своята програма за стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (9) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че Словакия е намалила дефицита по консолидирания държавен бюджет от 7,7 % от БВП през 2010 г. на 4,3 % от БВП през 2012 г. благодарение на значителни мерки за консолидация, както и че, на базата на текущите очаквания, страната е на път да коригира прекомерния дефицит. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата за стабилност е реалистичен. Властите очакват темпове на растеж на БВП, сходни с тези от прогнозите на Комисията, но с леко различен състав. Целта на изложената в програмата за стабилност бюджетна стратегия е да се постигне бюджетна позиция, която да гарантира дългосрочната устойчивост на публичните финанси. За тази цел правителството потвърждава целта за намаляване на номиналния дефицит под референтната стойност от 3 % от БВП през 2013 г. в съответствие с препоръката на

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽³⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 74.

⁽⁴⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

Съвета по процедурата при прекомерен дефицит (ППД). Актуализираното средногодишно бюджетно подобрене в периода 2010—2013 г. е 1,4 % от БВП, което е доста над изискваното подобрене от 1 % от БВП, препоръчано от Съвета. Голяма част от икономите на разходи през 2013 г. се очаква да се осъществят от местното управление и други единици на държавното управление, върху които централното правителство не упражнява пряко влияние. Ето защо постигането на целта може да е изложено на риск, включително с оглед на превишаването на разходите в миналото.

В програмата за стабилност се потвърждава предишната средносрочна бюджетна цел (СБЦ) от $-0,5\%$, която следва да бъде постигната до 2018 г. СБЦ е в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Що се отнася до годините след очакваната дата на коригиране на прекомерния дефицит, прогнозното подобрене в (преизчисленото) структурно бюджетно салдо е подходящо през 2014 и 2015 г. (съответно 0,6 процентни пункта и 0,7 процентни пункта от БВП), но ще е недостатъчно през 2016 г. (0,3 процентни пункта от БВП). Очаква се Словакия да спази целевия показател за разходите на Пакта за стабилност и растеж. Според програмата за стабилност се очаква държавният дълг да остане под референтната стойност от 60 % от БВП до 2016 г. Прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. предвижда увеличение на съотношението на дълга към БВП на 54,6 % от БВП през 2013 г. и на 56,7 % от БВП през 2014 г.

За да осигурят значителното намаление на номиналния дефицит от 2011 г. насам, властите разчитаха също и на намаляване на инвестициите, финансирани от консолидирания държавен бюджет, което може да не е устойчива и желателна практика в средносрочен до дългосрочен план, както и на еднократни мерки. В бъдеще текущият процес на консолидации и конвергенция ще трябва да запази разходите в категориите, способстващи за растежа, като образованието, иновациите и транспортната инфраструктура.

- (10) Словакия разполага с възможности за събирането на допълнителни средства чрез разширяване на данъчната основа, ограничаване на възможностите за неспазване на данъчното законодателство и укриване на данъци, както и чрез увеличено използване на данъците, които в по-малка степен вредят на растежа, като например облагането на имуществата и екологичното данъчно облагане. През 2012 г. беше приет план за действие за борба с данъчните измами с особен акцент върху ДДС. За да бъде успешна стратегията, са необходими допълнителни мерки, по-специално да се подобри инфраструктурата за информационните технологии, да се разшири компетентността на органите и да се увеличи капацитетът им за извършване на одити и да се осигурят последващи съдебни действия.
- (11) През 2012 г. Словакия прие пенсионна реформа с цел да повиши дългосрочната устойчивост на публичните си финанси. Това намали прогнозираната дългосрочна липса на устойчивост с 2% от БВП; въпреки това равнището от 4,9 % от БВП продължава да е доста над средната за ЕС стойност от 3 % от БВП. Тази липса до голяма степен отразява ефекта от застаряването на населението, като разходите за пенсии допринасят 1,5 процентни пункта от БВП, а разходите за здравеопазване — 2 процентни пункта от БВП. Предвид факта, че се прогнозира разходите на Словакия за здравеопазване

значително да се увеличат в дългосрочен план, наред с напредъка, постигнат в подобряването на устойчивостта на пенсиите, ще бъде нужна реформа на здравеопазването, за да се осигури устойчива база за публичните финанси. Въвеждането на ефективни структури за стимулиране и механизми за контрол би спомогнало за подобряването на разходната ефективност на системата на здравеопазване.

- (12) Оставашото високо равнище на безработица, по специално в контекста на бавно протичащия процес на възстановяване след кризата, продължава да е едно от основните предизвикателства за икономиката на Словакия. През последните месеци Словакия предприе стъпки за реформиране на активните политики по заетостта. Успехът на реформата обаче до голяма степен ще зависи от капацитета на обществените служби по заетостта за ефективното ѝ осъществяване. Необходими са допълнителни по-целенасочени мерки за търсещите работа лица, които са в най-неравностойно положение. Трябва да се изгради по-добра връзка между предоставянето на социална помощ и активизирането, като е необходимо също така да се премахнат съществуващите в системата на данъчно облагане и социални плащания възпиращи фактори за лицата, които започват нископлатена работа. Увеличаването участието на пазара на труда на жените и по-възрастните лица би спомогнало за повишаването на общото равнище на заетост и за постигането на националната цел за заетостта за 2020 г. от 72 %. Липсата на достатъчно заведения за грижи за деца обаче, особено за децата на възраст под три години, затруднява връщането на майките на пазара на труда.
- (13) Словакия отчита едно от най-високите равнища на младежка безработица в Съюза. Въпреки предприетите през 2012 г. стъпки за реформа, насочени към подобряване на качеството на образованието и повишаване на адекватността му спрямо изискванията на пазара на труда, преходът от училище към заетост продължава да е труден и образователната система не съумява лесно да отговори на нуждите на пазара на труда. При финансирането за образование на глава от населението се отрежда приоритет на количеството пред качеството, и делът от финансирането, предназначен за преподавателски дейности (учители, материали и оборудване), е малък. Подобряването на качеството на висшето образование и сътрудничеството между предприятията и образователните институции също биха спомогнали за изграждането на добре функциониращ триъгълник на знанието (образование — научни изследвания — иновации), за повишаване на ефективността и привлекателността на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и за увеличаване на капацитета за иновации на икономиката на Словакия.
- (14) Въпросът за използвания в недостатъчна степен потенциал на работната сила се отнася и до маргинализираните общности, които са изправени пред значителни препятствия при опитите си за навлизане на пазара на труда и в образователната система. След приеменето на Стратегията на Словашката република за интеграцията на ромите до 2020 г. през 2012 г. не бяха предприети ефективни действия и условията на живот на маргинализираните общности, включително ромите, продължават да са тежки. Важно е да се ускорят действията, за да се подобрат образователните резултати на маргинализираните групи, както и за да се осигури предоставянето на целеви мерки за активизиране за възрастните.

- (15) Въпреки големия напредък Словакия се нарежда на пето място сред най-енергоемките държави членки, което отчасти се обяснява с факта, че страната има най-голям дял на промишлеността в икономиката (25,9 % от БВП). В същото време цените на електроенергията са сравнително високи, особено за малките и средно големите промишлени клиенти. През последните години Словакия положи усилия за частично либерализиране на енергийния пазар, но функционирането на пазара може още да се подобри, по-специално чрез повече прозрачност, включително при определянето на мрежовите тарифи, и чрез подобряване на икономическата основа и увеличаване на предсказуемостта на регулаторните решения. Има възможности също и за увеличаване на сигурността на доставките и за определяне на по-амбициозни цели за енергийна ефективност.
- (16) През 2012 г. Словакия започна мащабна реформа на публичната администрация с цел да осигури по-голяма насоченост към клиента на публичните услуги за гражданите и предприятията. На този етап обаче реформата не е насочена към централното управление, с изключение на учрежденията на местно равнище, и неговото цялостно качество и ефективност. Тъй като не бе отбелязан напредък в реформирането на съдебната система, съдебните производства продължават да са с голяма продължителност, особено производствата за несъстоятелност, а алтернативното разрешаване на спорове не се използва в достатъчна степен. Неотдавна Словакия реформира своите правила за обществените поръчки, като също така увеличи независимостта на Службата за обществените поръчки, но опитът от изпълнението на структурните фондове на ЕС сочи, че ефективното прилагане на правилата за обществените поръчки продължава да е предизвикателство.
- (17) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Словакия. Тя извърши оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Словакия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръки 1 и 2 по-долу.
- (19) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи специфични препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Словакия следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,
- ПРЕПОРЪЧВА на Словакия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:
1. Да изпълни бюджета за 2013 г., както е предвидено, така че устойчиво да коригира прекомерния дефицит и да осъществи фискалната консолидация, посочена в препоръките на Съвета по ППД. След коригирането на прекомерния дефицит да извърши структурната корекция, която ще позволи на Словакия да постигне СБЦ до 2017 г. Да избягва съкращения в разходите, способстващи за растежа, и да активизира усилията за подобряване на ефективността на публичните разходи. Въз основа на вече приетата пенсионна реформа допълнително да подобри дългосрочната устойчивост на публичните финанси, като намали недостига на финансиране в обществената пенсионна система и увеличи ефективността на разходите в сектора на здравеопазването.
 2. Да ускори изпълнението на плана за действие за борба с данъчните измами и да продължи с усилията за подобряване на събирането на ДДС, по-специално чрез засилване на аналитичния капацитет и капацитета за извършване на одити на данъчната администрация. Да подобри данъчната дисциплина. Да обвърже данъчното облагане на недвижимите имоти с пазарната стойност на имота.
 3. Да предприеме мерки, за да увеличи капацитета на обществени служби по заетостта да предоставят персонализирані услуги на търсещите работа, и да засили връзката между мерките за активизиране и социалното подпомагане. Да предприеме по-ефективни действия за справяне с дългосрочната безработица чрез мерки за активизиране и обучение, съобразено с индивидуалните нужди. Да подобри стимулите за жените, които са в трудово правоотношение, като подобри осигуряването на заведения за грижи за деца, особено за децата на възраст под три години. Да намали данъчната тежест върху труда на нископлатените работници и да адаптира системата за обезщетения.
 4. Да активизира усилията за справяне с високата младежка безработица, например чрез схема за гаранция за младежта. Да предприеме стъпки за привличане на младите в преподавателската професия и за повишаване на образователните резултати. Що се отнася до сферата на професионалното образование и обучение, да засили предоставянето на практическо обучение в предприятията. Що се отнася до висшето образование, да създаде бакалавърски програми, които в голяма степен са ориентирани към професионална реализация. Да способства за ефективния трансфер на знания, като насърчава сътрудничеството между академичните среди, сектора на научните изследвания и бизнес сектора. Да засили действията за подобряване на достъпа до висококачествено и приобщаващо предучилищно и училищно образование за маргинализираните общности, включително ромите.
 5. Да засили действията за осигуряване на по-добро функциониране на пазара на енергия. По-конкретно да увеличи прозрачността на механизма за определяне на тарифите и да подобри отчетността на регулаторния орган. Да засили междусистемните връзки със съседните държави. Да подобри енергийната ефективност, по-специално в сектора на строителството и в промишлеността.

(1) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(2) Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

6. Да приеме мерки, включително като измени закона за държавната администрация, за да укрепи независимостта на публичната администрация. Да подобри управлението на човешките ресурси в публичната администрация. Да активизира действията за повишаване на аналитичния капацитет в ключовите министерства, включително с оглед на по-доброто усвояване на средствата на ЕС. Да приложи мерки за повишаване на ефективността на съдебната система. Да популяризира процедурите за алтернативно разрешаване на спорове и да насърчи по-широкото им използване.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Словения за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/19)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (¹), и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (²), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (³), като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.

(¹) ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

(²) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

(³) Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на национално равнище, на равнището на ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка (⁴) относно националната програма за реформи на Словения за 2012 г. и даде становището си относно програма за стабилност на Словения за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координиране на икономическите политики за 2013 г. На 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също така Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Словения ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряването на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за подпомагане на растежа. Той подчертава необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Словения, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Словения съществуват прекомерни макроикономически дисбаланси. Необходими са спешни мерки за спиране на бързото натрупване на тези дисбаланси и за тяхното преодоляване. Засега равнищата на частния и на публичния дълг са под критичните прагове, посочени в таблицата с показатели, а нетният външен дълг също е сравнително ограничен. Проблемът обаче не е в равнището на дълга, а в неговата структура, чиято концентрация е най-вече в

(⁴) ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 77.

корпоративния сектор. В контекста на засилващи се отрицателни икономически тенденции това заплашва стабилността на финансовия сектор и усложнява изчистването на дълговете, включително посредством взаимовръзки с нивото на държавния дълг. Тези рискове са съчетани с ограничени възможности за коригиране на трудовете и капиталовите пазари и с икономическа структура, доминирана от държавно участие. Периодите на несигурност и правните пречки пред извършването на реформи попречиха на Словения адекватно да преодолее дисбалансите и да засили капацитета си за адаптиране, което доведе по-голяма уязвимост в момент на нарастващо напрежение около финансирането на държавния дълг.

- (9) На 9 май 2013 г. Словения представи своята национална си програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) На 23 май 2013 г. словенските власти изпратиха писмо до Комисията, с което обобщават, изменят и поясняват основни ангажименти в националната програма за реформи.
- (11) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че въпреки значителната, но извършена в края на периода консолидация, с която дефицитът бе намален от 6,2 % от БВП през 2009 г. на 4,0 % от БВП през 2012 г., не се очаква Словения да коригира прекомерния си дефицит до 2013 г., както препоръча Съветът в края на 2009 г. Това се дължи по-специално на по-лошата икономическа обстановка от очакваното към момента на препоръката. Макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата за стабилност, е като цяло реалистичен за 2013 г., но е оптимистичен за 2014 г. По-специално властите прогнозира, че след като БВП намалее с 2,3 % през 2012 г. и с 1,9 % през 2013 г. той ще нарасне с 0,2 % през 2014 г., като се приема, че ще бъдат приети фискални мерки за намаляване на дефицита на сектор „Държавно управление“ от 4,2 % от БВП (без банкова рекапитализация) през 2013 г. на 2,6 % от БВП през 2014 г. Комисията прогнозира обаче, че БВП ще намалее с 0,1 % през 2014 г., ако не настъпи изменение на политиката, което е сценарий, при който са взети предвид само мерките, приети до средата на април 2013 г., и прогнозира дефицит от 4,9 % от БВП за 2014 г. Основните цели на бюджетната стратегия, посочени в програмата за стабилност, са коригирането на прекомерния дефицит до 2014 г., което е една година след срока, определен в края на 2009 г. от Съвета, постигане на балансирана структурна позиция до 2017 г. и стабилизиране на съотношението на дълга на ниво под 55 % от БВП. В програмата за стабилност се потвърждава средносрочната цел, която е балансиран в структурно отношение бюджет. Тази средносрочна цел не в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж, защото в нея не се отчитат по подходящ начин скритите задължения, свързани със застаряването на населението. Планираните в програмата водещи цели за дефицита са в съответствие с корекцията на прекомерния дефицит до 2014 г.

Предвид обаче оптимистичната прогноза за растеж за тази година, значителните рискове, свързани с прогнозите за

приходите, както и недостатъчните данни за мерките за разходите, Съветът счита, че е малко вероятно прекомерният дефицит да бъде коригиран до 2014 г. При тези обстоятелства следва да бъдат уточнени допълнителни мерки за структурна консолидация, да бъдат приети и приложени, за да се гарантира, че прекомерният дефицит е коригиран до 2015 г. най-късно по надежден и устойчив начин, както препоръча Съвета на 21 юни 2013 г. Съотношението на общия държавен дълг спрямо БВП нарасна повече от два пъти от 22,0 % през 2008 г. на 54,1 % през 2012 г. и се предвижда да нарасне допълнително на 66,5 % до 2014 г. съгласно прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Властите очакват, че съотношението между дълга и БВП ще достигне връхна точка от 63,2 % през 2014 и 2015 г., след което ще намалее на 62,8 % през 2016 г. Рисковете, свързани със съотношението между дълга и БВП, клонят към по-високо съотношение, което се дължи също така на големи условни пасиви и вероятни корекции на наличности-потоци от трансфери на активи към дружеството за управление на банкови активи (Bank Asset Management Company – „BAMC“), което не е включено в програмните прогнози.

- (12) През май 2013 г. властите предприеха важни стъпки към консолидиране на публичните финанси. Те постигнаха споразумение със социалните партньори относно допълнително намаление с 1¼ % на основните брутни възнаграждения в публичния сектор, което е в допълнение към намалението с 3 %, което беше постигнато през май 2012 г. в рамките на закона за уравнивяване на публичните финанси. Освен това парламентът одобри конституционно основание за създаване на правило за баланса/излишъка на консолидирания държавен бюджет в структурно отношение. Цялостното транспониране на разпоредбите на Фискалния пакт ще бъде извършено чрез специален конституционен акт за прилагане, предвиден за одобрение от парламента през ноември 2013 г. Накрая, парламентът почти единодушно реши да затегне конституционните правила за свикване и спечелване на референдум, който се очаква да улесни въвеждането на мерки за фискална консолидация. Предвид бързо растящият дълг е още по-важно бюджетната стратегия за 2013 г. да бъде подсилена, както и да бъде стриктно приложена, а през следващите години да продължи решителните действия за консолидация. Макар че някои данъци са по-ниски от средните стойности за ЕС, възможността те да бъдат увеличени не трябва да бъде причина за безкрайно отлагане на нуждата от преосмисляне на динамиката на разходите. Поради това изглежда подходящо мерките за увеличаване на приходите да бъдат допълнени с фискална консолидация посредством съкращаване на структурните разходи. Средносрочната бюджетна рамка на Словения и правилото ѝ за разходите все още не са насочени в достатъчна степен към постигане на средносрочната цел и осигуряване на дългосрочна устойчивост. В допълнение бюджетните ограничения върху някои подразделения на сектор „Държавно управление“, особено непрякото ползватели на бюджета, изглежда не се прилагат изцяло. Накрая, международните и вътрешните прогнози сочат, че размерът на скритата икономика в Словения е по-голям от средното за ЕС, което показва, че е налице възможност за подобряване на спазването на данъчното законодателство, което се признава също чрез предвидените мерки в програмата за стабилност.

- (13) През декември 2012 г. беше приета пенсионна реформа, която влезе в сила през януари 2013 г. В нея са разглеждани проблемите, установени в препоръките от 2012 г., но не в достатъчна степен, тъй като се очаква, че реформата ще се отрази на публичните финанси само в средносрочен план (до 2020 г.). Макар че пенсионната реформа е важна стъпка, в нея не са посочени конкретни мерки за ограничаване на свързаните със застаряването на населението разходи след 2020 г. Нужни са допълнителни реформи за подобряване на устойчивостта на пенсионните разходи в дългосрочен план, включително чрез привеждане в съответствие на пенсионната възраст с очакваното увеличаване на продължителността на живота и чрез допълнително ограничаване на възможностите за ранно пенсиониране. В областта на дългосрочните грижи търсенето на услуги надхвърля предлагането, докато разходите са все още относително ниски. Очаква се търсенето на дългосрочни грижи и свързаните с тях разходи да се увеличат значително предвид тенденцията към застаряване на населението. По-задълбочените оценки на съществуващите мерки могат да допринесат за изготвянето на политики в тази област, които са основани на факти в по-голяма степен.
- (14) Въпреки че размерът на словенския банков сектор е сравнително ограничен и по-малък от половината от средния размер на банковия сектор в еврозоната, основните банки са подложени на постоянен натиск по отношение на капиталовите буфери, които са ниски за района, а зависимостта им от държавата като източник на капитал представлява заплаха за икономиката. Държавните национални банки са тези, които най-често се нуждаят от рекапитализация. Макар че равнищата на общия частен дълг са под средното ниво за еврозоната и под критичните прагове, посочени в таблицата с показатели за макроикономическите дисбаланси, проблемът е от структурно естество. По-голяма част от дълга е съсредоточена в корпоративния сектор и много предприятия са свърхзадължени, което води до допълнително увеличаване на необслужваните заеми. Към края на 2012 г. 23,7 % от корпоративните заеми бяха просрочени с 90 или повече дни. Необходимо е подновяване на кредитите за корпоративния сектор и преодоляване на задължениостта на предприятията с цел улесняване на инвестициите, подобряване на производителността и конкурентоспособността. В програмата за стабилност за предвидени допълнителни рекапитализации. Властите потвърдиха в писмена форма ангажмента си за предоставяне на допълнителен капитал, ако е необходимо. Кредите се свиват и взаимовръзките между слабите банки и държавния дълг се засилват. В Словения лихвеният процент за корпоративни кредити (за заеми в размер от над 1 милион евро) е висок с 2 процентни пункта от този в еврозоната като цяло, като през 2012 г. този марж нарасна допълнително. Беше прието рамково законодателство за реструктуриране на банките, но все още предстои да бъде приложено. ВИСМС продължава да бъде централната институционална платформа за оздравяване на банките. В националната програма за реформа, допълнена с нова информация, предоставена от правителството, са посочени планове за трансфери към ВИСМС, основани на тестове за устойчивост, провеждани от Банката на Словения съгласно подхода „отдолу-нагоре“.
- Властите потвърдиха в писмена форма, че са готови да работят с Комисията и Европейската централна банка (ЕЦБ) с цел гарантиране на провеждането на независими прегледи на качеството на активите за набор от банки.
- Тази дейност следва да обхване цялата система, за да се гарантира трайна стабилност на банковия сектор. В други държави този подход се оказа от първостепенно значение за възстановяване на доверието, надеждността и достъпа до пазара. Получената чрез задълбочена външна оценка информация е необходима основа за изготвянето на стратегия за целия финансов сектор.
- (15) В националната програма за реформа не се посочват никакви допълнителни стъпки за подсилване на банковия надзор, което беше изтъкнато като необходимост в задълбочения преглед за 2013 г. По отношение на действията за надзор спрямо банките единствената информация в националната програма за реформи е свързана с новите тестове за устойчивост, извършвани от Банката на Словения. Не беше предоставен допълнителен преглед на мерки като подходящи макропруденциални политики. Прегледът на макропруденциалния надзор, извършен от независим експерт, би спомогнало за някои от горните препоръки.
- (16) През март 2013 г. беше приета реформа на пазара на труда с цел намаляване на сегментацията му и увеличаване на неговата гъвкавост. С реформата се намалява защитата на постоянните трудови договори чрез опростяване на процедурите за уволнение в случай на индивидуални или колективни уволнения и чрез намаляване на разходите за уволняване. Уреждането на срочните трудови договори беше затегнато допълнително с цел намаляване на злоупотребите, а използването на работа, предоставена чрез посредническа агенция, беше ограничено. Въпреки че реформата върви в правилната посока, все още не може да се определи със сигурност дали тя е достатъчно амбициозна, за да окаже съществено влияние върху сегментацията и гъвкавостта на пазара на труда и да подобри способността на Словения да привлича чуждестранни преки инвестиции. Досега не бяха предприети достатъчни мерки за справяне с двойния пазар на труда, породен от разпоредбите за студентския труд. В националната програма за реформи са посочени мерки, които вървят в правилната посока. Младежката безработица в Словения нарасна значително с 4,9 процентни пункта и достигна 20,6 % през 2012 г., докато равнището на безработица се увеличи с 0,7 процентни пункта и достигна 9 % през 2012 г. Въпреки нарастването на безработицата броят на безработните лица, които участват в активни мерки на политиката, насочени към пазара на труда, съфинансирани от Европейския социален фонд, намаля значително през 2012 г. според предварителните национални данни. Не бяха взети мерки за адаптиране на работните среди към по-голямата продължителност на активния живот и бяха приети само първоначални, пригодени мерки за учене през целия живот или активни мерки, насочени към пазара на труда с цел по-голяма заетост сред завършилите висше образование, по-възрастните активни лица и нискоквалифицираните работници. Словения предприе някои мерки за подобряване на съответствието между уменията и нуждите на пазара на труда. В обществената служба по заетостта се провежда пилотен проект относно начините за оценка на нуждите, но сътрудничеството със заинтересованите страни трябва да бъде подобро.
- Трябва да се направи повече за подобряване на привлекателността на подходящи програми за професионално образование и обучение. В малките и средните предприятия се прилагат допълнителни мерки за професионална ориентация. Ролята на работодателите по

отношение на професионалното образование и обучение все още нуждае от подобряване. Подобренията в тези области ще доведат до увеличаване на производителността и конкурентоспособността.

- (17) Досега действията в рамките на политиката за подобряване на разходната конкурентоспособност бяха само частични. През 2012 г. правителството намали размера на brutните възнаграждения в номинални стойности в публичния сектор с около 3 %. В средата на май 2013 г. беше постигнато съгласие със социалните партньори за допълнително намаляване на трудовите разходи в публичния сектор. Минималната заплата е една от най-високите в ЕС в процентно изражение на средната заплата, индексирана е спрямо инфлацията и беше предмет на значително дискреционно увеличение през 2010 г. Въпреки че растежът на номиналното възнаграждение на служител беше отрицателно през 2012 г. (-0,4 %), номиналните разходи за единица труд отчетоха положителен растеж през 2012 г. (0,7 %) поради по-отрицателния растеж на производителността (-1,1 %). За възстановяване на конкурентоспособността могат да спомогнат мерки за повишаване на растежа на производителността и за устойчив напредък към намаляване на номиналните разходи за единица труд.
- (18) Държавното участие в словенската икономика е съществено, като много от неговите характеристики остават непроменени още от преходния период от деветдесетте години. Инструментите за приватизация и корпоративно реструктуриране, приети през деветдесетте години, доведоха до това, че държавното участие продължава да е преобладаващо, особено във финансовия сектор. През 2011 г. държавите предприятия представляваха една шеста от общата добавена стойност на словенската икономика, около половина от общите загуби в корпоративния сектор и в тях работеше всеки осми работник. Освен това контролираните от държавата фондове и предприятия имат отражение върху публичните финанси поради взаимовръзката между високите нива на дълга, нуждите от рекапитализация и значителните държавни гаранции. Размерът и слабостите на държавните предприятия възпират икономическото развитие и растежа и допринасят за съществуващите дисбаланси. Преобладаващото държавно участие и често лошото управление на държавните активи затрудняват вътрешните и чуждестранните инвестиции, което води до намаляване на производителността и на конкурентоспособността. Крътосаното участие на държавните предприятия от нефинансовия сектор в държавни финансови институции създава рискове от верижно разпространение, пречи на корекциите и нарушава разпределянето на ресурси, особено по отношение на нови инвестиции.
- (19) В националната програма за реформи се подчертават приоритетите на политиката в областите на държавно участие и на преодоляването на проблема с корпоративната задължнялост, но не се посочват подробности относно планираните мерки. В задълбочения преглед от 2013 г. се изтъкват икономическите резултати във връзка с държавното участие по отношение на преките и условните данъчни разходи и по отношение на нарушаването на нормалните търговски операции. В националната програма за реформи обаче като слабост на поведението на държавата в ролята ѝ на собственик на нефинансови предприятия се посочва само липсата на координация. Като цяло макар националната програма за

реформи да съдържа положителни елементи, в нея не се посочва достатъчна информация относно стратегическата ориентация на предприятията, които ще продължат да бъдат държавна собственост, както и подробни и обвързани със срокове ангажименти за подобряване на техните финансови резултати и управление. Бяха предприети някои първи стъпки за подобряване на корпоративното управление, както е посочено в конкретните за отделните държави препоръки от 2012 г., и за приватизация на някои държавни предприятия. Влезе в сила законодателство за създаването на бъдещия държавен холдинг на Словения, но все още не е започнало ефективното му изпълнение. Създаването на регистър на назначенията в управителните и в надзорните съвети на държавните предприятия и изисквания за оповестяване на дялови участия може да спомогнат за подобряване на прозрачността. В националната програма за реформи е обявена приватизационна стратегия за последното тримесечие на 2013 г., която ще бъде изготвена през третото тримесечие, както беше посочено в писмото от 23 май 2013 г. Междувременно правителството внесе до парламента списък с 15 предприятия, които да бъдат приватизирани. Освен миноритарните дялове и МСП в списъка са включени и големи предприятия като втората по големина банка, NKBM.

- (20) В Словения броят на регулираните професии е висок и затова има възможност за значително смекчаване на условията за навлизане на пазара, което би могло да се отрази положително на заетостта и конкуренцията. През 2012 г. словенските власти започнаха реформи за преглед на многобройните регулирани професии с цел по-точното им определение, намаляване на административните разходи и опростяване на достъпа до професиите. В началото на 2013 г. парламентът трябваше да приеме първия набор от закони в областта на занаятите, туризма и строителството. Реформата обаче закъснява с изключение на сектора на занаятите. Словения определи предварителните правни условия за независима агенция за защита на конкуренцията, но все още трябва да гарантира, че агенцията ще разполага постоянно с подходящ персонал. Законодателството следва да бъде допълнително изменено за създаване на отделен бюджетен ред за агенцията, което е необходимо условие за гарантиране на финансовата ѝ независимост. Съдебните производства на първа инстанция по спорни производства по граждански и търговски дела, както и производствата по несъстоятелност са неоправдано дълги. Въпреки видимата положителна тенденция за намаляване на продължителността на гражданските и търговските дела са необходими усилия за справяне с тези проблеми, тъй като те затрудняват стопанската дейност и пречат на Словения да привлече чуждестранни преки инвестиции. В този контекст предвиденото намаляване на броя на съдиите на глава на населението според посоченото в националната програма за реформи трябва да бъде балансирано със значително подобряване на ефективността.
- (21) В националната програма за реформи се потвърждава необходимостта от реструктуриране на нефинансови предприятия, които изпитват финансови затруднения, но предизвикателството за политиката и нейният отговор относно корпоративното реструктуриране трябва да бъдат допълнително доразвити в посока на намирането на основани на пазара решения. Необходими са допълнителни мерки за привличане на частни инвестиции, включително чуждестранни преки инвестиции, за гарантиране, че частният сектор ще поеме в достатъчна

степен тежестта без да се засягат предоставяните от данъкоплатците ресурси. Процесът на реструктуриране следва да доведе до продажбата на реструктурираните предприятия без използването на държавно финансиране.

- (22) Понастоящем Словения е в процес на изменение на законодателството с цел подобряване на ефикасността на процедурите по несъстоятелност. През април 2013 г. правителството измени закона за финансовите операции, производствата по несъстоятелност и принудителната ликвидация. С измененията се постига по-точно определение на понятието за несъстоятелност и се въвеждат стимули за ръководствата на предприятията да подават молби за откриване на производство по несъстоятелност на време. Настоящата рамка за несъстоятелността не предлага достатъчно стимули и санкции, за да се гарантира, че дружествата подават молби за откриване на производство по несъстоятелност в ранен етап. Задължителните процедури по уреждане на спорове пред съда са сложни и благоприятстват длъжника, най-вече МСП и микропредприятията. Липсват достатъчно стимули за ранно извънсъдебно уреждане на спорове, което би гарантирало запазването на жизнеспособни стопански дейности. Беше обявено ново законодателство за финансово реструктуриране на свързани длъжници предприятия в ранен етап на процеса, а Министерството на правосъдието предвиди предлагането на правни изменения за улесняване на извънсъдебното реструктуриране и преобразуването на задължения до края на май 2013 г. За улесняването на финансовото реструктуриране на неликвидните, но жизнеспособни предприятия, от първостепенно значение е създаването на подходяща правна рамка, разработвана в съответствие с уточнените срокове, съдържаща съвместими стимули за кредиторите, собствениците и ръководството.
- (23) В рамките на европейския семестър Комисията извърши всеобхватен анализ на икономическата политика на Словения. Тя извърши оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи, и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Словения, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—9 по-долу.
- (24) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (25) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени във всички препоръки по-долу.
- (26) В рамките на европейския семестър Комисията извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът публикува специфични

препоръки, адресирани до държавите членки, чиято парична единица е еврото⁽²⁾. Като държава, чията парична единица е еврото, Словения следва да гарантира цялостното и навременното изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Словения да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. През 2013 г. и след това да прилага и укрепва бюджетната стратегия, която да бъде подпомогната с добре дефинирани структурни мерки, да гарантира корекцията на прекомерния дефицит до 2015 г. по устойчив начин, както и да подобри структурното салдо, посочено в препоръката на Съвета в рамките на ППД. След коригирането на прекомерния дефицит да продължи структурните корекции, което ще позволи на Словения да постигне средносрочната цел, която следва да бъде определена в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, до 2017 г. Трайното коригиране на фискалните дисбаланси изисква изпълнението на амбициозни структурни реформи, което ще подобри капацитета за адаптиране на икономиката и ще увеличи потенциала за растеж и заетост. Да запази благоприятни за растежа разходи, да приеме мерки за подобряване на степента на спазване на данъчното законодателство и да изпълни мерки по отношение на разходите, подкрепени със систематични прегледи на публичните разходи на всички нива на управление. Да подобри надеждността на консолидацията, да довърши приемането на правилото за бюджетното салдо/бюджетния излишък за сектор „Държавно управление“ в структурно отношение, да направи средносрочната бюджетна рамка задължителна, всеобхватна и прозрачна, и до края на 2013 г. да подсили ролята на независимите органи, които провеждат мониторинг на фискалната политика. Да предприеме мерки, с които постепенно да бъдат намалени условните пасиви на държавата.
2. Да укрепя дългосрочната устойчивост на пенсионната система след 2020 г., като допълнително коригира всички релевантни параметри, включително чрез обвързване на пенсионната възраст с очакваното увеличение на продължителността на живота, като същевременно запази подходящ размер на пенсиите. Да спре увеличаването на свързаните със застаряването на населението разходи за дългосрочни грижи и да подобри достъпа до услугите, като пренасочи предоставянето на грижи от институциите към дома, да подобри насочеността на придобивките, с които разполагат получателите на социални помощи, като засили превенцията с цел намаляване на броя на лицата с увреждания и на зависимите лица.
3. Да гарантира, че развитието на възнагражденията, включително на минималната работна заплата, са в полза на конкурентоспособността и създаването на работни места. Да наблюдава внимателно ефектите от неотдавна проведената реформа на пазара на труда и ако е необходимо да определи области, в които са необходими допълнителни действия за създаване на работни места и преодоляване на сегментацията, включително чрез регулиране на студентския труд. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на заетостта сред младите висшисти, по-възрастните хора и нискоквалифицираните работници, като насочи ресурсите към пригодени мерки за активен пазар на труда, като същевременно подобри тяхната ефективност. Да преодолее

(1) Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

(2) Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

разминаването между предлаганите умения и търсенето, като подобри привлекателността на подходящи програми за професионално образование и обучение и развие допълнително сътрудничеството с подходящи заинтересовани страни за определяне на нуждите на пазара на труда.

4. Да предприеме необходимите стъпки с помощта на европейските партньори за наемане през юни 2013 г. на независим външен консултант, който да извърши преглед на активите в целия банков сектор. През 2013 г. да завърши този преглед и да напредне по случаите на двете банки, които са обект на процедура за държавни помощи, за да ускори възстановяването на техния счетоводен баланс. Да бъде готова да предостави допълнителен капитал в случай, че трансферът на активи или прегледът им покажат допълнителни слабости. Всички мерки, включително обективното оценяване на нуждите от капитал, трансферът на активи към дружеството за управление на банкови активи (Bank Asset Management Company), схемата за защита на активите, оперативното изпълнение на мерките за реструктуриране следва да бъдат изпълнени изцяло при пълно съответствие с правилата за държавна помощ в случаите, в които има такава. Успоредно с това до март 2014 г. да изготви и приложи цялостна секторна стратегия, за да гарантира независимо ръководство за реструктурираните банки и значително да подобри управлението, управлението на риска и рентабилността на сектора, включително чрез консолидация, когато е уместно. Бързо да започне подготовката на обявената приватизация на НКВМ и до септември 2013 г. да изготви амбициозен график за оттегляне на преките или непреките дялови участия на държавата в банките.
5. До края на 2013 г. да преразгледа банковата регулаторна рамка и въз основа на този преглед да подсили капацитета за надзор, прозрачността и оповестяването на статистическите данни.
6. Да ускори реформата на регулираните услуги, включително значително смекчаване на условията за навлизане на пазара. Да подобри бизнес средата, включително чрез гарантиране на независимостта и предоставяне на достатъчно и автономно финансиране на агенцията за защита на конкуренцията.
7. Да използва опита от предишни действия за намаляване на продължителността на съдебните производства на първа инстанция при спорни граждански и търговски дела и броя на висящите производства, най-вече при принудително изпълнение.
8. Като част от планираната за края на септември 2013 г. стратегия на правителството да класифицира основни и

неосновни държавни активи съгласно икономически критерии с оглед на оттеглянето на неосновни активи. Навремено да задейства изцяло държавния холдинг на Словения (Slovenia Sovereign Holding (SSH)) и да прехвърли собствеността и управлението на всички дялови участия на SSH, като изключи потенциално тези, които не са включени в списъка за незабавно цялостно приватизиране. Да гарантира професионалното управление на SSH от самото начало, като включи евентуално международна експертиза, и създаде ясна независима връзка с участващите предприятия. За основните дялови участия да разработи специфични за сектора стратегии за подобряване на рентабилността и корпоративното управление. Да въведе задължителен и обществено достъпен регистър за назначаване в управителните и надзорните съвети в държавните предприятия с изискване за оповестяване на дялови участия. Да гарантира, че регулаторната рамка улеснява оттеглянето на неосновни държавни активи и че административните пречки са сведени до минимум.

9. Да определи и започне работата по премахването на всички съществуващи правни и административни пречки за устойчиво реструктуриране на жизнеспособни, свръхзадължия или с ниска капитализация предприятия посредством основани на пазара решения. В този контекст да предприеме мерки за гарантиране, че частният сектор ще поеме в достатъчна степен тежестта, да увеличи частните инвестиции, включително чуждестранните преки инвестиции и да подобри ефикасността на затруднени предприятия като част от процеса на реструктуриране. До септември 2013 г. да приеме необходимата правна рамка за извънсъдебното реструктуриране, като гарантира нейната съвместимост със съществуващите разпоредби относно несъстоятелността и предостави стимули за кредиторите и акционерите за постигане на извънсъдебни споразумения за реструктуриране. Да подобри прилагането на процедурите за корпоративна несъстоятелност и съдебните спогодби, включително бързо разрешаване на висящи съдебни дела с цел увеличаване на възстановимата стойност и за улесняване на навременното и ефикасното разрешаване на проблемите, свързани с необслужвани заеми.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Испания за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за периода 2012—2016 г.

(2013/C 217/20)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета по социална защита,

като взе предвид становището на Комитета по икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегията ще се съсредоточи върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно

насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽³⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики по заетостта.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите-членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави-членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Испания за 2012 г. и даде становището си относно програмата за стабилност на Испания за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. На 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Испания е една от държавите-членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Испания, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Пропълзават да се прилагат и за 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 81.

Комисията даде основание да се заключи, че в Испания са налице прекомерни макроикономически дисбаланси. По-конкретно, много високите равнища на вътрешния и външния дълг продължават да създават рискове за растежа и финансовата стабилност; в банковия сектор протича процес на рекапитализация и реструктуриране, включително с публични средства; липсата на достатъчно гъвкавост на продуктивния и трудовия пазар допринася за високата и растяща безработица и в по-общ план възпрепятства адаптирането на икономиката. Въпреки че се извършват корекции, мащабът на необходимото адаптиране изисква непрекъснати решителни политически действия в областта на пазарите на продукти и услуги, пазара на труда, финансовия сектор и публичните финанси.

- (9) На 30 април 2013 г. Испания представи своята национална програма за реформи за 2013 г. и своята програма за стабилност за периода 2012—2016 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Съгласно оценката на програмата за стабилност, извършена в съответствие с член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата, е до голяма степен реалистичен за 2013 г. и подлежи на известни рискове от постигане на по-лоши от предвидените резултати през 2014 г. и през следващите години в сравнение с прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. Въпреки че в програмата за стабилност се прогнозира по-нисък растеж в периода 2014—2016 г. в сравнение с пролетната прогноза на службите на Комисията за 2013 г., последната се основава на хипотезата, че няма да има изменение на политиката, и следователно не взема предвид фискалната консолидация, която ще е нужна за постигането на бюджетните цели на програмата за стабилност. Целта на изложената в програмата за стабилност бюджетна стратегия е намаляване на дефицита по консолидирания държавен бюджет под референтната стойност от 3 % от БВП до 2016 г. За консолидацията се разчита основно на ограничаване на разходите с намаляване на съотношението на разходите с 3,7 процентни пункта в периода 2012—2016 г., но също така и на някои мерки за увеличаване на приходите. Въз основа на (преизчисленото) структурно салдо ⁽¹⁾ планираното в програмата за стабилност годишно подобрене при структурния дефицит е съответно 1,2 %, 0,4 %, 0,9 % и 0,9 % от БВП за годините в периода 2013—2016 г. След коригирането на прекомерния дефицит в програмата се потвърждава средносрочната бюджетна цел (СБЦ) за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение, която да бъде постигната до 2018 г. СБЦ е по-амбициозна от изискваната от Пакта за стабилност и растеж. Предвиденият темп на корекция в структурно изражение през 2017—2018 г. представлява достатъчен напредък към постигане на СБЦ. В програмата за стабилност се предвижда съотношението на държавния дълг към БВП да достигне върхова стойност през 2016 г. и след това да започне да намалява.

Изпълнението на плановете за коригиране на дефицита и дълга е изложено на рискове от постигане на по-лоши от

предвидените резултати. Мерките в подкрепа на целите за дефицита не са достатъчно конкретизирани, особено на регионално равнище. В програмата за стабилност не се представят мерки за 2016 г., а предишните временни мерки са удължени само до 2014 г. Планираните икономии от реформата на местното управление подлежат на значителни рискове, свързани с изпълнението. Освен това съществува несигурност във връзка с икономическата и финансовата ситуация и ситуацията на пазара на труда, както и тенденциите при приходите в контекста на продължаващите големи макроикономически дисбаланси. Цялостното осъществяване на приетата реформа на ранното пенсиониране и постигането на съгласие относно коефициента за устойчивост биха намалили рисковете в системата за социална сигурност. Налице е допълнителен риск, дължащ се на условните пасиви, свързани със схемите за защита на активите/гаранциите. Отбелязан е значителен напредък в докладването на изпълнението на бюджета, но съществуват възможности за едно по-прозрачно и своевременно изпълнение на предвидените в Закона за бюджетна стабилност механизми за превенция и корекция. Липсва системно и своевременно докладване относно просрочените задължения на държавата, чийто голям обем наложи необходимостта от *ad hoc* схема за изплащането им. Отчита се изоставане от графика за създаването на независим фискален съвет. Предложеното преразглеждане на правилата за индексирани за всички публични приходи и разходи би довело до бюджетни икономии и по-добра способност на цените да реагират на икономическите условия. В националната програма за реформи също така се отчита нуждата от допълнително повишаване на ефективността на разходите в сектора на здравеопазването и разходите за фармацевтични продукти, например чрез преразглеждане на референтните цени и централизиране на закупуването на фармацевтични продукти или чрез разширяване на съвместните плащания.

- (11) Въпреки че през 2012 г. се извърши значително ребалансиране на относителната данъчна тежест в посока на облагане на потреблението и облагане, свързано с опазването на околната среда, съотношението на данъците към БВП в Испания продължава да е сред най-ниските в Съюза. Ефективността на системата на данъчно облагане може допълнително да се повиши, като се увеличи дялът на по-благоприятните за растежа косвени данъци и се предприемат мерки за борба с данъчните измами и укриването на данъци в съответствие с усилията за фискална консолидация. Испания предприе някои мерки по отношение на стимулите към задължняване в корпоративното данъчно облагане, но са необходими допълнителни усилия в контекста на висока задължнялост на частния сектор.
- (12) Програмата за реформи във финансовия сектор се движи по план. По-конкретно, бяха извършени необходимите рекапитализации и бе създадено дружеството за управление на активи Sareb. В съответствие с решенията, взети съгласно правилата за държавна помощ реструктурирането на банките ще изисква постоянно внимание през следващите години. За да облекчи затрудненията на предприятията по отношение на финансирането и ликвидността, през 2012 г. Испания приложи мащабен план за изплащане на търговските задължения на регионалните и местните власти към предприятията (27,3 млрд. EUR) и стартира различни инициативи, за да разшири възможностите на фирмите за финансиране. За 2013 г. е предвидено продължение на този план.

⁽¹⁾ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията въз основа на данните в програмата и с помощта на общоприетата методика.

- (13) Положението на пазара на труда продължава да е критично. Преориентирането на икономиката в посока на намаляване ролята на вътрешното търсене и строителството в контекста на липса на гъвкавост на пазара и несъответствие между търсените и предлаганите квалификации, наред с други фактори, допринесоха за увеличаване на равнището на безработицата до 27 % в началото на 2013 г. Особена тревога буди значителното увеличение на младежката безработица до 56 % и увеличението на дългосрочната безработица до 44,4 % от общата безработица в края на 2012 г. Наличните данни сочат, че реформата на пазара на труда от 2012 г. е започнала да води до по-висока вътрешна (за предприятията) гъвкавост, до известно намаляване на разходите за съкращения и до засилващо се задържане на ръста на заплатите. В националната програма за реформи беше обявено, че през юли 2013 г. ще бъде представена официална оценка на реформата спрямо заявените цели с цел тя да бъде допълнена, където това е необходимо. Реформите в сферата на активните политики по заетостта се забавиха, все още са нужни действия за модернизирване и подсилване на самата обществена служба по заетостта, а наскоро приетото отваряне на процеса за частни агенции за устройване на работа все още не е започнало да функционира пълноценно, като същото се отнася и за сътрудничеството между националните и регионалните обществени служби по заетостта (Единен портал за заетост).
- (14) Високият дял на безработните без формална квалификация (35 %) и недостатъчното съобразяване на образованието и обучението с нуждите на пазара на труда допринасят за високото равнище на младежката безработица, както и за дългосрочната безработица. Представената през март 2013 г. национална стратегия за младежка заетост и предприемачество за периода 2013—2016 г. съдържа редица краткосрочни и по-дългосрочни мерки за подобряване на възможностите на младите хора за заетост. Същевременно бе въведено двустранно професионално обучение, като осъществяването на пилотни проекти започна още през 2012 г. В националната програма за реформи за 2013 г. се подчертава също така колко важни са бързото осъществяване на реформата на образователната система и подобряването на цялостното качество на образованието и обучението.
- (15) Главно заради ситуацията на пазара на труда, но също и поради ограничената ефективност на социалната закрила в намаляването на бедността, Испания е на ниво под средното за ЕС при основните ключови показатели за измерване на бедността и социалното изключване, като децата са особено изложени на риск. Като цяло не бяха регистрирани значими подобрения в разработването на нови мерки на политиката. В националната програма за реформи не е включена информация за съдържанието или графика за одобряване на националния план за действие относно социалното приобщаване за периода 2013—2016 г. Основните предизвикателства се състоят в нуждата от рационализиране на целите и ресурсите съгласно адекватна рамка на политиката, подобряване на управлението и междуинституционална координация на национално, регионално и местно равнище, опростяване на процедурите за лицата, кандидатстващи за социална помощ, и разглеждане на пречките пред мобилността. Известен напредък бе регистриран при мерките за справяне с детската бедност и повишаване ефективността на услугите за семейно подпомагане.
- (16) Слабостите в бизнес средата, като например сегментацията на вътрешния пазар или пречките за навлизане в отрасли в сектора на услугите, пречат на създаването на работни места и постигането на напредък при реформите в тази сфера отнема повече време от предвиденото в плана за реформи от септември 2012 г. Първият проект на Закона за единството на пазара бе приет от правителството през януари 2013 г., като се очаква той да бъде окончателно одобрен от парламента до края на 2013 г. Съгласно потвърдените ангажименти в националната програма за реформи за 2013 г. се предвиждат изготвянето до края на юни 2013 г. на първи проект на закона за професионалните услуги и окончателното приемане преди края на 2013 г. на Закона за предприемачеството и интернационализацията на дружествата. Въпреки очакваните ефекти от тези реформи все още са налице възможности за допълнително облекчаване на условията за навлизане на пазара и излизане от него, по-конкретно чрез намаляване на сроковете, нужни за получаване на лиценз за търговска дейност, и чрез преразглеждане на нормативната уредба за обявяване в несъстоятелност. Освен това следва да се предприемат действия за премахване на регулаторните и другите пречки пред растежа на предприятията. Въпреки предприетите неотдавна реформи пречките пред навлизането на пазара на големи обекти за търговия на дребно продължават да ограничават конкуренцията в сектора за търговия на дребно. През септември 2012 г. правителството прие проектозакон за сливане на националния орган за защита на конкуренцията с надзорните и регулаторните органи в шест сектора, създавайки по този начин един-единствен орган — Националната комисия за пазарите и конкуренцията (НКПК). Цел на тази реформа е последователното прилагане на принципите на конкуренцията в различните сектори на икономиката. Премахването през 2012 г. на данъчното приспадане на лихвите, платени по погасяване и изплащане на ипотечни кредити, бе от съществено значение за това насочеността на облекченията да бъде изместена от придобиването на жилище, но усилията за създаване на по-голям и по-ефективен пазар за наемане на жилища, който също така би подпомогнал трудовата мобилност, все още се намират в ранна фаза.
- (17) Все още не са предприети действия за окончателно справяне с тарифния дефицит в сектора на електроенергията, който е свързан с потенциално голям условен пасив за бюджета и със значителни макроикономически рискове, тъй като мерките, представени през 2012 г. и в началото на 2013 г., бяха недостатъчни. В националната програма за реформи за 2013 г. правителството обяви, че до края на юни 2013 г. ще бъде представен проектозакон за допълнителни реформи в сектора на електроенергията. Съществуват възможности за допълнително увеличаване на конкуренцията на пазара на дребно на електроенергия. Транспортната инфраструктура е предостатъчна, но са налице възможности за по-строг избор на инвестициите и за отреждане на приоритет на ефективната поддръжка на съществуващите мрежи. Създаването на независима обсерватория, както е планирано, би помогнало в това отношение. В същото време технически и юридически пречки възпрепятстват конкуренцията в железопътния товарен и пътнически транспорт.
- (18) В условията на силна децентрализация е необходима засилена координация между различните публични администрации, както с цел ограничаване на разходите, така и за да се ограничи административната тежест за

предприятията и домакинствата. За тази цел бяха предприети или са в ход няколко на брой инициативи. По-конкретно, през февруари 2013 г. правителството представи проектозакон за реформа на местната администрация (който трябва да бъде приет от парламента преди края на 2013 г.) и беше създадена комисия за реформата на публичната администрация. До края на юни 2013 г. тя ще представи предложения за реформа на испанската публична администрация. Протичат реформи за подобряване на функционирането на съдебната система. Въпреки това при някои мерки се натрупват забавяния и продължават да са налице възможности за повишаване на ефективността на испанската съдебна власт.

- (19) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Испания. Тя извърши оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Испания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на държавите-членки. Нейните препоръки в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—9 по-долу.
- (20) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Испания, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (21) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Заключение от оценката е, че предложената програма за реформи е широкообхватна и се движи в правилната посока. Същевременно в оценката се набляга на спешната необходимост от приемане и ефективно осъществяване на липсващите реформи, за да могат те да започнат да генерират очакваните положителни ефекти. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 и 9 по-долу.
- (22) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи специфични препоръки към държавите-членки, чиято парична единица е еврото ⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Испания следва също така да гарантира цялостното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Испания да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да осъществи подобрието на структурното бюджетно салдо съгласно изискванията на препоръката на Съвета в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, за да гарантира коригиране на прекомерния дефицит до 2016 г. За тази цел да приложи мерките, приети в бюджетните планове за 2013 г.,

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

на всички нива на управление и да укрепи средносрочната бюджетна стратегия с достатъчно конкретни структурни мерки за периода 2014—2016 г. Трайното коригиране на фискалните неравновесия се основава на надеждното провеждане на амбициозни структурни реформи, които биха повишили капацитета за приспособяване и биха увеличили потенциалния растеж и заетост. След коригирането на прекомерния дефицит да осъществи структурната корекция с подходящи темпове, така че да постигне СБЦ до 2018 г. Да осигури строго и прозрачно изпълнение на превантивните и коригиращи мерки, предвидени в закона за бюджетната стабилност. Да създаде независим бюджетен орган преди края на 2013 г., който да предоставя анализи и съвети и да следи за съответствието на фискалната политика с националните фискални правила и фискалните правила на ЕС. Да повиши ефективността и качеството на публичните разходи на всички нива на управление и да извърши систематичен преглед на основните разходни позиции до март 2014 г. Да повиши ефективността на разходите в сектора на здравеопазването, като същевременно запази достъпността за уязвимите групи, например чрез намаляване на разходите на болниците за фармацевтични продукти, засилване на координацията между различните видове грижи и подобряване на стимулите за ефективно използване на ресурсите. Да предприеме мерки за намаляване на оставащия обем просрочени задължения на държавата, да избягва допълнителното им натрупване и редовно да публикува данни за неуредените суми. Да приеме закона за премахване на индексирани с цел да намали инфлацията на публичните приходи и разходи, така че той да може да влезе в сила до началото на 2014 г., и да обмисли предприемането на допълнителни стъпки с цел да ограничи прилагането на клаузите за индексация. До края на 2013 г. да приключи с урегулирането на коефициента за устойчивост, за да осигури дългосрочната финансова стабилност на пенсионната система, включително чрез увеличаване на действителната пенсионна възраст чрез привеждане на пенсионната възраст или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота.

2. Да извърши системен преглед на данъчната система до март 2014 г. Да обмисли допълнителното ограничаване на фискалните разходи в областта на прякото данъчно облагане, да проучи възможностите за допълнително ограничаване на прилагането на намалени ставки на ДДС и да предприеме допълнителни стъпки в областта на данъчното облагане, свързано с околната среда, особено по отношение на акцизите и данъците върху горивата. Да предприеме допълнителни мерки по отношение на стимулите към задължняване в корпоративното данъчно облагане. Да активизира борбата със сивата икономика и недеklarирания труд.
3. Да изпълни програмата във финансовия сектор за рекапитализация на финансовите институции, в това число мерките за насърчаване на небанковото посредничество, приети през ноември 2012 г.
4. Да приключи оценката на реформата на пазара на труда от 2012 г., като обхване пълната гама от заложи в нея цели и мерки, до юли 2013 г. и при необходимост да представи изменения до септември 2013 г. До юли 2013 г. да приеме националния план за заетостта за 2013 г. и бързо да проведе ориентирана към резултатите реформа на

- активните политики по заетостта, включително чрез подобряване на насочването и повишаване на ефективността на предоставяните напътствия. Да укрепи и модернизира обществените служби по заетостта, за да осигури ефективна индивидуализирана помощ за безработните лица в зависимост от техния профил и нужди от обучение. Да повиши ефективността на програмите на обучение за преквалификация за по-възрастните и нискоквалифицираните работници. Да въведе в пълна експлоатация Единния портал за заетост и да ускори въвеждането на публично-частно сътрудничество в услугите за устройване на работа, за да гарантира ефективното му прилагане още през 2013 г.
5. Да приложи и внимателно следи за ефективността на мерките за борба с младежката безработица, изложени в стратегията за младежко предприемачество и заетост за периода 2013—2016 г., например посредством гаранция за младежта. Да продължи да полага усилия за повишаване на адекватността на образованието и обучението към пазара на труда, за намаляване броя на преждевременно напускащите училище и за насърчаване на ученето през целия живот, по-конкретно чрез разширяване на приложението на двустранното професионално обучение отвъд рамките на провежданата в момента пилотна фаза, както и чрез въвеждане на всеобхватна система за наблюдение на резултатите на учащите до края на 2013 г.
6. Да приеме и изпълни необходимите мерки за намаляване броя на лицата, изложени на риск от бедност и/или социално изключване, като засили активните политики по заетостта с цел да повиши пригодността за заетост на лицата, които са по-отдалечени от пазара на труда, както и като подобри насочването и повиши ефикасността и ефективността на мерките за подпомагане, включително качествените услуги за семейно подпомагане.
7. Да приеме спешно и приложи проектозакона за единството на пазара и да ускори всички допълнителни действия, необходими за бързото му прилагане. Да осигури ефективността, автономията и независимостта на новосъздадения регулаторен орган. До края на 2013 г. да приеме и приложи Закона за професионалните асоциации и услуги с цел премахване на всяко неоснователно ограничение на достъпа до или упражняването на професионални дейности и Закона за предприемачеството. Да прегрупира и концентрира схемите за подпомагане за интернационализацията на предприятията. Да намали броя и продължителността на процедурите за получаване на лиценз, включително за промишлените дейности, и да разпространи използването на подхода за издаване на „експресен лиценз“ при дейностите, различни от търговията на дребно. Да преразгледа рамките за несъстоятелност за дружествата и физическите лица, включително чрез ограничаване на личната отговорност на предприемачите и улесняване на предоставянето на втори шанс на фалиралите предприятия. Да премахне неоправданите ограничения за установяването на големи търговски обекти за продажба на дребно. До март 2014 г. да извърши преглед на ефективността на регулаторната рамка с цел да подпомогне развиването на пазара за наемане на жилища.
8. Да предприеме мерки за справяне с тарифния дефицит в сектора на електроенергията, като приеме и приложи структурна реформа в сектора на електроенергията до края на 2013 г. Да активизира действията, за да завърши свързването на електропреносната и газопреносната мрежа със съседните държави. Да намали условията пасив за публичните финанси, произтичащ от нерентабилната транспортна инфраструктура. Да изгради независим орган за наблюдение, който да допринася за оценяването на бъдещите големи инфраструктурни проекти. Да предприеме мерки за осигуряване на ефективна конкуренция в сектора на услугите за товарен и пътнически железопътен транспорт.
9. Да приеме в съответствие с представения график реформата на местната администрация и до октомври 2013 г. да очертае план за повишаване на ефективността на публичната администрация като цяло. Да приеме и осъществи текущите реформи, за да повиши ефективността на съдебната система.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Швеция за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за периода 2012—2016 г.

(2013/С 217/21)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия се съсредоточава върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на национално равнище, на

равнището на ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Швеция за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Швеция за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координиране на икономическите политики за 2013 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Швеция е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряването на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за подпомагане на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана фискална консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Швеция, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Швеция са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими политически действия. По-специално трайно внимание заслужават макроикономическите промени, що се отнася до дълга на частния сектор и натиска за намаляване на задължнялостта, съчетани с продължаващата неефективност на жилищния пазар. Въпреки че големият излишък по текущата сметка не поражда рискове от рода на големи дефицити, Комисията ще продължи да наблюдава промените в текущата сметка на Швеция.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ С 219, 24.7.2012 г., стр. 85.

- (9) На 19 април 2013 г. Швеция представи своята програма за конвергенция за периода 2012—2017 г., и своята национална програма за реформи за 2013 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за конвергенция Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози в програмата, е реалистичен за 2013 г. Правителството предвижда растеж на БВП от 1,2 % и 2,2 % съответно за 2013 г. и 2014 г., докато Комисията прогнозира 1,5 % и 2,5 %. Целта на бюджетната стратегия, очертана в програмата за конвергенция, е да се осигури дългосрочна устойчивост на публичните финанси, като се спазват правилата на шведската бюджетна рамка, включително целта да се постигне излишък от средно 1 % от БВП в нетното финансиране в консолидирания държавен бюджет по време на целия икономически цикъл. Общото бюджетно салдо премина от малък излишък в размер на 0,2 % от БВП през 2011 г. в дефицит от 0,5 % през 2012 г. В програмата за конвергенция се потвърждава предишната средносрочна бюджетна цел (СБЦ) от -1,0 % от БВП. СБЦ съответства на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. В програмата за конвергенция се предвижда структурното салдо по консолидирания държавен бюджет, преизчислено от Комисията, да се подобри от незначителен дефицит в размер около 0,4 % от БВП през 2012—2013 г. в излишък през 2014 г. и след това. Следователно СБЦ вероятно ще бъде постигната през периода на програмата. Според информацията, представена в програмата за конвергенция, темпът на нарастване на бюджетните разходи с изключени дискреционни мерки по отношение на приходите ще надхвърли съответния референтен темп на растежа на потенциалния БВП през 2012 г. и 2013 г., но през 2014 г. ще бъде по-нисък от него. Дори като се вземе предвид вероятността от допълнителни експанзионистични дискреционни мерки през 2014 г., рисковете по отношение на бюджетните цели са ограничени. Съгласно програмата за конвергенция се предвижда съотношението дълг/БВП, което е под 60 % от референтната стойност на БВП, да се увеличи временно до 42 % от БВП през 2013 г., след което през 2015 г. да намалее отново под 40 % от БВП. Прогнозата на Комисията е, че през 2014 г. съотношението дълг/БВП ще спадне до 39 %.
- (11) Високата задлъжнялост на частния сектор (235 % от БВП през 2012 г.) продължава да предизвиква загриженост. Дълговете на домакинствата, които се колебаят около 80 % от БВП или грубо пресметнато 170 % от располагаемите доходи, се стабилизираха едва неотдавна и е малко вероятно да спаднат в близко бъдеще предвид продължаващото нарастване на кредитите и бавната ипотечна амортизация. Настоящото данъчно приспадане на лихвите и ниските постоянни данъци върху недвижимите имоти играят роля за „благоприятстването на задлъжнялостта“ в данъчното облагане на жилищата в Швеция, което допринася за високите равнища на задлъжнялост. Освен това сравнително голямата разлика между пределните ефективни данъчни ставки за дълг и за собствен капитал при нови инвестиции е показателна за трайното благоприятстване на дълговото финансиране на дружествата. Швеция наскоро ограничи правото на данъчно приспадане на лихви в рамките на група, но липсва всеобхватна система за коригиране на неравнопоставеността на данъчното облагане на дълг и собствен капитал. Размерът на корпоративния дълг остава значителен и съответства на 149 % от БВП.
- (12) Въпреки че шведският жилищен пазар е стабилен през последните години, той остава потенциален източник на нестабилност. По отношение на предлагането шведският жилищен пазар се характеризира с някои недостатъци, които могат да допринесат за повишаването на цените на жилищата и възникването на нежелателни последици от блокиране на пазара. Шведските инвестиции за строителство са само половината от тези на другите скандинавски страни както по отношение на БВП, така и на населението. Понастоящем често са необходими няколко години за започването на нов проект поради дългите процедури на общинско равнище. Рационализирането на тези процедури ще увеличи гъвкавостта на предлагането на жилища, ще насърчи конкуренцията в строителния сектор и ще намали разходите за строителство. Необходими са по-нататъшни реформи на системата за определяне на размера на наемите, за да се позволи на пазарните сили да постигнат оптимално предлагане на жилища под наем на справедливо равнище. Също така е вероятно преодоляването на недостатъците на жилищния пазар да спомогне за намаляването на дълговете на домакинствата, тъй като тези въпроси са свързани помежду си.
- (13) В Швеция равнището на безработица при младите хора, хората с мигрантски произход и тези с ниска квалификация като цяло остава значително над това за останалата част от населението в трудоспособна възраст и над средното за ЕС. Швеция предприе голям брой нови подходящи мерки за справяне с този проблем. Мерките, целящи включването на хората с мигрантски произход в пазара на труда, вече дават начални резултати по отношение на понижаването на равнището на безработица, но са необходими постоянни усилия за намаляване на разминаването между тях и останалата част от населението. Все още не се забелязват осезаеми ползи за младите хора от мерките. Въпреки това редица обещаващи мерки са въведени или предстои прилагането им. Те включват подкрепа за споразуменията за начално назначаване на работа в контекста на шведския модел за определяне на заплатите от напълно независими социални партньори. Усилията за поощряване на чиракуването и другите видове професионално обучение в процеса на работа също така са безспорно целесъобразни, но трябва да бъдат по-амбициозни, за да постигнат желаното въздействие. Има основание да се продължава с прегледа на законодателството за защита на заетостта и използването на предимствата на гарантирането на работа за младите хора. По-тясно определените мерки, насочени към тези, които са в най-голяма нужда, следва да се предпочитат пред общите субсидии. Съгласно шведската схема за гарантиране на заетост на младежите, които търсят работа чрез публичните служби по заетостта и са безработни повече от 90 дена, се предлагат целеви услуги с оглед повишаването на техните шансове за намиране на работно място и възможности за образование. Тази гаранционна схема обаче изглежда не толкова ефективно насочена към младите хора, които не са ангажирани в никаква форма на образование или

обучение или не са регистрирани в публичните служби по заетостта. В съответствие с препоръката за 2012 г. Швеция е възложила изготвянето на преглед на въздействието на намалената ставка на ДДС за ресторантите и кетъринг услугите върху цените, възнагражденията и заетостта на младите хора, чиито предварителни резултати следва да бъдат представени през януари 2014 г., а окончателните заключения — през 2016 г. Този преглед ще бъде от значение предвид изразените опасения относно разходната ефективност, свързана с тази мярка.

- (14) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Швеция. Тя извърши оценка на програмата за конвергенция и националната програма за реформи и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Швеция, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—4 по-долу.
- (15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището му ⁽¹⁾ е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (16) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени в препоръки 2 и 3 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Швеция да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да прилага мерките, необходими за провеждането на бюджетна политика, благоприятстваща растежа, и да запази стабилна бюджетна позиция, като гарантира съответствието със СБЦ през периода на програмата.

2. Да продължи с мерките против рисковете, свързани с частния дълг, чрез намалено „благоприятстване на задлъжнялостта“ в данъчното облагане на жилищата и чрез постепенното премахване на данъчното приспадане на лихвите по ипотeki или/и увеличаване на данъка върху недвижимите имоти. Да предприеме по-нататъшни мерки за насърчаване на предпазливото отпускане на заеми посредством поощряване на амортизацията на ипотeki. Да намали допълнително „благоприятстването на задлъжнялостта“ в корпоративното облагане.
3. Да подобри ефикасността на пазара на жилища чрез трайни реформи на системата за определяне на наемите и укрепване на свободното договаряне между отделните наематели и наемодатели. Да насърчи нарастването на конкуренцията в строителния сектор и да направи преглед на процедурите по планиране, зонирание и одобряване с цел увеличаване на прозрачността, съкращаване на сроковете за реализация на проектите и намаляване на пречките за навлизане на пазара за строителните дружества.
4. Да увеличи усилията за по-голямо включване в пазара на труда на нискоквалифицираните млади хора и хората с мигрантски произход с по-активни и целенасочени мерки за повишаване на шансовете им за намиране на работа и на търсенето на работна ръка от тези групи. Да положи повече усилия за улесняване на прехода от училище към работа, включително чрез по-широкото използване на обучение в процеса на работа, чиракуване и други форми на договори, които съчетават заетостта и образованието. Да доразвие схемата „Гаранция за младежта“, така че да бъдат обхванати по-добре младите хора, които не са включени във форма на образование или обучение. Да завърши, като направи съответните заключения, прегледа на ефективността на понастоящем занижената ставка на ДДС за ресторантите и кетъринг услугите за създаването на работни места.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи за 2013 г. на Нидерландия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2017 г.

(2013/C 217/22)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — основана на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като двата акта заедно представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите

членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се осигурява съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и на еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнището на държавите членки, като по-конкретно изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на конкретните препоръки за отделните държави.
- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2012 г. и даде становище относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие Годишния обзор на растежа, с което постави началото на Европейския семестър за координация на икономическите политики за 2013 г. Също на 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Нидерландия е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет утвърди приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа бюджетна консолидация, възстановяване на нормалните условия за кредитиране в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Нидерландия, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че Нидерландия е засегната от макроикономически дисбаланси, въпреки че те не са прекомерни.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. съгласно Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 88.

- (9) На 29 април 2013 г. Нидерландия представи националната си програма за реформи за 2013 г. и програмата си за стабилност за периода 2012—2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Въз основа на оценката на програмата за стабилност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че Нидерландия е приложила значителни мерки за консолидация в периода 2011—2013 г., но е вероятно фискалното усилие да не е достатъчно за корекция на прекомерния дефицит през 2013 г., главно предвид положителните в сравнение с очакваните икономически тенденции. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата за стабилност изглежда като цяло правдоподобен. За 2013 и 2014 г. в програмата за стабилност се предвижда реален икономически растеж в размер на -0,4 % и 1,1 % съответно, което е много близко до прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г., в която съответно са предвидени -0,8 % и 0,9 %. Заявената цел на програмата за стабилност е да се намали номиналният дефицит до под 3 % от БВП след 2014 г. по устойчив начин. В програмата не се посочва изрично средносрочна бюджетна цел (СБЦ), което предполага, че СБЦ в размер на -0,5 % е потвърдена, както е съобщено в програмата за стабилност за миналата година. СБЦ съответства на изискванията на пакта за стабилност и растеж. В допълнение, докато за 2015 г. в програмата за стабилност се планира намаление на структурното салдо в размер на 0,5 % от БВП в структурно отношение, в съответствие с минималното структурно годишно подобрене, през 2016 г. се очаква структурното салдо да се влоши с 0,4 % от БВП и да се подобри с 0,1 % от БВП през 2017 г., като по този начин ще има отклонение от подходящата линия за корекции. Въз основа на прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2013 г. средногодишното фискално усилие от около 0,7 % от БВП за периода 2010—2013 г. е в съответствие с фискалното усилие от $\frac{3}{4}$ % от БВП, препоръчано от Съвета. Бюджетната корекция през 2011 и 2012 г. беше преимуществено насочена към разходната част, докато през 2013 г. тя се основава в голяма степен на мерки по отношение на приходите. Планираният номинален дефицит, установен в програмата за стабилност, е в съответствие с корекцията на прекомерния дефицит до 2014 г., една година след установения от Съвета краен срок в рамките на процедурата при прекомерен дефицит на 2 декември 2009 г. Съветът счита, че фискалното усилие, предвидено от органите, е несъвместимо с действителната корекция на прекомерния дефицит през 2014 г. Възможните допълнителни мерки за консолидация, набелязани в програмата за стабилност, са били временно оттеглени и във всеки случай не биха били достатъчни. Нидерландия трябва да набележи допълнителни мерки, за да сведе номиналния бюджетен дефицит под прага от 3 % от БВП през 2014 г. по устойчив начин. Съгласно програмата за стабилност съотношението дълг/БВП се очаква да нарасне допълнително до 74 % от БВП през 2013 г. и да се увеличи леко допълнително до 75 % от БВП през 2014 г. По този начин прогнозата за съотношението дълг/БВП е, че то ще продължи да бъде значително над референтната стойност от 60 %. За 2015 г. в програмата за стабилност се предвижда съотношението на дълга да намалее до 71,4 % от БВП, а след това ще намалее леко, като достигне 70,8 % през 2017 г. Този спад на съотношението дълг/БВП след 2014 г. обаче не е в достатъчна степен подкрепен от мерки на политиките.
- (11) С цел да се увеличи потенциалът за бъдещ растеж на Нидерландия е от първостепенно значение чрез необходимата консолидация да се запазят разходите, насърчаващи растежа, за да се осигури устойчиво коригиране на прекомерния дефицит и постигане на СБЦ в краткосрочен и средносрочен план. В частност усилията за насърчаване на иновациите и научните изследвания, включително фундаменталните научни изследвания, образованието и обучението, ще бъдат ключа към балансирано регулиране. Това не само ще спомогне да се подкрепи икономическото възстановяване, но също така би спомогнало за поддържане на иновационния и човешки капитал, да се подобри конкуренцията и перспективите за средносрочен и дългосрочен растеж.
- (12) Ключовото предизвикателство е свързано с жилищния пазар, където липсата на гъвкавост и небалансираните стимули формираха в продължение на десетилетия облика на жилищното финансиране и на моделите на спестовност в сектора. Склонността на домакинствата за финансиране на брутния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългогодишни фискални стимули, по-специално пълното данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити. От април 2012 г. досега са частично приложени серия от мерки. Някои от тях се отнасят до адаптиране на данъчното облагане на жилищното финансиране. Постепенното преминаване към ограничаване на данъчно приспадане на лихвите по ипотечни кредити и увеличаване стимулите за амортизации е оправдано, но постепенното въвеждане на тази мярка е твърде бавно, за да се отрази в значителна степен на амортизационното поведение. Пазарът за наем на жилища е ограничен с нормативни актове и от наличието на много голям сектор на социалното жилищно настаняване, който също така трябва да се справя с дълъг списък на чакащи. Скорошното въвеждане в сектора на социалното жилищно настаняване на някакво диференциране на наемите въз основа на доходите представлява стъпка в правилната посока, но неговото въздействие е ограничено. Следователно, въпреки че предложените мерки са стъпки в правилната посока, общото темпо на реформите е бавно при решаването на основните проблеми и поради това следва да се засили, като в същото време се отчита въздействието на съществуващата икономическа среда и продължава да се гарантира, че социалното жилищно настаняване е достъпно за гражданите в неравностойно положение, които не могат да получат жилища при пазарни условия, включително в много търсени места.
- (13) Дългосрочната устойчивост на пенсионната система е засилена чрез постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст от 65 години през 2012 г. на 67 години през 2021 г. Следователно Нидерландия е напълно спазила тази част от препоръката от 2012 г. относно увеличаването на законоустановената пенсионна възраст и нейното обвързване с продължителността на живота както за първия, така и за втория пенсионен стълб. Продължават да съществуват предизвикателства,

които включват подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях. Освен това отдавна е необходимо обновяване на управлението на пенсионните фондове от втория стълб, за да се помогне поддържането на устойчивостта спрямо застаряването на населението. Изпълнението на планове за реформа на дългосрочните грижи ще помогне за овладяване на бързото покачване на разходите, свързани със застаряването на населението, като по този начин се подкрепи устойчивостта на публичните финанси. В това отношение качеството и достъпността на дългосрочните грижи трябва да се поддържат на подходящо ниво.

- (14) Реформите на пазара на труда, предложени от правителството, имат за цел да се увеличат участието и мобилността на пазара на труда. Реформата на Акта за участието има амбициозен характер и е подходяща за насърчаване на участието в пазара на труда. Въпреки това, реформите все още не са уредени чрез закон. Освен това са необходими допълнителни мерки за подобряване на пригодността за заетост на хората в маргинално положение на пазара на труда, включително жените, хората с миграционен произход, хората с увреждания и възрастните хора. Нидерландия обяви реформи както на режима за обезщетенията при безработица, така и на относително строгото си законодателство за защита на заетостта. Тези реформи, заедно с данъчния кредит за мобилност („mobilitéitsbonus“) за работодателите да наемат бенефициери на системата за социална сигурност на 50-годишна или по-голяма възраст или хора, получили увреждане в процеса на труда, са добре насочени към слоевете с най-ниско участие на пазара на труда. Въпреки че тези мерки са насочени в правилната посока, те могат да бъдат оценени изцяло само след като бъдат приети. На последно място, ускореното премахване на оставащите демотивиращи фактори за вторите работещи лица в домакинството за увеличаване на броя на изработените часове, би могло да облекчи допълнително бъдещия недостиг на работна ръка.
- (15) Значителен напредък бе постигнат относно препоръката от 2012 г. за иновациите и връзките между научния и стопанския сектор. Политиката за предприятията „То the Top“ („До върха“), включително нейния отраслов подход за публично-частните партньорства в областта на научните изследвания, иновациите и образованието („сектори на върха“), сега е в етап на изпълнение. Освен секторните политики в областта на иновациите е важно да продължат хоризонтални политики за научни изследвания и иновации и да се запази подходящо ниво на публично финансиране за непланирани фундаментални научни изследвания.
- (16) В рамките на Европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия. Тя извърши оценка на националната програма за реформи и програмата за стабилност и представи задълбочен преглед. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и

насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръки 1—4 по-долу.

- (17) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (18) С оглед на задълбочения преглед на Комисията и тази оценка, Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръка 2 по-долу.
- (19) В рамките на европейския семестър Комисията също така извърши анализ на икономическата политика на еврозоната като цяло. На тази основа Съветът отправи конкретни препоръки към държавите членки, чиято парична единица е еврото ⁽²⁾. Като държава, чиято парична единица е еврото, Нидерландия също така следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през периода 2013—2014 г.:

1. Да засили и приложи бюджетната стратегия, подкрепена от достатъчно конкретни мерки, за 2014 г. и след това, за да осигури своевременното коригиране на прекомерния дефицит до 2014 г. по устойчив начин и да извърши структурната корекция, посочена в препоръките на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. Да защити разходите в области с пряко значение за растежа, като образованието, иновациите и научните изследвания. След коригиране на прекомерния дефицит да запази усилията за структурна корекция, която да позволи на Нидерландия да достигне СБЦ до 2015 г.
2. Да увеличи усилията за постепенното реформиране на жилищния пазар чрез ускоряване на планирано намаление на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити, като при това се отчита въздействието на съществуващата икономическа среда, и като осигури по-пазарно ориентиран механизъм на ценообразуване на пазара за наем на жилища, както и чрез допълнително обвързване на наемите с доходите на домакинството при социалното жилищно настаняване. Да се пренасочат усилията на предприятията за социално жилищно настаняване в подкрепа на най-нуждаещите се домакинства.
3. След консултация със социалните партньори, да адаптира втория пенсионен стълб, за да се осигури подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях. Да подкрепи постепенното увеличаване на законоустановената пенсионна възраст с мерки за повишаване на пригодността за заетост на по-възрастните работници. Да проведе планираната реформа на системата за дългосрочни грижи, за да се гарантира нейната икономическа ефективност, и да я допълни с други мерки за овладяване на нарастването на разходите с цел да се гарантира устойчивост.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

⁽²⁾ Вж. страница 97 от настоящия брой на Официален вестник.

4. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на участието в пазара на труда, особено на хората в маргинално положение на пазара на труда. Да продължи намаляването на демотивиращите фактори от данъчно естество върху труда, включително чрез постепенно премахване на прехвърляемите данъчни кредити за вторите работещи членове на домакинството. Да насърчи преминаването от едно работно място на друго на пазара на труда и преодолее липсата на гъвкавост на него, включително чрез реформа на законодателството за защита на заетостта и системата за обезщетения при безработица.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 9 юли 2013 година

относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за периода 2012/2013 — 2017/2018 г.

(2013/C 217/23)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 9, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическата политика, която стратегията ще се съсредоточава върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.
- (2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоки за политиките за заетост на държавите членки ⁽³⁾, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики за заетост.
- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя

съгласувана рамка за действие на национално равнище, на равнището на ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.

- (4) На 10 юли 2012 г. Съветът прие препоръка ⁽⁴⁾ относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2012 г. и даде становището си относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за 2012 г. за периода 2012—2017 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за координиране на икономическите политики за 2013 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие също на 28 ноември 2012 г. Доклад за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Обединеното кралство е една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) Европейският парламент участва надлежно в Европейския семестър в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 и на 7 февруари 2013 г. прие Резолюция относно аспектите, свързани със заетостта и социалните въпроси, в Годишния обзор на растежа за 2013 г. и Резолюция относно приноса към Годишния обзор на растежа за 2013 г.
- (7) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, фискална консолидация и действия за подпомагане на растежа. Той подчерта необходимостта от провеждане на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална консолидация, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (8) На 10 април 2013 г. Комисията публикува резултатите от задълбочения преглед за Обединеното кралство, извършен съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011. Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Обединеното кралство са налице макроикономически дисбаланси, които трябва да бъдат следени и за които са необходими политически действия. По-специално внимание заслужават макроикономическите промени в областта на задължнялостта на домакинствата, свързани с големите ипотечни дългове и особеностите на жилищния пазар, както и неблагоприятните промени в областта на външната конкурентоспособност, особено що се отнася до стоковия износ и слабия растеж на производителността.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Продължават да се прилагат и през 2013 г. с Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 118, 30.4.2013 г., стр. 21).

⁽⁴⁾ ОВ C 219, 24.7.2012 г., стр. 91.

- (9) На 30 април 2013 г. Обединеното кралство представи своята програма за конвергенция за периода 2012/2013—2017/2018 г., и своята национална програма за реформи за 2013 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (10) Съгласно точка 4 от Протокол (№ 15) за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, задължението съгласно член 126, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз за избягване на прекомерен бюджетен дефицит не се прилага по отношение на Обединеното кралство. Точка 5 от Протокола предвижда, че Обединеното кралство се стреми да избягва прекомерен бюджетен дефицит. На 8 юли 2008 г. в съответствие с член 104, параграф 6 от Договора за създаване на Европейската общност Съветът реши, че в Обединеното кралство е налице прекомерен дефицит.
- (11) Въз основа на оценката на програмата за конвергенция за 2013 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози на програмата изглежда реалистичен. Целта на бюджетната стратегия, очертана в програмата за конвергенция, е постигането в края на непрекъснат петгодишен период на почти балансиран бюджет, коригиран спрямо фазата на икономическия цикъл. Общият бюджетен дефицит достигна максимум от 11,5 % от БВП през 2009/10 г. ⁽¹⁾, като през 2012/2013 г. бе намален до 5,6 % от БВП благодарение на еднократни мерки, които намалиха дефицита с 2 процентни пункта през 2012/2013 г. От програмата за конвергенция обаче е видно, че се предвижда правителството да не спази крайния срок за коригиране на прекомерния дефицит (2014/2015 г.), определен от Съвета, като в посочената година се очаква дефицитът да възлиза на 6,0 % от БВП. Според прогнозите в програмата се очаква годината на коригиране на прекомерния дефицит да бъде 2017/2018 г., като възлиза на 2,3 % от БВП — три години след крайния срок, определен от Съвета през декември 2009 г. В програмата за конвергенция се съдържа незначително подобрене на общия структурен бюджетен дефицит, преизчислен от службите на Комисията, от 5,6 % от БВП през 2013/2014 г. до 5,1 % от БВП през 2014/2015 г. През периода от 2010/2011 г. до 2012/2013 г. средната некоригирана фискална консолидация се изчислява на 1,1 % от БВП, което е доста под препоръчаното от Съвета — 1¾ % от БВП, преди корекциите, отчитащи въздействието на преразгледаните стойности за потенциалния ръст на производството или подобрието или влошаването на приходите. Основният риск за бюджетните прогнози произтича от по-нисък от очаквания растеж поради непрекъснато висока инфлация, която ограничава частното потребление, както и евентуално влошаване на международната среда, което може да засегне търговията и инвестициите.

В програмата за конвергенция не е посочена средносрочна бюджетна цел (СБЦ), както е предвидено в Пакта за стабилност и растеж. Правителството продължава със своята стратегия за фискална консолидация, но поради по-високи от очакваните разходи, дължащи се на действието на автоматичните стабилизатори, и по-ниски от очакваните данъчни приходи дефицитът е по-висок от предвидения. Също така предприетите досега консолидационни мерки не бяха достатъчни за постигане на средногодишната фискална консолидация, препоръчана за коригирането на прекомерния дефицит. Освен това остават относително неоползотворени приходите от евентуална структурна реформа, напр. имаща за цел повишената ефективност на данъчната система посредством изменения на структурата на ставките за ДДС. Държавният дълг като процент от БВП нарасна от 56,1 % през 2008/2009 г. до 90,7 % през 2012/2013 г. Според програмата за конвергенция дългът по консолидирания държавен бюджет се очаква да нарасне до 100,8 % от БВП през 2015/2016 г. и 2016/2017 г., преди да спадне до 99,4 % през 2017/2018 г.

- (12) Намалването на задължениостта на домакинствата в Обединеното кралство продължи през 2012 г., но при стойност, равна на 96 % от БВП, тя остава доста над средните стойности за еврозоната и намаляването на задължениостта може да не се запази, когато икономиката започне да се възстановява и сделките с имоти се върнат към по-нормални равнища. В контекста на жилищен недостиг цените на жилищата остават високи и нестабилни. Поради съчетанието от високи цени на жилищата и широко разпространеното използване на ипотечни заеми с променлив лихвен процент домакинствата са особено уязвими към промени в лихвените проценти и към нарастване на безработицата. Правителството предприе действия за реформа на законите за териториалното планиране, но жилищното строителство продължава да е на ниско равнище и системата за планиране, включително ограниченията, свързани със „зеления пояс“, продължава да бъде значително препятствие пред предлагането на жилища. Държавната намеса, която стимулира търсенето на жилища повече от предлагането, включително наскоро обявената схема „Помощ за покупка“ (Help to Buy), би могла да изостри тази ситуация чрез увеличаване на цените на жилищата и дълговете на домакинствата. Системата за данъчно облагане на недвижимите имоти в Обединеното кралство съчетава регресивен периодичен данък (Council Tax) с прогресивен данък върху трансакциите (Stamp Duty Land Tax). Вероятно комбинацията от високи цени на жилищата, затруднени финанси на домакинствата и по-препазливи критерии за предоставяне на заеми ще продължи да не позволява на много домакинства със средни доходи да станат собственици на жилище. В този контекст наемането на жилище би могло да се превърне в по-привлекателна и по-надеждна дългосрочна алтернатива на притежаването на жилище.

⁽¹⁾ Периодът „2009/10 г.“ се отнася за финансовата година, която започва на 1 април 2009 г. и завършва на 31 март 2010 г.

(13) Обединеното кралство е изправено пред предизвикателствата на безработицата и непълната заетост, особено

сред младите хора. В началото на 2013 г. равнището на безработицата беше 7,8 %, сравнено със средното равнище за ЕС от 10,9 %, и се очаква то да остане сравнително непроменено през 2013 и 2014 г. Младежката безработицата е много по-висока — 20,7 %, и от 2007 г., когато възлизаше на 14,3 %, нараства постоянно. Делът на младите хора, които не участват във форма на заетост, образование или обучение, е 14 %. Заетостта в частния сектор нарасна значително през последната година, като се има предвид бавният растеж на БВП, но растежът на производителността и заплащането е слаб. В Обединеното кралство също се наблюдава свръхпредлагане на нискоквалифицирани работници, за които търсенето намалява. В същото време в Обединеното кралство има недостиг на работници с висококачествени професионални и технически умения, което допринася за липсата на външна конкурентоспособност. Въпреки известен напредък през последните години, значителна част от младите хора нямат уменията и квалификацията, необходими, за да се конкурират успешно на пазара на труда. Равнището на безработица сред нискоквалифицираните работници на възраст от 15 до 25 години е 37,2 % — значително над средното за ЕС. Съществуващата политика на професионално образование и обучение прекалено набляга на основните умения и квалификацията от ниво 2, докато икономиката все повече се нуждае от по-високи квалификации. Въпреки че са направени усилия за подобряване на качеството на програмите за чиракуване, са необходими допълнителни усилия. По-специално системата на квалификацията продължава да бъде много сложна, което може да повлияе отрицателно върху участието на предприятията в програмите за чиракуване. Обединеното кралство би могло да се опре на текущата програма за младежка заетост (Youth Contract), за да осъществи програмата „Гаранция за младежта“ с оглед решаването на проблема с младежката безработица и с тези, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение.

- (14) Слабите стимули за работа са постоянен проблем в Обединеното кралство. За справяне с този проблем органите планират въвеждането на универсален кредит, който ще позволи на хората да запазват по-голяма част от получаваните обезщетения, когато започнат работа. Докато универсалният кредит би могъл да има положително въздействие върху заетостта, много ще зависи от ефективността на изпълнението и услугите за подпомагане, включително взаимодействието с други социални обезщетения. Успоредно с това много от обезщетенията и данъчните кредити за тези, които са в работоспособна възраст, ще се увеличават с 1 % годишно до 2016 г., което е под очакваното равнище на инфлацията, но следва също така да подобрят стимулите за работа. Също така през април 2013 г. бяха въведени редица други реформи на социалните обезщетения. Налице е риск от увеличаване на бедността, включително и на детската бедност, за тези, които живеят в домакинства, които не могат да намерят работа. За разлика от това обхващат, равнището и актуализирането на всеобщите и на зависещите от имущественото състояние плащания към пенсионери са до голяма степен незасегнати от икономите. Ранните резултати от „Програмата за работа“ разкриват възможности за подобряване на осъществяването и резултатите. Обединеното кралство е изправено също пред текущото предизвикателство за увеличаване на заетостта на родителите и повишаване на

предлагането на висококачествени детски грижи на достъпни цени. 17,3 % от децата в Обединеното кралство живеят в безработни семейства, като този дял е втори по големина в Съюза. Понастоящем разходите за детски грижи в Обединеното кралство са сред най-високите в Съюза, което създава особени проблеми на втория работещ в домакинствата и на самотните родители. През 2010 г. едва 4 % от децата под тригодишна възраст са посещавали целодневно официални детски заведения, което е доста под средното за ЕС равнище от 14 %.

- (15) Натрупаният от Обединеното кралство корпоративен дълг е умерено висок, но някои предприятия срещат затруднения при осигуряването на кредити и бизнес инвестициите остават на много ниски нива. Небивалият спад на бизнес инвестициите след 2007 г. бе причина брутообразуването на основен капитал да спадне до 14,2 % от БВП през 2012 г. Това е третото най-ниско равнище в Съюза. Обединеното кралство има ниско ниво на разходи на предприятията за научноизследователска и развойна дейност, които са спаднали от 1,17 % от БВП през 2001 г. на 1,09 % през 2011 г. Бизнес инвестициите започнаха да нарастват леко с годишно увеличение от 4,9 % през 2012 г., но продължават да са ниски. Нетното кредитиране на корпоративния сектор остана отрицателно през 2012 г. Докато големите предприятия със силни баланси са в състояние да вземат заеми с рекордно ниски разходи по обслужването им, много други предприятия, по-специално МСП, изпитват затруднения при осигуряването на кредити. Този проблем се изостря от ограничената конкуренция в банковия сектор. Правилното прилагане на препоръките на Комитета за финансова политика (Financial Policy Committee) по отношение на предпазливото изчисляване на капиталовите изисквания за банките и за справяне с отчетения недостиг на капитал, без да се препятства кредитирането на икономиката, следва да подпомогне засилването на финансовата стабилност на банкова система на Обединеното кралство.
- (16) Обединеното кралство е изправено пред предизвикателството да обнови и модернизира своята енергийна и транспортна инфраструктура. Освен това Обединеното кралство се нуждае от значителни инвестиции в нови мощности за производство на електроенергия до 2020 г. — както за замяна на старите инсталации, които предстои да бъдат закрити, така и за изпълнение на задължението за възобновяемите енергийни източници и спазване на по-строгите стандарти за въглеродните емисии. Делът от 3,8 % на възобновяемите енергийни източници в крайното потребление на енергия нарежда страната на 25-о място от 27-те държави членки (средно за ЕС — 13,0 %). За улесняване на адекватните и навременни инвестиции ще бъде необходима регулаторна сигурност. Недостатъците в капацитета и качеството на транспортните мрежи на Обединеното кралство са структурен проблем за икономиката, особено за производителите, разпространителите и износителите на стоки. В момента съществува значително несъответствие между предвиденото държавно и частно финансиране и натрупалите се случаи, в които има нужда от транспортни инвестиции. Това е нещо, което правителството се стреми да разреши, като насочва приоритетно публичните разходи към инфраструктурата и привлича допълнително частно финансиране. Разходите за труд за

единица продукция в транспортното строителство и поддръжка продължават да са високи в Обединеното кралство.

- (17) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Обединеното кралство. Тя извърши оценка на програмата за конвергенция и националната програма за реформи и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Обединеното кралство, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на национално равнище. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—6 по-долу.
- (18) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция, като становището⁽¹⁾ му е изразено поспециално в препоръка 1 по-долу.
- (19) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за конвергенция. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени по-специално в препоръки 2, 3, 5 и 6 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Обединеното кралство да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да прилага засилена бюджетна стратегия, подкрепена от достатъчно конкретни мерки, през 2013/2014 г. и след това. Да гарантира устойчивото коригиране на прекомерния дефицит до 2014/2015 г. и постигането на бюджетната корекция, посочена в препоръките на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит (ППД), както и да осигури трайно намаляване на съотношението на държавния дълг към БВП. Трайната корекция на бюджетните дисбаланси изисква надеждното изпълнение на амбициозна програма за структурни реформи, които да доведат до повишаване на капацитета за корекции и стимулиране на потенциалния растеж. Да прилага диференциран, насърчаващ растежа подход за бюджетна дисциплина, включително чрез даване на приоритет на своевременни капиталови разходи с висока икономическа възвръщаемост и чрез балансиран подход към състава на консолидационните мерки и насърчаване на средносрочната и дългосрочната бюджетна устойчивост. С цел повишаване на приходите да използва в по-висока степен стандартната ставка на ДДС.
2. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на предлагането на жилища, включително чрез допълнително либерализиране на нормативната уредба за териториалното планиране и ефикасно функциониране на системата за планиране. Да гарантира, че жилищната политика, включително схемата „Помощ за покупка“ (Help to Buy), не поощрява прекалено недостатъчно предпазливите ипотечни заеми и насърчава по-голямо предлагане, за да се избегнат високите цени на жилищата. Да продължи реформите, включително на данъчното облагане на земята и недвижимите имоти, за да се намалят изкривяванията и се насърчи своевременното

жилищно строителство. Да предприеме стъпки за подобряване на функционирането на наемния пазар, по-специално като направи условията за дългосрочно наемане по-привлекателни както за наемателите, така и за наемодателите.

3. Въз основа на програмата за младежка заетост (Youth Contract) да засили мерките за справяне с младежката безработица, например чрез „Гаранция за младежта“. Да повиши качеството и продължителността на чиракуването, да опрости системата на квалификациите и да засили ангажмента на работодателите, по-специално по отношение на придобиването на високи и междинни технически умения. Да намали броя на младите хора на възраст между 18 и 24 години, които са с много слаби основни умения, включително чрез ефективно прилагане на програмата за краткосрочни стажове.
4. Да увеличи усилията за подпомагане на домакинствата с ниски доходи и намаляване на детската бедност, като гарантира, че универсалният кредит и другите реформи на системата за социално подпомагане имат за резултат справедлива система за данъчно облагане и социални плащания с по-ясно определени стимули за работа и служби за подпомагане. Да ускори изпълнението на планираните мерки за намаляване на разходите за грижи за децата и повишаване на техните качество и достъпност.
5. Да предприеме по-нататъшни действия за подобряване на достъпността на банково и небанково финансиране за корпоративния сектор, като същевременно се гарантира, че мерките са насочени главно към жизнеспособни дружества, особено за МСП. Да намали пречките за навлизане в банковия сектор, да понижи разходите за преминаване към друг доставчик на услуги и да улесни появата на конкурентни банки чрез продажбата на банкови активи. Да прилага ефективно препоръките на Комитета за финансова политика по отношение на пруденциалната оценка на капиталовите изисквания за банките и за справяне с отчетения недостиг на капитал.
6. Да предприеме мерки за улесняване на навременното увеличение на инвестициите в мрежова инфраструктура, по-специално като насърчава по-ефективните и стабилни процедури на планиране и вземане на решения. Да осигури стабилна регулаторна рамка за инвестиране в нови енергийни мощности, включително в областта на възобновяемата енергия. Да подобри капацитета и качеството на транспортните мрежи, като осигури по-голяма предвидимост и сигурност при планирането и финансирането и като намери най-ефективната комбинация от публични и частни капиталови източници.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 9 юли 2013 година****относно прилагането на общите насоки за икономическите политики на държавите членки, чиято парична единица е еврото**

(2013/C 217/24)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 136 във връзка с член 121, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) Еврогрупата има свойствени задачи във връзка с икономическото управление на еврозоната. Икономическата и финансова криза ясно показва колко тесни са взаимовръзките в еврозоната, като изтъкна необходимостта от съгласувана обща политика, която да отразява силния ефект на разпространение между държавите членки, чиято парична единица е еврото („държавите членки от еврозоната“), както и от ефективни мерки за координиране на политиката, за да се реагира бързо на промените в икономическата среда.
- (2) С подписването на 2 март 2012 г. на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз държавите членки от еврозоната се ангажираха да проведат още широкомащабни реформи и да координират политиката си. Влизането в сила през 2013

г. на регламентите от така наречения „двоен пакет“ ⁽³⁾ („двойния пакет“) ще даде допълнителен тласък на координирането на бюджетната и икономическата политика в еврозоната.

- (3) Продължава работата по задълбочаване на икономическия и паричен съюз (ИПС). На 28 ноември 2012 г. Комисията представи съобщение за подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз. В плана се посочват мотивите и целите на един истински ИПС, както и необходимите за постигането им инструменти и стъпки. Стремешът е с него да се постави началото на дебат на европейско равнище. На 12 септември 2012 г. Комисията представи пътна карта за създаването на банков съюз. Предложението бе придружено от предложение за два регламента, необходими за създаването на единен надзорен механизъм. На 5 декември 2012 г. председателят на Европейския съвет представи доклад, разработен в тясно сътрудничество с председателя на Комисията, председателя на Еврогрупата и председателя на ЕЦБ, в който се съдържа конкретен план-график за постигането на истински ИПС. Структуриращите области са интегрирана финансова, бюджетна и икономическа законодателна рамка, както и демократична легитимност и отчетност.

На 14 декември 2012 г. държавните и правителствените ръководители на държавите членки взеха решение работата да продължи на базата на пътна карта за завършване на ИПС, като признаха взаимозависимостта на икономиките на държавите членки от еврозоната, и ползата за тях и за Съюза като цяло от стабилността на еврозоната.

- (4) Европейският парламент се включи надлежно в Европейския семестър и изрази виждането си относно задълбочаването на ИПС в приетата на 20 ноември 2012 г. резолюция „Към постигане на действителен икономически и паричен съюз“.
- (5) Управлението на кризи в еврозоната се характеризира с твърда решимост. Ангажираността на всички държави членки и институции на ЕС за запазване на целостта на еврозоната е недвусмислена и категорична. За постигането обаче на напълно функционираща координация на равнище еврозона е необходимо ефективността на управлението на еврозоната, както и начинът, по който Еврогрупата управлява кризи, да бъдат усъвършенствани. Засилена координация е необходима и за съгласуването на

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или засегнати от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1); Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 11).

общата линия на политика в еврозоната, както и за осигуряване на изпълнението на необходимите мерки. Постигането на тези цели ще укрепи доверието на гражданите и пазарите и така ще допринесе за икономическото възстановяване и финансовата стабилност в еврозоната.

- (6) Прилагането на двойния пакет ще засили още повече бюджетния надзор в еврозоната. В пакета се предвижда роля за Еврогрупата в обсъждането както на проектобюджетите на отделните държави членки, така и на бюджетните перспективи на еврозоната като цяло с оглед осигуряването на подходяща обща бюджетна политика. Дискусиите се основават на становищата на Комисията относно планираните проектобюджети на държавите от еврозоната, както и на оценката ѝ за еврозоната като цяло предвид тези планове и взаимовръзките между тях. Предизвикателството пред фискалната консолидация в еврозоната е поддържането на стабилна във времето низходяща тенденция на съотношението дълг/БВП. Такава може да бъде постигната чрез провеждането на диференцирани, благоприятстващи растежа политики на фискална консолидация, като същевременно се стимулира потенциалът за растеж на еврозоната.

В корективната част на Пакта за стабилност и растеж се предвижда бюджетно приспособяване в структурно изражение към номиналната референтна стойност при отчитане на специфичните за всяка държава рискове пред устойчивостта — краткосрочни и средносрочни — и се осигурява действието на автоматичните стабилизатори по време на процеса. В превантивната част на Пакта за стабилност и растеж се предвижда постепенно приспособяване към средносрочните цели посредством базово годишно структурно подобрене от 0,5 %. То може да бъде модулирано за определена държава въз основа на цикличните условия и риска от нарушаване на устойчивостта на дълга. Надеждността на фискалната политика в средносрочен план би се повишила, ако структурата на бюджетните разходи и приходи отразяваше по-добре въздействието на разходните пера и източниците на приходи върху растежа. Освен това потенциалът на икономическия растеж може да бъде стимулиран и чрез провеждането на допълнителни структурни реформи и използването на възможностите, които предлага съществуващата фискална рамка на ЕС, за постигане на баланс между нуждите от продуктивни публични инвестиции и целите за спазване на бюджетна дисциплина в превантивната част на Пакта за стабилност и растеж.

- (7) Повечето показатели за риска, отнасящи се до финансовите пазари в ЕС, както и нагласата на пазара, се подобриха в сравнение с 2012 г. с отслабването на интензивността на подкопаващия доверието порочен кръг. Въпреки това е налице значителна пазарна фрагментираност. Съживяването на кредитирането за реалната икономика в резултат на подобрените условия за финансиране на банките все още предстои, а сред държавите членки съществуват и значителни разлики по отношение на банковото кредитиране и разходите на частния сектор за получаване на финансиране. Основни предизвикателства при настоящата обстановка са благоприятстването

на планирано намаляване на задлъжнялостта не само на банковия, а и на нефинансовия частен сектор при същевременното съхраняване на кредитопотока за удовлетворяване на производствените нужди на реалната икономика, и в частност на малките и средните предприятия (МСП).

- (8) Допълнителното консолидиране на балансовите отчети на банките и продължаването, където това е необходимо, на процеса на укрепване на капиталовите буфери биха допринесли за възстановяването на кредитирането. В този контекст провежданите от Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и Европейския банков орган (ЕБО) прегледи на качеството на активите и стрес тестове ще осигурят прозрачност на балансовите отчети на банките и ще спомогнат за установяването на евентуалните слаби места, засилвайки по този начин доверието в сектора като цяло. Рискът от допълнително фрагментиране на финансовия пазар и финансов хаос изтъква необходимостта за еврозоната от бърза крачка към създаването на банков съюз, като в същото време се избягват *ad hoc* подходите спрямо реструктурирането на банките.

- (9) По-доброто функциониране на стоковия пазар и пазара на труда се нуждае от структурни реформи в еврозоната, които да насърчат конкурентоспособността, да заздравят протичащия процес на консолидация и да гарантират устойчивото преразпределение на ресурсите. Структурните реформи играят и основна роля за улесняване процеса на ребалансиране и намаляване на задлъжнялостта. При държавите членки с дефицит повишаването на конкурентоспособността ще увеличи нетния износ, което ще допринесе за пренасочване на модела на растеж към по-продуктивни и по-малко трудоемки търгуеми сектори, като същевременно се подкрепи икономическото възстановяване и се намали съотношението дълг/БВП. Успоредно с това реформите за подобряване на условията на конкуренция в държавите членки, които имат излишък по текущата сметка, биха могли да допринесат за преразпределение на ресурсите и насърчаване на инвестициите в нетъргуемите сектори. Това би засилило ролята на вътрешното търсене в структурата на растежа, което би довело до по-симетрична консолидация в еврозоната. Същевременно въздействието на кризата върху заетостта в държавите членки от еврозоната бе до голяма степен асиметрично, като най-силно тя засегна тези от тях с най-драстично свиване на вътрешното търсене в резултат на настъпилите в текущата сметка обрати. При липсата на ефективно и бързо абсорбиране на цикличната безработица може да възникне ефект на хистерезис — безработица с траен характер, по-малко влияеща се от динамиката на заплатите. Следователно структурното реформиране на пазара на труда остава от особено значение за смекчаване на рисковете пред социалното сближаване и потенциала за растеж в еврозоната. С подписването на 2 март 2012 г. на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз държавите членки от еврозоната се ангажираха да обсъждат предварително и, когато е уместно, да координират своите национални планове за основни икономически реформи с оглед на определянето на най-добрите практики и постигането на по-тясно координирана икономическа политика. Еврогрупата следва да следи въздействието на приетите мерки с цел

да насърчи при необходимост допълнителни действия и да подсили процеса на реформи в държавите членки от еврозоната в съответствие с индивидуалните им препоръки.

ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки от еврозоната да предприемат действия индивидуално и колективно, без да се накърнява компетентността на Съвета по отношение на координацията на икономическите политики на държавите членки, но по-специално в контекста на координацията на икономическата политика в рамките на Еврогрупата, за периода 2013—2014 г., с цел:

1. Да поемат отговорност за общата политика в еврозоната, за да осигурят доброто функциониране на еврозоната, да повишат растежа и заетостта и да придвижат работата по задълбочаването на икономическия и паричен съюз. Да предоставят на Еврогрупата възможност да играе централна роля в приложимата за държавите от еврозоната засилена надзорна рамка с оглед координиране и проследяване на провежданите на национално равнище и на равнището на еврозоната реформи, необходими за постигането на стабилна и надеждна еврозона и за осигуряването на съгласуваност на политиките, и в подготовката на срещите на високо равнище на държавите от еврозоната.
2. Да осигурят възможност на Еврогрупата да координира и проследява фискалните политики на държавите от еврозоната и общата фискална политика за еврозоната като цяло с оглед постигането на диференцирана и благоприятстваща растежа фискална политика. За тази цел Еврогрупата следва да обсъжда становищата на Комисията относно проектобюджетите на отделните държави членки от еврозоната, както и относно бюджетната ситуация и перспективите за еврозоната като цяло въз основа на цялостната оценка на Комисията на тези планове и взаимовръзките между тях. Координацията следва да спомогне за осигуряването на диференциран ритъм на фискална консолидация в зависимост от фискалното и икономическото положение във всяка държава членка от еврозоната при бюджетно консолидиране в структурен план в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, с действащи автоматични стабилизатори, а също така и за фискална политика, чиято надеждност в средносрочен план се подпомага, от една страна, от съчетание на разходни и приходни елементи, които като общ резултат са ефикасни и благоприятстват растежа, а от друга — от адекватни структурни реформи, стимулиращи потенциала за икономическо развитие.
3. Да анализират в рамките на Еврогрупата причините за разликите в лихвените равнища при отпусканите, особено на МСП, заеми в отделните държави членки от еврозоната; да проучат последиците от фрагментираността на финансовите пазари в еврозоната и да представят начини за преодоляването ѝ.
4. Да продължат започнатия през предишните години процес на рекапитализация и реструктуриране, насърчаване на още по-осезаемо оздравяване на балансните отчети на банките като

средство за преодоляване на фрагментираността на единния пазар и подобряване на кредитопотока към реалната икономика, и в частност към МСП. За тази цел: а) да осигурят приключване по приетия график на извършваните от единния надзорен механизъм (ЕНМ) в сътрудничество с Европейския банков орган (ЕБО) оценка на балансните отчети и стрес тестове; б) да осигурят хармонизирани условия при прилагането на изискванията за поделяне на тежестта при рекапитализацията на банките; в) да осигурят наличието на надеждни фискални предпазни механизми във връзка с оценката на балансните отчети и на стрес тестове; г) да премахнат надзорните стимули за банките да съгласуват в национален мащаб размера на активите и пасивите; и д) да ускорят необходимите стъпки за създаването на банков съюз, посочени от Европейския съвет.

5. Да координират на предварителен етап плановете на държавите членки от еврозоната за основни икономически реформи. Да следят прилагането на структурните реформи, по-специално на стоковия пазар и пазара на труда, и да анализират въздействието им върху еврозоната с отчитане на отправените от Съвета индивидуални препоръки към държавите членки от еврозоната. Да насърчават допълнителна консолидация в еврозоната, която да осигури коригирането на вътрешните и външните дисбаланси, *iter alia* чрез пълно провеждане на реформите, насочени към преодоляване на изкривените условия за спестяване и инвестиране както в държавите членки с дефицит по текущата сметка, така и в тези с излишък. Да предприемат необходимите стъпки за ефективно прилагане на процедурата при макроикономически дисбаланси, по-специално чрез оценка на напредъка в изпълнението на ангажиментите за реформи от държавите членки с прекомерни дисбаланси и оценка на хода на реформите в държавите членки с дисбаланси, които налагат решителни действия, за да не се допусне разпространение на проблема в останалата част от еврозоната.
6. В съответствие с ГОР 2013 за държавите членки от еврозоната е от особено голямо значение да предприемат съвместни значителни мерки, за да се справят със социалните последици от кризата и растящите нива на безработицата. Особено обезпокоително е положението с безработните млади хора и се препоръчват решителни действия в съответствие с Пакта за растеж и работни места и гаранцията за младежта на ЕС. Препоръчват се допълнителни реформи за улесняване на достъпа до заетост, за предотвратяване на ранното оттегляне от пазара на труда, намаляване на разходите за труд, борба със сегментацията на трудовия пазар и за подкрепа на иновациите.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СЪВЕТ

ОБЯСНИТЕЛНА БЕЛЕЖКА

Придружителен документ към препоръките на Съвета към държавите членки в рамките на европейския семестър за 2013 г.

(2013/С 217/25)

Член 2-аб, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, който е включен в раздел „Икономически диалог“, гласи следното: „По правило Съветът следва да се съобрази с препоръките и предложенията на Комисията или да обясни публично позицията си“.

В желанието си да спази това „правило да се съобрази или да обясни“ Съветът представя по-долу пояснения за тези договорени изменения на препоръките на Комисията за препоръки по държави членки в рамките на европейския семестър за 2013 г., с които Комисията не е съгласна.

Съветът се споразумя и по редица допълнения, както и изменения от фактически или технически характер на препоръките, които срещнаха пълната подкрепа на Комисията ⁽²⁾ (*).

БЕЛГИЯ**ПРЕПОРЪКА 2****Текст на Комисията:**

Да положи повече усилия, за да се преодолее разминаването между действителната и законоустановената пенсионна възраст, включително чрез бързо и постепенно премахване на системите за ранно напускане на пазара на труда. Да подкрепи реформите на системите за социално осигуряване на възрастните хора с мерки за подкрепа на заетостта и реформи на трудовия пазар, водещи до активно остаряване. Да ускори приемането на решение за обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота. Да продължи да подобрява икономическата ефективност на публичните разходи за дългосрочните институционални грижи.

Договорен текст:

Да положи повече усилия, за да се преодолее разминаването между действителната и законоустановената пенсионна възраст, включително чрез ~~продължаване на текущите реформи за намаляване на бързо и постепенно премахване на системите~~ възможностите за ранно напускане на пазара на труда. Да подкрепи реформите на системите за социално осигуряване на възрастните хора с мерки за подкрепа на заетостта и

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ Препоръки без изменения или за които са направени изменения в съгласие с Комисията: BG, DK, DE, HU, PL, RO, SL, SK, SV, UK, Евроната.

(*) Измененият текст е отразен в наклонен шрифт, а заличеният текст е зачертан.

реформи на трудовия пазар, водещи до активно остаряване. Да увеличи действителната пенсионна възраст чрез привеждане на възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота. Да ускори приемането на решение за обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота. Да продължи да подобрява икономическата ефективност на публичните разходи за дългосрочните институционални грижи.

Обяснение:

Белгия е на път да постигне целта си от 50 % в областта на заетостта, заложена за 2020 г. Сегашният процент е 39,5 %, със средно годишно увеличение от 1,4 процентни пункта за периода 2010—2012 г.

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Първоначалният текст на Комисията, съсредоточен единствено върху увеличаването на (законоустановената) пенсионна възраст, имаше твърде прескриптивен характер и съдържаеше твърде тясна формулировка. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г.

ЧЕШКА РЕПУБЛИКА

ПРЕПОРЪКА 3

Текст на Комисията:

Да ускори увеличаването на законоустановената пенсионна възраст спрямо действащото законодателство, да въведе ясна връзка между законоустановената пенсионна възраст и очакваната продължителност на живота и да преразгледа механизма за индексация. Да придружи повишаването на пенсионната възраст с мерки, чрез които да се насърчи пригодността за заетост на по-възрастните работници, и да намали възможностите за ранно напускане на пазара на труда. По-конкретно да премахне публичната субсидия за предпенсионната схема. Да предприеме мерки, за да повиши значително ефективността на разходите в сектора на здравеопазването, по-специално за болничните грижи.

Договорен текст:

Да увеличи действителната пенсионна възраст, като пенсионната възраст или пенсионните доходи се приведат в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота, да ускори увеличаването на законоустановената пенсионна възраст спрямо действащото законодателство, да въведе ясна връзка между законоустановената пенсионна възраст и очакваната продължителност на живота и да преразгледа механизма за индексация. Да придружи повишаването на пенсионната възраст с мерки, чрез които да се насърчи пригодността за заетост на по-възрастните работници, и да намали възможностите за ранно напускане на пазара на труда. По-конкретно да премахне публичната субсидия за предпенсионната схема. Да предприеме мерки, за да повиши значително ефективността на разходите в сектора на здравеопазването, по-специално за болничните грижи.

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Първоначалният текст на Комисията, съсредоточен единствено върху увеличаването на (законоустановената) пенсионна възраст, имаше твърде прескриптивен характер и съдържаеше твърде тясна формулировка. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г.

ПРЕПОРЪКА 4

Текст на Комисията:

Да предприеме мерки за повишаване на ефикасността и ефективността на обществените служби по заетостта. Да увеличи значително достъпа до приобщаващи заведения за грижи за деца, като постави акцент върху децата на възраст до три години, както и участието на ромските деца, по-специално като приеме и приложи закона за частните детски заведения и увеличи капацитета на публичните детски заведения.

Договорен текст:

Да положи допълнителни усилия ~~мерки~~ за повишаване на ефикасността и ефективността на обществените служби по заетостта. Да увеличи значително достъпа до приобщаващи заведения за грижи за деца, като постави акцент върху децата на възраст до три години, както и участието на ромските деца, по-специално като приеме и приложи закона за ~~предоставяне на услуги за грижи за деца частните детски заведения~~ и увеличи капацитета на публичните и ~~частните услуги за грижи за деца~~.

Обяснение:

В прегледа на многостранното наблюдение по този въпрос, извършен от Комитета по заетостта, се прави заключението, че Чешката република е предприела действия в съответствие с препоръките, но следва да продължи усилията си за по-нататъшно укрепване на обществените служби по заетостта предвид големия брой безработни лица, както и да повиши допълнително ефективността на активните политики по отношение на пазара на труда.

ЕСТОНИЯ

ПРЕПОРЪКА 4

Текст на Комисията:

Да подобри енергийната ефективност, в частност в строителния и транспортния сектор, и да засили екологичните стимули във връзка с превозните средства и отпадъците, като данъчно облагане на превозните средства и/или по-високи акцизи върху моторните горива. Да ускори развитието на трансграничните връзки за разнообразяване на енергийните източници и да насърчи конкуренцията на енергийния пазар.

Договорен текст:

Да подобри енергийната ефективност, в частност в строителния и транспортния сектор, и да засили екологичните стимули във връзка с превозните средства и отпадъците, ~~като данъчно облагане на превозните средства и/или по-високи акцизи върху моторните горива~~. Да ускори развитието на трансграничните връзки за разнообразяване на енергийните източници и да насърчи конкуренцията на енергийния пазар.

Обяснение:

Препоръката следва да предоставя по-голяма възможност на държавата членка да избира мерките за преодоляване на предизвикателството. Според естонските власти инвестициите в обществения транспорт, както и в мултимодален транспорт, заедно с инвестициите в сгради с по-висока степен на енергийна ефективност, ще представляват по-добро решение на проблема със замърсяването в Естония. Това становище се споделя от Съвета.

ИСПАНИЯ

ПРЕПОРЪКА 1

Текст на Комисията:

Да финализира до края на 2013 г. коригирането на фактора за устойчивост, за да осигури дългосрочна финансова стабилност на пенсионната система, включително да направи необходимото възраст за пенсиониране да се увеличава в съответствие с очакваното нарастване на продължителността на живота.

Договорен текст:

[...] Да финализира до края на 2013 г. коригирането на фактора за устойчивост, за да осигури дългосрочна финансова стабилност на пенсионната система, включително ~~като увеличава действителната възраст за пенсиониране чрез привеждането на възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота. като направи необходимото възраст за пенсиониране да се увеличава в съответствие с очакваното нарастване на продължителността на живота~~.

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Беше постигнато съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на възрастта за пенсиониране, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Първоначалният текст на Комисията беше съсредоточен единствено върху увеличаването на (законоустановената) възраст за пенсиониране и изглеждаше прекалено безусловен и ограничен. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г.

ФРАНЦИЯ

ПРЕПОРЪКА 1

Текст на Комисията:

Да засили и да провежда бюджетната стратегия през 2013 г. Да повиши надеждността на корекцията, като до есента на 2013 г. определи и приложи необходимите мерки за 2014 г. и след това, за да гарантира

коригирането на прекомерния дефицит по устойчив начин най-късно до 2015 г., както и извършването на структурната корекция, посочена в препоръката на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. Да използва всички извънредни приходи за намаляване на дефицита. Трайната корекция на бюджетния дисбаланс изисква надеждно изпълнение на амбициозна програма за структурни реформи за увеличаване на капацитета за адаптиране и насърчаване на растежа и заетостта. Да поддържа курс на фискална консолидация, благоприятстваща растежа, и да увеличи допълнително ефективността на публичните разходи, по-специално като напредва по план с анализа на категориите разходи във всички подсектори на централното управление. Да предприеме действия чрез предстоящия закон за децентрализация, за да постигне по-добро взаимодействие и икономии между централните, регионалните и местните органи на управление. След коригирането на прекомерния дефицит да извърши структурната корекция с адекватни темпове, за да изпълни СБЦ до 2016 г. До края на 2013 г. да предприеме мерки за балансирането на пенсионната система по устойчив начин не по-късно от 2020 г., например чрез адаптиране на правилата за индексирание, допълнително увеличаване на законоустановената пенсионна възраст и осигурителния стаж за пълна пенсия и преразглеждане на специалните режими, като същевременно се избягва увеличение на социалноосигурителните вноски на работодателите, и за повишаването на ефективността на разходите за здравеопазване, включително в областта на разходите за фармацевтични продукти.

Договорен текст:

[...] Да предприеме действия чрез предстоящия закон за децентрализация, за да постигне по-добро взаимодействие и икономии между централните, ~~регионалните~~ и местните органи на управление. След коригирането на прекомерния дефицит да извърши структурната корекция с адекватни темпове, за да изпълни СБЦ до 2016 г. До края на 2013 г. да предприеме мерки за балансирането на пенсионната система по устойчив начин не по-късно от 2020 г., например чрез адаптиране на правилата за индексирание, ~~чрез увеличаване на осигурителния стаж за пълна пенсия, чрез допълнително увеличаване на законоустановената действителната~~ възраст за пенсиониране, ~~чрез привеждане на възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота и осигурителния стаж за пълна пенсия~~ и чрез преразглеждане на специалните режими, като същевременно се избягва увеличение на социално-осигурителните вноски на работодателите, и за повишаването на ефективността на разходите за здравеопазване, включително в областта на разходите за фармацевтични продукти.

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Първоначалният текст на Комисията беше съсредоточен единствено върху увеличаването на (законоустановената) възраст за пенсиониране и изглеждаше прекалено безусловен и ограничен. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г. Като отчита конкретните предизвикателства пред Франция, Съветът постигна съгласие, че по-конкретните елементи от препоръката относно пенсионната реформа следва да се запазят.

ИТАЛИЯ

ПРЕПОРЪКА 1

Текст на Комисията:

Да направи необходимото за задържането на дефицита под 3 % от БВП през 2013 г. чрез пълното прилагане на приетите мерки. Да извърши структурната корекция с адекватни темпове и чрез благоприятстваща растежа фискална консолидация, за да изпълни и да продължи да изпълнява СБЦ, считано от 2014 г. Да осигури планираните структурни първични излишъци, така че съотношението на твърде високия държавен дълг към БВП (според прогнозите 132,2 % от БВП през 2014 г.) да започне трайно да намалява. Да продължи да работи за трайното подобряване на ефективността и качеството на публичните разходи чрез пълното прилагане на приетите през 2012 г. мерки и да продължи да напредва чрез извършването на редовни и задълбочени анализи на разходите на всички управленски равнища.

Договорен текст:

Да направи необходимото за задържането на дефицита под референтната стойност от Договора от 3 % от БВП през 2013 г. чрез пълното прилагане на приетите мерки. Да извърши структурната корекция с адекватни темпове и чрез благоприятстваща растежа фискална консолидация, за да изпълни и да продължи да изпълнява СБЦ, считано от 2014 г. Да осигури планираните структурни първични излишъци, така че съотношението на твърде високия държавен дълг към БВП (~~според прогнозите 132,2% от БВП през 2014 г.~~) да започне трайно да намалява. Да продължи да работи за трайното подобряване на ефективността и качеството на публичните разходи чрез пълното прилагане на приетите през 2012 г. мерки и да продължи да напредва чрез извършването на редовни и задълбочени анализи на разходите на всички управленски равнища.

Обяснение:

Като се има предвид, че посочването на прогнозите за съотношението на дълга към БВП през 2014 г. не добавя стойност към препоръката и че такива прогнози не са включени в препоръките за другите държави членки, беше постигнато съгласие цифрата да се заличи от препоръката и да се включи в съответното съображение.

ЛАТВИЯ

ПРЕПОРЪКА 3

Текст на Комисията:

Да се справи с високите равнища на бедност чрез реформиране на социалната помощ за по-добро осигурително покритие чрез подобряване на адекватността на обезщетенията и укрепване на мерките за активизиране по отношение на получателите на обезщетения. Да укрепи механизмите за изпълнение, за да намали действително детската бедност.

Договорен текст:

Да се справи с високите равнища на бедност чрез реформиране на социалната помощ за по-добро осигурително покритие чрез подобряване на адекватността на обезщетенията и ~~укрепване~~ активизиране на мерките по отношение на получателите на обезщетения. Да укрепи механизмите за изпълнение, за да намали действително детската бедност.

Обяснение:

Заклученията от прегледа на многостранното наблюдение на Комитета по заетостта и на Комитета по социална защита (КСЗ) на активизирането на политиката на Латвия за намаляване на бедността показваха, че редица от ключовите мерки за 2013 г. ще бъдат приложени и планирани с цел по-силно активизиране и осигуряване на по-тясно сътрудничество между публичните служби по заетостта и общинските служби за социално подпомагане и подобряване на връзката между социалните помощи и ефективните активни политики по заетостта, за да се постигнат по-добри резултати на пазара на труда по отношение на активизирането на лицата, получаващи обезщетения. През 2012 г. Латвия извърши реформа на системата си за социално подпомагане и предприе действия за активизиране на мерките. Във връзка с това могат да се предвидят нови мерки за подобряване на ефективността и обхвата на системата за социални обезщетения. Ето защо някои ключови елементи от отговора на Латвия понастоящем представляват предложения или се намират на ранен етап на изготвяне, така че тяхното изпълнение ще бъде важно за изпълнението на препоръката.

ЛИТВА

ПРЕПОРЪКА 4

Текст на Комисията:

Въвеждане на конкретни целеви мерки за намаляване на бедността и социалното изключване. Заздравяване на връзките между реформата на системата си за отпускане на парични обезщетения и мерките за активизиране.

Договорен текст:

Въвеждане на конкретни целеви мерки за намаляване на бедността и социалното изключване. *Да продължи* ~~Заздравяването~~ на връзките между реформата на системата си за отпускане на парични обезщетения и мерките за активизиране.

Обяснение:

Резултатите от работата на Комитета по заетостта и Комитета по социална защита показват, че в момента Литва работи с общинските органи по проект за периода 2012—2014 г. за връщането на възможно най-голям брой дългосрочно безработни лица (получаващи социални обезщетения) на пазара на труда. Изтъква се, че Литва е приела през 2012 г. Закона за социалните парични обезщетения за живеещи в бедност лица с цел по-насочено подпомагане на най-нуждаещите се.

ЛЮКСЕМБУРГ

ПРЕПОРЪКА 3

Текст на Комисията:

Да се ограничат свързаните с възрастта разходи, като се повиши икономическата ефективност на дългосрочните грижи, по-специално чрез засилен акцент върху превенцията, рехабилитацията и независимия живот, укрепване на приетата неотдавна пенсионна реформа, предприемане на допълнителни мерки за ограничаване на ранното пенсиониране и увеличаване на действителната пенсионна възраст, включително чрез привеждане на законоустановената пенсионна възраст в съответствие с очакваната продължителност на живота.

Договорен текст:

Да ограничи разходите, свързани със застаряването на населението, като увеличи ефективността на разходите за дългосрочни грижи, по-специално чрез по-силен акцент върху превенцията, рехабилитацията и самостоятелния живот, както и като засили наскоро приетата пенсионна реформа, предприеме допълнителни мерки, за да ограничи ранното пенсиониране, и увеличи действителната пенсионна възраст чрез привеждане на пенсионната възраст или пенсионните обезщетения в съответствие с промените в очакваната продължителност на живота. действителната пенсионна възраст, включително чрез обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Оригиналният текст на Комисията, насочващ само към повишаване на (законоустановената) пенсионна възраст, имаше твърде прескриптивен характер и съдържаеше твърде тясна формулировка. Новият текст напомня по-раншния текст на Съвета, последно използван относно доклада за 2012 г., относно устойчивостта от 12 февруари 2013 г.

ПРЕПОРЪКА 5

Текст на Комисията:

Да активизира усилията за намаляване на младежката безработица, като подобри замисъла и наблюдението на активните политики по заетостта. Да подобри общото и професионалното образование, за да осигури по-добро съответствие между квалификациите на младите хора и търсенето на пазара на труда, особено за лицата с мигрантски произход. Да предприеме решителни действия за увеличаване на участието на по-възрастните работници на пазара на труда, включително като подобрява пригодността им за заетост чрез схеми за учене през целия живот.

Договорен текст:

Да активизира усилията за намаляване на младежката безработица, като подобри замисъла и наблюдението на активните политики по заетостта. Да подобри общото и професионалното образование, за да осигури по-добро съответствие между квалификациите на младите хора и търсенето на пазара на труда, особено за лицата с мигрантски произход. ~~Да предприеме решителни действия~~ Да засили действията за увеличаване на участието на по-възрастните работници на пазара на труда, включително като подобрява пригодността им за заетост чрез схеми за учене през целия живот.

Обяснение:

В заключенията на Комитета по заетостта, направени в рамките на прегледа по многостранното наблюдение, се казва, че е изготвен проектозакон, в който са включени мерки за повишаване на заетостта на по-възрастните работници. Фирмите с над 150 работници ще трябва да съставят „план за управление във връзка с възрастта“, съдържащ мерки за развитие на уменията на по-възрастните работници, да прилагат превенция на здравните проблеми на работното място и по-добре да управляват прехода от работа към пенсиониране. В края на 2012 г. беше одобрена нова бяла книга, в която са съгласувани мерките, които да бъдат предприети за утвърждаване на ученето през целия живот. Като цяло, повечето от представените мерки, макар явно да са насочени в правилната посока, остават неясни и поради това Комитетът по заетостта стигна до заключението, че в тази област са необходими допълнителни усилия.

МАЛТА

ПРЕПОРЪКА 2

Текст на Комисията:

Да осигури дългосрочната устойчивост на публичните финанси, реформата на пенсионната система с цел ограничаване на очакваното увеличение на разходите, включително чрез ускоряване на увеличаването на законоустановената пенсионна възраст, като се въведе обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота, както и като насърчава частните пенсионни спестявания. Да предприеме мерки за подобряване на пригодността за заетост на по-възрастните работници чрез разработване и прилагане на цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора. Да продължи здравната реформа с цел подобряване на икономическата ефективност на сектора, по-специално като подсили предоставянето на обществени първични грижи. Да подобри ефикасността и да намали продължителността на процедурите за обществени поръчки.

Договорен текст:

Да осигури дългосрочната устойчивост на публичните финанси, да продължи реформата на пенсионната система с цел ограничаване на очакваното увеличение на разходите, включително чрез мерки като,

~~например, ускоряване на увеличаването на законоустановената пенсионна възраст, увеличаване на реалната пенсионна възраст чрез привеждане в съответствие на пенсионната възраст или пенсионните доходи с промените в очакваната продължителност на живота и чрез насърчаване на частните пенсионни спестявания като се въведе обвързване на законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота, както и като насърчава частните пенсионни спестявания.~~ Да предприеме мерки за подобряване на пригодността за заетост на по-възрастните работници чрез ~~разработване~~ финализиране и прилагане на цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора. Да продължи здравната реформа с цел подобряване на икономическата ефективност на сектора, по-специално като подсили предоставянето на обществени първични грижи. Да подобри ефикасността и да намали продължителността на процедурите за обществени поръчки.

Обяснение:

Препоръката е адаптирана по начин, който отразява факта, че в Малта пенсионната реформа е текущ процес, съставен от поредица реформи на параметрите, одобрени през 2006 и 2007 г. и предвидени по график да произведат действие през следващите петнадесет години. Въпреки положителното въздействие на тази реформа Малта признава, че е необходимо да се работи и още, за да се гарантира дългосрочна адекватност и устойчивост на пенсиите, и след изборите през март 2013 г. новото правителство потвърди отново ангажимента си да продължи процеса на пенсионната реформа в Малта.

За тази цел през 2011 и 2012 г. се проведеха два процеса на консултации и след като беше получена обратната информация от социалните партньори, на правителството беше представен окончателен доклад. По отношение на въвеждането на трети стълб на частните пенсии парламентът вече е одобрил Закона за пенсиите за осигурителен стаж. Този закон ще бъде подкрепен от редица правни документи относно различни негови аспекти, както и с указания/правила на Малтийския орган за финансови услуги, които на 1 април 2013 г. са били предоставени с цел консултация. Предвижда се законът за пенсиите за осигурителен стаж да влезе в сила едновременно с тези правила и процедури.

С оглед на бъдещите планове правителството посочи, че през следващите няколко седмици ще бъде създадена междуведомствена стратегическа група, на която ще бъде възложено да направи преглед на работата, извършена от работната група по пенсионните въпроси, по-специално препоръките, набелязани в доклада след консултациите, предоставен на правителството през март 2012 г., в който е очертана цялостна стратегия за постигане на адекватност и устойчивост на пенсиите в Малта до третото тримесечие на 2014 г. До четвъртото тримесечие на 2013 г. ще бъде разработена и комуникационна стратегия за повишаване осведомеността на обществото по пенсионните въпроси.

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Оригиналният текст на Комисията, насочващ само към повишаване на (законоустановената) пенсионна възраст, имаше твърде прескриптивен характер и съдържаеше твърде тясна формулировка. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г.

Накрая, договорено беше да се адаптира текстът, така че да бъде отразен фактът, че стратегията за повишаване на дела на заетост на по-възрастните работници е вече на етап финализиране. След като през 2011 г. Малта получи препоръка за съставяне на „цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора“, през февруари 2012 г. беше създаден междуведомствен комитет с мандат да предостави на правителството предложение за цялостна стратегия за активен живот на възрастните хора. След последните промени в правителството новата администрация посочи, че отдава първостепенно значение на финализирането на тази стратегия, включително като назначи парламентарен секретариат по правата на хората с увреждания и активен живот на възрастните хора, чиято цел е да даде нова политическа насока и ускорение на работата и да способства за финализирането на стратегията. По план окончателният проект за стратегията трябва да бъде представен на правителството до края на септември. Тази национална политика се очаква да стартира през октомври 2013 г., след одобрение от кабинета.

НИДЕРЛАНДИЯ

ПРЕПОРЪКА 2

Текст на Комисията:

Да увеличи усилията за постепенното реформиране на жилищния пазар чрез ускоряване на планираното намаление на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити и като се осигури повече пазарно ориентиран механизъм на ценообразуване на пазара за наемане на жилища, както и чрез допълнително обвързване на наемите с доходите на домакинството при социалното жилищно настаняване. Да се пренасочат усилията на предприятията за социално жилищно настаняване в подкрепа на домакинствата, които имат най-голяма нужда от тях.

Договорен текст:

Да увеличи усилията за постепенното реформиране на жилищния пазар чрез ускоряване на планираното намаление на данъчното приспадане на лихви по ипотечни кредити, *предвид въздействието от това в настоящата икономическа обстановка*, и като се осигури повече пазарно ориентиран механизъм на

ценообразуване на пазара за наемане на жилища, както и чрез допълнително обвързване на наемите с доходите на домакинството при социалното жилищно настаняване. Да насочи усилията на предприятията за социално настаняване да подкрепят най-нуждаещите се домакинства.

Обяснение:

По-бързото прилагане може да породи риск за икономическото възстановяване, като се има предвид настоящата крехка икономическа обстановка в Нидерландия. Почти 1 милион домакинства в момента имат отрицателна стойност на собствения капитал по отношение на жилището си (ипотеката е по-висока от стойността на жилището). По-бързото намаляване на приспадането може да засили натиска за намаляване на цените на жилищата, като по този начин създаде риск за финансовата стабилност. Възможно е да се понижи също и частното потребление. Според Нидерландския институт за анализ на икономическата политика (*Centraal Planbureau*) над половината от настоящия спад в частното потребление в Нидерландия се дължи на напрежението в жилищния пазар.

ПРЕПОРЪКА 4

Текст на Комисията:

Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на участието в пазара на труда, особено на хората в маргинално положение на пазара на труда. Да продължи намаляването на демотивиращите фактори от данъчно естество върху труда, включително чрез ускорено премахване на прехвърляеми данъчни кредити за вторите работещи членове на домакинството. Да насърчи преминаването от едно работно място на друго на пазара на труда и преодолее липсата на гъвкавост на него, включително чрез ускоряване на реформата на законодателството за защита на заетостта и системата за обезщетения при безработица.

Договорен текст:

Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на участието в пазара на труда, особено на хората в маргинално положение на пазара на труда. Да продължи намаляването на демотивиращите фактори от данъчно естество върху труда, включително чрез ~~ускорено~~ премахване на прехвърляеми данъчни кредити за вторите работещи членове на домакинството. Да насърчи преминаването от едно работно място на друго на пазара на труда и преодолее липсата на гъвкавост на него, включително чрез ~~ускоряване на реформата~~ ~~реформиране~~ на законодателството за защита на заетостта и системата за обезщетения при безработица.

Обяснение:

Относно първата промяна ускореното постепенно премахване на прехвърляемостта на общия данъчен кредит не засяга стимула (липсата на стимул) за повишаване на броя на изработените часове за получаващите втори доход, които вече участват в пазара на труда.

Относно втората промяна правителството на Нидерландия постигна споразумение със социалните партньори по значими реформи на пазара на труда, като например реформата на законодателството за защита на заетостта и системата за обезщетения при безработица. Както съдържанието, така и темпът на реформите бяха договорени с работодателите и работниците, с което се постигна яснота и широка обществена подкрепа. Това е съществено условие за успех при ефективното осъществяване на предвидените реформи.

АВСТРИЯ

ПРЕПОРЪКА 2

Текст на Комисията:

Да постигне напредък по отношение на хармонизирането на пенсионната възраст за мъжете и жените, да обвърже законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота, да приложи и осъществи мониторинг на приетите неотдавна реформи за ограничаване на достъпа до ранно пенсиониране и да подобри пригодността за заетост на по-възрастните работници с цел да увеличи действителната възраст на пенсиониране и нивото на заетостта на по-възрастните работници.

Договорен текст:

Да постигне напредък по отношение на хармонизирането на пенсионната възраст за мъжете и жените, да ~~увеличи действителната възраст за пенсиониране, като възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи се приведат в съответствие с промените на очакваната продължителност на живота~~ да ~~обвърже законоустановената пенсионна възраст с очакваната продължителност на живота~~, да приложи и осъществи мониторинг на приетите неотдавна реформи за ограничаване на достъпа до ранно пенсиониране и ~~допълнително~~ да подобри пригодността за заетост на по-възрастните работници, с цел да увеличи действителната възраст на пенсиониране и нивото на заетостта на по-възрастните работници.

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Първоначалният текст на Комисията беше съсредоточен единствено върху увеличаването на (законоустановената) възраст за пенсиониране и изглеждаше прекалено безусловен и ограничен. Новият текст напомня предишния текст, приет от Съвета на 12 февруари 2013 г., относно доклада за устойчивото развитие за 2012 г.

Препоръката беше адаптирана по начин, който отразява факта, че в резултат на значими пенсионни реформи и съпътстващи мерки за закрила на пазара на труда (като свързана с пазара на труда инициатива за по-възрастните хора и хората с увредено здраве, свързана с годността за заетост превантивна програма, съобразена с възрастта работна среда) заетостта сред по-възрастните работници се увеличи от 27,4 % до 43,1 % от 2004 г. насам. Съгласно заключенията на Комитета по заетостта, направени в рамките на прегледа по многостранното наблюдение, реформите са били въведени, за да се насърчи и направи възможен по-продължителният и здравословен труд.

ФИНЛАНДИЯ

ПРЕПОРЪКА 3

Текст на Комисията:

Да предприеме по-нататъшни стъпки за повишаване на равнището на заетостта сред по-възрастните работници, включително чрез подобряване на шансовете им за намиране на работа и намаляване на възможностите за преждевременно напускане на пазара на труда, и за привеждане на минималната законоустановена пенсионна възраст в съответствие с нарасналата продължителност на живота. Да прилага и следи отблизо въздействието на текущите мерки за подобряване на положението на пазара на труда на младите хора и дълготрайно безработните, като особено се набляга върху придобиването на квалификации, за които има работни места.

Договорен текст:

Да предприеме по-нататъшни стъпки за повишаване на равнището на заетостта сред по-възрастните работници, включително чрез подобряване на шансовете им за намиране на работа и намаляване на възможностите за преждевременно напускане на пазара на труда, *за увеличаване на действителната възраст за пенсиониране като възрастта за пенсиониране или пенсионните доходи се приведат в съответствие с промените на очакваната продължителност на живота* и ~~за привеждане на минималната законоустановена пенсионна възраст в съответствие с нарасналата продължителност на живота~~. Да прилага и следи отблизо въздействието на текущите мерки за подобряване на положението на пазара на труда на младите хора и дълготрайно безработните, като особено се набляга върху придобиването на квалификации, за които има работни места.

Обяснение:

Текстът на препоръката съдържа хоризонтално договорен текст. Постигнато беше съгласие, че съществуват различни пътища за увеличаване на реалната пенсионна възраст, и следователно — за посрещане на предизвикателствата пред пенсионната система и устойчивостта на публичните финанси. Оригиналният текст на Комисията, насочващ само към повишаване на (законоустановената) пенсионна възраст, имаше твърде прескриптивен характер и съдържаше твърде тясна формулировка. Новият текст напомня по-раншния текст на Съвета, последно използван относно доклада за 2012 г., относно устойчивостта от 12 февруари 2013 г. Във Финландия обвързването на пенсията за старост с очакваната продължителност на живота също не би било подходящо без основна промяна на критериите, действащи в пенсионната система.

<u>Известие №</u>	<i>Съдържание (продължение)</i>	Страница
2013/C 217/19	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Словения за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словения за периода 2012—2016 г.	75
2013/C 217/20	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Испания за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Испания за периода 2012—2016 г.	81
2013/C 217/21	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Швеция за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Швеция за периода 2012—2016 г.	86
2013/C 217/22	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи за 2013 г. на Нидерландия и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за периода 2012—2017 г.	89
2013/C 217/23	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно националната програма за реформи на Обединеното кралство за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Обединеното кралство за периода 2012/2013 — 2017/2018 г.	93
2013/C 217/24	Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 година относно прилагането на общите насоки за икономическите политики на държавите членки, чиято парична единица е еврото	97

II Съобщения

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Съвет

2013/C 217/25	Обяснителна бележка — Придружителен документ към препоръките на Съвета към държавите членки в рамките на европейския семестър за 2013 г.	100
---------------	---	-----

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготовителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG